

ROY I REVEL HESSION

HTJELI BISMO
VIDJETI

ISUSA

OTKRIJ BOŽJE PROVIĐENJE
ZA TEBE U KRISTU

U ovom klasičnom djelu koje prati najprodavaniju knjigu *Put Golgote*, Roy i Revel Hession uče da je vidjeti Isusa odgovor na svaki aspekt našeg kršćanskog života. Oslikavajući živu i poticajnu sliku Gospodina Isusa, oni govore o njemu u kojemu su zadovoljene sve potrebe ljudskog srca. Dvije se teme ponavljaju na ovim stranicama – milost i probuđenje – ali je glavni smjer i tema uvijek Isus.

ROY HESSION
BOOK TRUST

ROY I REVEL HESSION

HTJELI BISMO
VIDJETI
ISUSA

ROY HESSION
BOOK TRUST

Originally published in English under the title
We Would See Jesus by Roy and Revel Hession
© 1958, 2016 by Roy Hession Book Trust
www.royhessionbooktrust.org

© 2019 by OM EAST for Croatian edition
Translated by permission. All rights reserved.

Prijevod: Aleksandra Striković
Lektura: Svjetlana Brezo
Graphics & Layout: OM EAST

Sva prava pridržana.

Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, skladištiti, niti prenositi ni u kakvom obliku niti na bilo koji način – elektronski, mehanički, fotokopijama, snimkama, niti drukčije – osim pri pisanim osvrtima u kratkim navodima, bez prethodne pismene dozvole izdavača.

Ukoliko nije drukčije naznačeno, navodi iz Svetoga pisma uzeti su iz Biblije u izdanju Kršćanske sadašnjosti, Zagreb 1999. god., u prijevodu dr. Antuna Sovića, Silvija Grubišića, Filiberta Gassa i dr. Ljudevita Rupčića.

Copyright by Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1997.

ISBN 953-151-251-5

SADRŽAJ

Uvodna riječ	5
Poglavlje 1: Vidjeti Boga – svrha života	11
Poglavlje 2: Vidjeti Boga u licu Isusa Krista	22
Poglavlje 3: Vidjeti Isusa kao sve što trebamo	29
Poglavlje 4: Vidjeti Isusa kao istinu	37
Poglavlje 5: Vidjeti Isusa kao vrata	49
Poglavlje 6: Sinaj ili Golgota?	62
Poglavlje 7: Vidjeti Isusa kao put.	73
Poglavlje 8: Vidjeti Isusa kao konačni cilj	87
Poglavlje 9: Vidjeti Isusa – za druge	99

U V O D N A R I J E Č

U ovoj knjizi nastojimo govoriti o samom Gospodinu Isusu Kristu.

Knjiga *Htjeli bismo vidjeti Isusa* vrlo je usko povezana s našom prošlom knjigom, *Put Golgote*, koja je objavljena 1950. g. i kojom je Bog bio milostiv blagosloviti mnoge ljude u različitim dijelovima svijeta. Veza između ove dvije knjige je značajna i ilustrira važna načela kršćanskog iskustva.

Sada vidimo da smo se u *Putu Golgote* bavili **posljedicama**. Ovdje nas je Bog daleko više vodio natrag, ka **uzroku**. U prvoj smo se knjizi bavili aspektima kršćanskog iskustva kao što su skrušenost, ispunjenje, zajedništvo, pokajanje, pokornost, svetost i tako dalje; i dobro je biti potaknut posljedicama koje Bog nastoji proizvesti u nama, mada prejak naglasak na njima može dovesti do krivih težnji. U ovoj knjizi razmatramo čudesni uzrok tih posljedica, samoga Gospodina Isusa. Ovdje ne trebamo opisivati kršćanski život stavku po stavku; dovoljno je vidjeti Isusa. Svaki je aspekt kršćanskog iskustva učinjen stvarnim u nama već samim tim što vidimo njega. On je oboje: i blagoslov kojega svi tražimo i lako dostupan put do toga blagoslova. Ako se usredotočimo na pokušaje da svojim naporima učinimo da određeni aspekt stvari počne »djelovati«, to će nam postati formula i samo će nas odvesti u ropstvo. Ali Gospodin Isus je došao uzeti od nas svaki jaram ropstva i osloboditi nas kako bismo mu služili u novoj snazi i spontanosti Svetoga Duha, i sve to jednostavnim pogledom na njega. Sveti Duh se raduje dati taj pogled potrebitom i očajnom srcu.

Htjeli bismo vidjeti Isusa, to je sve što trebamo;
Snaga, radost i spremnost dolaze s tim pogledom;
Htjeli bismo vidjeti Isusa, umrlog, uskrsnulog, što moli
za nas;
A onda, dobrodošao novi dane, zbogom smrtna noći.

Stoga *Htjeli bismo vidjeti Isusa* nije toliko nastavak *Puti Golgote*, koliko se vraća na početak; natrag od posljedica do zadivljujućeg prvog uzroka. I u tome obje knjige nedvojbeno prate uobičajeni redoslijed kršćanskog iskustva. Duša se na svome putu uvijek isprva nađe zaokupljena posljedicama i, ako želi rasti u milosti, mora prodrijeti natrag do uzroka. Neki će smatrati da, unatoč tomu, ova knjiga to ne čini u dovoljnoj mjeri, te da se još uvijek previše oslanja na formule. U tom slučaju, to može značiti samo da se sami autori u svom vlastitom iskustvu još uvijek moraju vratiti natrag, još dalje, mnogo dalje, do samoga Gospodina Isusa Krista.

To je, dakle, smjer i tema ove knjige – Isus. Međutim, ne možemo se pretvarati da ćemo je ovdje moći potpuno obraditi. Čitatelj će naći da ima mnogo toga što nismo ni dotakli. Ali, kao što smo rekli, dovoljno je vidjeti Isusa i nastaviti dalje gledajući u njega. Dok tako činimo, vidjet ćemo sve drugo što trebamo vidjeti, onako kako to trebamo vidjeti, i sve to u ispravnoj vezi u odnosu na njega, koji za nas uvijek mora biti središte.

Dvije se riječi opetovano pojavljuju na sljedećim stranicama i upotrijebljene su u naročitom smislu. Budući da smo smatrali da ne trebamo prekidati tijek misli kroz poglavlja kako bismo pojačali značenje ovih riječi, mislili smo kako bi bilo dobro ovdje napisati ponešto o smislu u kojemu su korištene.

Prva je riječ »milost«. O njoj ljudi često govore kao o nekom blagoslovu što ga primamo od Boga u posebno vrijeme.

Mi smo je, pak, nastojali koristiti u strogo novozavjetnom smislu. A u njemu je to silna riječ našega spasenja i sveukupnog Božjeg postupanja s nama; jer je napisano: »Da, milošću ste spašeni – po vjeri.« Ništa nije važnije od toga i zato trebamo shvatiti njezino značenje u svom umu i u iskustvu. Promašimo li to, promašili smo sve. U Novome zavjetu milost nije blagoslov niti neki poticaj koji primamo od Boga, već prije Božja osobina koja upravlja njegovim stavom prema čovjeku i može biti definirana kao nezaslužena Božja ljubav i naklonost. Rimljanima 11,6 kaže: »A ako je po milosti, nije više po djelima; jer inače milost ne bi više bila milost.« Cijela suština milosti je da je nezaslužena. Onoga trena kad trebamo nešto učiniti kako bismo sebe predstavili prihvatljivijim Bogu, ili kad trebamo imati stanovit osjećaj ili karakternu osobinu kako bi nas Bog blagoslovio, tad milost više nije milost. Milost nam dopušta da dođemo (dapače, zahtijeva da dođemo) kao prazni grešnici kako bismo bili blagoslovljeni; prazni od ispravnih osjećaja, dobrog karaktera, zadovoljavajuće prošlosti, s ničim sa čime bismo se mogli preporučiti, osim duboke potrebe koju potpuno i iskreno priznajemo. Tad milost, kao takva kakva u svojoj biti jest, dolazi privučena tom potrebom da je ispuni, baš kao što je voda privučena u dubine da ih napuni. To znači da kada smo najzad zadovoljni time što u sebi ne nalazimo nikakve zasluge ni uzroke, te kada smo spremni priznati pun opseg naše grešnosti, onda nema granica onome što će Bog učiniti za siromaha koji gleda u njega u svome ništavilu.

Ako ono što primamo ovisi, čak i u najmanjoj mjeri, o onomu što mi sami jesmo ili činimo, tad je najviše što možemo očekivati samo isprekidano kapanje blagoslova. No ako se to što primamo

mjeri Božjom milošću, posve odvojeno od djela, tad postoji samo jedna riječ koja na odgovarajući način opisuje ono što on izljuje na nas, riječ koja je često povezana s milošću u Novome zavjetu: »obilje«! Borba je, dakako, vjerovati u to. Trebamo biti voljni ne biti ništa drugo do prazni grešnici do kraja naših dana, kako bi milost mogla i dalje odgovarati našim potrebama.

Kad stignemo do kraja gomile naše imovine,
 Puno davanje našega Oca tek je počelo.
 Njegova ljubav nema među, niti milost ima mjeru.
 Njegova je moć beskrajna, čovjeku nepoznata;
 Jer iz obilja bogatstva u Kristu, obilja bez kraja,
 On nam daje, daje i daje ponovno.

Ovo je, dakle, milost i ovo je Bog! Kako nam nježno viđenje ovo daje o njemu!

Druga riječ čiju je uporabu na ovim stranicama dijelom potrebno objasniti je »probuđenje« ili »obnova«. Popularni smisao u kojemu se ona koristi odnosi se na opći i, u manjoj ili većoj mjeri, spektakularni pokret Svetoga Duha, tijekom kojega su mnogi ljudi spašeni, a crkva se izgrađuje. Ne sporimo da je to legitimna uporaba riječi, ali mi smo je u cijelosti koristili u smislu Božjeg djelovanja, najprije u životima svih vjernika, ali također osobnog i neposrednog, u životu svakog pojedinca koji prepoznaje nazadovanje u svojem kršćanskom iskustvu, koji se pokorava Božjemu postupanju s njim i vidi Isusa kao sve što treba, te ga vjerom shvaća kao takvoga. To je to što se nalazi u suštini, čak i onih najspektakularnijih pokreta probuđenja. Uostalom, što su drugo ti pokreti nego poruka tog probuđenog života sve većem broju drugih? I što drugo Bog koristi u tu svrhu, nego blistava svjedočanstva samih probuđenih? Jasno je, dakle, da je naša prva odgovornost da i sami budemo probuđeni, te da

svoje svjedočanstvo podijelimo s onima oko nas. Tad se možemo pouzdati u Boga da će on uklopiti nas i život koji nam je dao u bilo koji zajednički pokret svoga Duha koji on hoće.

Neka Bog podari svakom čitatelju izobilno ispunjenje čežnje što su je davno izrazili Grci, govoreći Filipu: »Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isusa« (Ivan 12,21).

Roy i Revel Hession

Vidjeti Boga – svrha života

Moj je cilj sam Bog – ne radost, ne mir, pa čak ne ni blagoslov, već on sam, moj Bog.

Što je svrha života? Mnogi sa čežnjom žele naći odgovor na to pitanje. Neprestano zatičemo sebe kako nas potiču i vuku u različitim smjerovima naši unutarnji nagoni, čežnje i želje koje ne možemo zadovoljiti. Gledamo na druge sa zavišću, uvjereni da je njihov život mnogo ispunjeniji od našega, s mnogo više smisla i zadovoljstva. Zamišljamo da bismo, uspijemo li ostvariti istu dobit ili uživati u tome u čemu oni uživaju, i mi bili doista zadovoljni.

Ipak, kad steknemo tu dobit i užitke, ostajemo razočarani jer otkrivamo da nismo ništa sretniji nego što smo to bili prije. I što smo stariji, to više postajemo frustrirani. Zatičemo sebe kako se pitamo: »Što je svrha života? Kako da je nađem? Pa čak i ako je pronađem, kako ću biti siguran da je to ona prava?« Mnogi ljudi – uključujući i one koji ispovijedaju kršćanstvo – tek trebaju naći odgovor na ova pitanja.

Međutim, kada se okrenemo Bibliji, nalazimo jasan i jednostavan odgovor na ovo temeljno pitanje. Ona jasno kaže da postoji samo jedna svrha za čovječanstvo, koja je ista za svakoga, bez obzira na spol, dob, nacionalnost ili status u društvu.

»Dakle, Izraele, što od tebe traži Jahve, Bog tvoj? Samo to da se bojiš Jahve, Boga svoga; da po svim putovima njegovim hodiš; da ga ljubiš i služiš Jahvi, Bogu svome, svim srcem svojim i svom dušom svojom« (Ponovljeni zakon 10,12).

»Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo... smjerno sa svojim Bogom hoditi« (Mihej 6,8).

»Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom pameti svojom, i svom snagom svojom.« (Marko 12,30).

Čini se da je, prema Bibliji, svrha života poznavati Boga, ljubiti ga i hoditi s njim; to jest, vidjeti Boga. Doista, u prošlosti su ljudi opisivali »kraj života« kao »viđenje Boga«. Božji ljudi koji su u sedamnaestome stoljeću izradili Westminsteršku ispovijed vjere, odgovorili su na pitanje »Što je glavna svrha čovjeka?« riječima: »Čovjekova je glavna svrha proslaviti Boga i uživati u njemu u vječnosti«.

Danas, međutim, ne čujemo mnogo o potrebi da čovjek vidi Boga. Tek kad prelistamo stranice napisane u prošlosti, postajemo svjesni nedostatka ovog značajnog svojstva, kako u propovijedanju, tako i u življenju Evanđelja. U prošlosti – čak i u vremenima duhovne tame – uvijek nailazimo na nekoga tko je bio obuzet strastvenom čežnjom da vidi Boga. Bili su prožeti jednim jedinim ciljem: poznavati svoga Boga. Znali su da samo Bog može utažiti žeđ u njihovim srcima.

U svojoj potrazi za Bogom, neki su putovali neobičnim putevima. Vidimo da su živjeli u pustinjama, u pećinama, povlačili se u samostane. U svojoj želji za svetošću bez koje nitko neće vidjeti Gospodina (Hebrejima 12,14), neki su se lišavali svake zemaljske imovine, dok su drugi mučili svoje tijelo teškim mukama. Katkad su bili fanatični, katkad morbidno introspektivni. Danas bismo mnoge među njima odbacili kao sirote, zabludjele duše koje su bile u ropstvu legalizma i asketizma. No što god mi mislili o njima, zapamtimo da su sve te čudne stvari učinjene u čežnji i potrazi za Bogom, te da je njihov naglasak bio na osobnoj svetosti kako bi vidjeli Boga.

Danas je situacija mnogo drukčija. Budući da imamo bolje razumijevanje Biblije i poruke Evanđelja, skloni smo gledati s visine na mnoge među ovim tražiteljima starog. No tužna je istina da to bolje razumijevanje nije pretvoreno u sve veću strast da vidimo Boga. Zapravo se čini da je imalo obrnut učinak. Ta duboka glad za samim Bogom očito nedostaje i čini se da smo spustili ciljeve u kršćanskom životu na nešto manje od pronalaženja i doživljavanja Boga.

Danas se ističe dvoje:

Prvo, umjesto naglašavanja svetosti kako bismo vidjeli Boga, naglasak je na služenju Bogu. Danas smatramo da kršćanski život znači služiti njemu što potpunije i što učinkovitije možemo. Tehnike i metode pomoću kojih se nadamo da ćemo obznaniti Božju poruku postale su veoma važne. A da bismo iznijeli tu službu, trebamo silu; stoga, umjesto da čežnemo za Bogom, mi čežnemo za silom kako bismo mu učinkovitije služili. Budući da je služenje postalo centar našeg razmišljanja, vrlo često se čovjekova pravednost pred Bogom ocjenjuje prema njegovu uspjehu ili neuspjehu u kršćanskome radu.

Drugo, postoji povećana želja za unutarnjim duhovnim iskustvima. Dok su mnogi kršćani zadovoljni životom na vrlo niskoj razini, dobro je da neki ipak počinju brinuti o dubini svoga kršćanskoga života. Međutim ta briga ne proizlazi toliko iz gladi za dubljim doživljavanjem Boga, koliko iz čežnje da se nađe unutarnji doživljaj sreće, radosti i sile – umjesto čežnje za onim koji daje te doživljaje. Zatičemo sebe kako tražimo »to« umjesto njega, samoga Boga.

Oba ova cilja ni iz daleka ne dostižu onaj veliki što ga je Bog stvorio za čovjeka – da ga proslavi i uživa u njemu u vječnosti. Takvi ciljevi ne mogu zadovoljiti Božje srce, ali ni naše.

* * * * *

Kako bismo razumjeli zašto vidjeti Boga treba biti glavni cilj u životu i zašto on to zahtijeva od nas, moramo se vratiti umom u sam osvit povijesti.

Priča o čovjeku počinje kada je Bog, koji je potpun u sebi i stoga nema nikakvih potreba, namjerno izabrao – čini se – biti nepotpun bez stvorenja vlastitog stvaranja. »Ti si stvorio sve: *sve tvojoj volji duguje postojanje i stvaranje.*« (Otkrivenje 4,11). Čovjek je stvoren samo u tu svrhu i ni jednu drugu – da postoji za Božje zadovoljstvo. Namjena je čovjeka da bude Božje ushićenje i objekt njegove naklonosti. Sa čovjekove strane, temelj tog izvornog odnosa bio je potpuno usmjeren na Boga. Čovjek je znao da je stvoren za Božje ushićenje i njegova je jedina briga bila odgovoriti na tu božansku naklonost: živjeti za njega i tvoriti njegovu volju. Pričinjavalo mu je radost neprestano se podčinjavati volji i željama svoga Stvoritelja i potpuno ovisiti o njemu. Kako je živio u toj voljnoj podčinjenosti Bogu, on je ispunjavao svaku potrebu koja je u čovjekovoj prirodi.

Kako C. S. Lewis kaže u svom opisu tog ranog odnosa prije pada: »U savršenome cikličnom kretanju, postojanje, moć i radost tekli su od Boga ka čovjeku u obliku dara i vraćali se od čovjeka k Bogu u obliku poslušne ljubavi i ushićenog obožavanja.« Doista su to bili sretni dani ljudskoga roda kad se čovjek osjećao kao kod kuće, kako u nevidljivom području, tako i u vidljivom; njegov je duh bio u stanju komunicirati s Bogom koji je Duh.

Dakle, inzistirati na tome da je vidjeti Boga i biti u živom odnosu s njim vrhunski cilj u životu, ne znači da je to inzistiranje na nečemu čudnom ili neprirodnom. To je točno ta svrha za koju smo stvoreni, i uopće jedini *raison d'être* (razlog postojanja) našega bića na zemlji.

Nažalost, taj odnos pun ljubavi i pokornosti Bogu nije dugo trajao. Jednoga je dana grijeh kradom ušao u vrt i one zajedničke šetnje za dnevnog povjetarca su se završile. Pod sotoninom kušnjom, koji je sugerirao da stvorenja jednostavnim činom prijestupa mogu napustiti svoj položaj i postati »kao bogovi« (Postanak 3,5), čovjek je promišljeno izabrao ne ovisiti više o Bogu. Postavio se za svoga vladara, stavljajući sebe u centar svoga svijeta gdje je nekoć bio ushićen staviti Boga. Nakon toga je postao ohol duh u kojemu nema krotkosti. Više se nije htio rado potčiniti svome Stvoritelju; nije više htio priznati da je stvoren za Boga. Povrh toga je, s Božje strane, temelj njegova zajedništva sa čovjekom bio razoren, jer Bog u svojoj svetosti nije mogao biti u zajedništvu sa čovjekom koji nije svet. Nemoguće je, i nikad ne može postojati, zajedništvo između svjetla i tame, svetosti i grijeha. Čovjek je to instinktivno shvatio, jer je njegova prva reakcija bila da se sakrije iza drveća u vrtu, dalje od nazočnosti Gospodina Boga. Budući da je izgubio božansku svrhu svoga života, čovjek je morao biti otkupljen kako bi ponovno mogao vidjeti Boga. To je bio jedini cilj Božjeg otkupljenja svijeta kroz Gospodina Isusa Krista.

Točno u tim uvjetima odvojenosti od Boga, mi smo, potomci tih prvih grešnika, došli u svijet. Rođeni smo s tom istom prkosnom prirodom prema njemu, koju je Adam stekao na dan kad je sagriješio. Kao što je netko zanimljivo rekao, svi mi počinjemo život kao stručnjaci za »ja« a našim postupcima upravljaju naši osobni interesi. Toliko je buntovan čovjekov stav prema Božjem autoritetu, da njegova riječ kaže »nema razumna, nema nikoga koji traži Boga« (Rimljanima 3,11). Po svojoj naravi čovjekovo srce mu prkosi i kaže: »Ostavi nas, ne želimo znati za tvoje putove! Tà tko je Svesilni da njemu služimo i kakva nam korist da ga zazivamo?« (Job 21,14-15).

Tako je čovjek izgubio prvotnu božansku svrhu svoga života. Da je Bog izabrao napustiti čovjeka u njegovu otuđenju i u svojoj patnji i boli što će neizbježno uslijediti, nijedan anđeo na nebu ne bi ga mogao optužiti za nepravdu, ne čak ni za pomanjkanje ljubavi. Njom je već bio obasuo čovjeka, no čovjek mu ju je bacio natrag u lice. Ipak, Božja je ljubav bila tako duboka da je unatoč tome što je čovjek učinio, on osmislio plan za njegov oporavak. Po drugi je put ispružio ruku, ovoga puta za otkupljenje.

Da bi stvorio, Bog je samo progovorio i bilo je učinjeno. No da bi otkupio, morao je krvariti. I to je učinio, u svome Sinu, Isusu Kristu, kojega je poslao da zauzme naše mjesto smrti na križu što ga je naš grijeh tako obilato zaslužio. Međutim, otkupljenje nije bila ideja u posljednjem trenutku, smišljena da riješi neočekivan hitan slučaj. Samo što je grijeh ušao u vrt, Bog je progovorio o onome koji će doći i satrti glavu zmiji (sotoni). U tome će procesu i njegova peta biti povrijeđena (Postanak 3,15), no on će popraviti svu štetu što su je grijeh i sotona izazvali.

Čineći to, Bog je otkrio da ga tužan preokret događaja nije iznenadio, nego da je već postojao Onaj koji je bio odvojen da

izađe u susret točno takvoj situaciji. Pismo ga naziva »zaklani Jaganjac, od postanka svijeta« (Otkrivenje 13,8). I sve je to učinjeno s jednom svrhom na umu: da vrati nas, pale ljude – s našom grešnom, oholom, neukroćenom naravi – u taj prvotni odnos s Bogom; da obnovi pokornost i usredotočenost na Boga koja je izgubljena padom. On će se ponovno moći radovati u nama i mi u njemu.

Ako je Božji jedini razlog za naše stvaranje, a kasnije i otkupljenje, bio da imamo zajedništvo s njim, možemo počinuti u uvjerenju da njegovo sadašnje bavljenje nama nije ni iz kojeg drugog razloga. Ako konstruktor izgradi zrakoplov koji treba letjeti na određenoj visini, i ustanovi da se ovaj neće odlijepiti od zemlje, uložiti će svaki mogući napor kako bi taj zrakoplov činio ono za što je namijenjen. Bog će također uložiti svaki mogući napor da nas vrati sebi.

Da bi ovaj proces započeo, mi moramo napraviti prvi korak, u činu pokajanja, jer je naše obraćenje Bogu jedini prolaz koji vodi na put povratka u zajedništvo s njim. Onoga trena kad stignemo na taj put, Bog se može početi baviti našom samoljubivom voljom. Iako je taj proces bolan za našu volju koja je »natečena i upaljena uslijed mnogih godina uzurpiranja«, naposljetku nas vraća na mjesto pokornosti i usredotočenosti na njega. Odbijemo li ga voljno tražiti i željeti, on često mora dopustiti tugu, patnju, stradanje, kušnje, loše zdravlje, propale planove i neuspjeh, kako bismo u našoj potrebi našli potrebu za njim. Takvo stradanje, međutim, u svojoj nakani nikad nije kazneno već isključivo okreppljujuće. To nas Ljubav ponižava i privlači natrag na mjesto pokajanja i k Bogu.

* * * * *

U svjetlu ovoga što smo prethodno razmatrali, možemo vidjeti u kolikoj mjeri ciljevi što smo ih sami sebi postavili, kao što su služba i aktivnost za Boga, te pronalaženje posebnih unutarnjih doživljaja, ne ispunjavaju onaj veliki cilj koji je on namijenio za nas.

Usredotočenje na službu i aktivnost za Boga često nas mogu omesti u postizanju pravog cilja, a taj je cilj on. Na površini se može činiti herojskim dati život za službu njemu i našim bližnjima. Smatramo da će to njemu značiti više nego naše nastojanje da ga doživimo. Služba se čini tako nesebičnom, dok se usredotočenje na vlastiti hod s Bogom čini sebičnim i samoljubivim. No obrnuto je zapravo istina. Bog se više brine zbog hladnoće našeg srca prema njemu i naše ohole neukročene naravi. Kršćanska služba sama po sebi često ostavlja našu samoljubivu narav netaknutom. Upravo iz tog razloga jedva da postoji crkva, misija ili odbor, a da u nekom posebnom dijelu službe nemaju neriješena pitanja odnosa među ljudima i stvarima koji ih nastavljaju žive izjedati i osujećuju njihov napredak.

Kršćanska služba nam često daje mogućnosti za vodstvo i položaj kakve nismo mogli steći u svjetovnom poslu. Zbog toga lako možemo pasti u oholost, koristoljublje i slavloljublje. Dok radimo zajedno s drugima, neizbježno se počinje pojavljivati sve što je sakriveno u našim srcima. Iz njih počinje curiti ozlojeđenost, tvrdoća, kriticizam, zavist i frustracija. Lažemo sami sebi da radimo za Boga, ali se činjenica da je malo naše službe za njega razotkriva našom ozlojeđenošću ili samosažaljenjem, kada nam je zbog postupaka drugih, okolnosti ili lošeg zdravlja nemoguće nastaviti je!

Služeći u takvu stanju nastojimo drugima dati odgovor koji ni sami doista još nismo našli. Tragedija je što je velik dio, ionako goleme mreže kršćanske službe i aktivnosti, usmjeren

na propagiranje odgovora na potrebe i probleme ljudi, koji tek nekolicina tih što ga propagiraju nalaze adekvatnim u vlastitu životu. Moramo ostaviti našu žudnju za još većim područjem kršćanske službe i usredotočiti se na težnju da vidimo Boga i nađemo odgovor na pitanje o životu u njemu. Tek tad će, čak i ako se nalazimo u najmračnijem dijelu svijeta, riječ načiniti put do naših vrata kako bismo dobili taj odgovor. Tad će naša služba pòmōći bližnjima postati ovisna o našem viđenju Boga i izravna posljedica tog viđenja.

To ne znači da Bog ne želi da budemo aktivno uključeni u njegovu službu. On to hoće, ali je njegova svrha često daleko drukčija od onoga što mi mislimo. Naša je služba, u njegovu umu, da budemo lončarovo kolo na kojemu nas on može oblikovati, a ne polazište s kojega ćemo postići one spektakularne ciljeve kojima u srcu težimo. On vidi oštar šiljak u našoj naravi koji neprestano povređuje druge. Duboko u našim srcima vidi pobude koristoljublja i oholosti. Stoga dopušta da s nama dođe raditi netko tko će se češati o taj oštar šiljak i zaokrugliti ga. Ili dopušta nekome da osujeti naše planove i zauzme naše mjesto. Ako nam je služba Bogu cilj sam po sebi, bit ćemo puni reakcija, željet ćemo uzvratiti udarac, ili sve napustiti i započeti samostalan rad. Na kraju postajemo samoljubiviji nego ikad. Ali ako se pokorimo tome što je Bog dopustio i pokajemo od naših grešnih reakcija, ista ta situacija će nas povesti u dublje iskustvo njegove milosti i njegove moći da zadovolji naša srca samim sobom.

Na isti način, neumjereno traženje unutarnjeg duhovnog iskustva može nas također spriječiti u pronalaženju pravoga cilja. Kada svedemo svrhu svoga života na potragu za ovim stvarima, skloni smo postati preokupirani svojim vlastitim iskustvima ili nedostatkom istih. To stvara tužnu situaciju gladnih, nezadovoljnih kršćana, koji traže ovog ili onog govornika, nadajući se da će

im on otkriti tajnu. Ili počnu ići od jednog do drugog skupa i konferencije, ispitujući nove formule za blagoslov, tražeći nova iskustva i padajući u oholost ili očaj, ovisno o osjećaju imaju li blagoslov ili ne. To i dalje ostavlja kršćane u samoljublju, zaokupljene sobom i svojim iskustvima. Takvo ponašanje može dovesti do mnogo duševne boli koja je plod zbrke mnogih učenja i naglasaka na različitim pitanjima i doktrinama. Ipak, onaj jedini koji može zadovoljiti srce uvijek je uz nas i čezne da ga upoznamo, zavolimo i osvjedočimo se o toj istini.

* * * * *

To je, dakle, svrha života – vidjeti Boga i pustiti ga da nas vrati natrag u stari odnos pokornosti prema njemu. Mogli bismo poželjeti da Bog bude zadovoljan s nešto manjom svrhom za nas. Kako to C. S. Lewis kaže: »Prirodno je željeti da nam je Bog namijenio manje slavnu i zahtjevnu sudbinu... To je teret slave, ne samo izvan naših zasluga, nego i, osim u rijetkim momentima milosti, izvan naših želja.« (C. S. Lewis; *The Problem of Pain – Problem boli*).

Ne trebamo se buniti protiv ove visoke svrhe za nas. Ilovača se ne raspravlja s lončarom. Zna da on ima puno pravo oblikovati je kako izabere. Naše se najviše dobro postiže samo kroz podčinjavanje. Kaže se da u srcu svakog čovjeka postoji prazno mjesto koje ima oblik Boga i da ga samo on može ispuniti. Također je istina i da u Božjem srcu postoji takvo mjesto za čovjeka. Upravo zbog ovoga potonjeg Bog toliko čezne za nama i neumorno nas traži; a zbog ovog prethodnog, obične zemaljske stvari, pa čak ni služenje, nikad neće zadovoljiti naša srca. Samo Bog može ispuniti tu prazninu koja ima njegov oblik. Pokorimo li se ovome, neki od nas će imati novu perspektivu u životu. Imat ćemo novi polet za življenje, čak i u najturobnijem okruženju.

Čim se naglasak promijeni s »raditi« na »biti«, napetost popušta. Situacija se možda neće promijeniti, ali mi sigurno hoćemo.

Kad zajedništvo s Bogom postane naša glavna briga, onda ga možemo imati u kuhinji, u bolesti, u svakoj vrsti kušnji i teških situacija. Ma što stajalo na našem putu što treba biti učinjeno, čak i najdosadniji kućni poslovi, tu je kako bi bilo obavljeno za Boga i na njegovu slavu. Nekadašnje naprezanje, robovanje i frustracija će nestati. Bit ćemo u miru s našim Bogom i sa sobom.

Jedno znam; njemu ne mogu reći: neću;
Jedno činim; žurim ka svome Gospodinu:
Moj Bog, moja slava ovdje iz dana u dan,
A u toj je slavi moja velika nagrada.

Vidjeti Boga u licu Isusa Krista

Moguće je da nas je prethodno poglavlje ostavilo s osjećajem frustracije. Slažemo se da bi naš cilj trebao biti sam Bog, no on se ipak čini tako dalekim i nepoznatim.

Istina je; Bog je nepoznat ukoliko nam se sam ne otkrije na način koji lako možemo shvatiti. Ljudi koji su ga pokušavali upoznati izvan takve objave morali su dijeliti Jobovu frustraciju: »O, kada bih znao kako ću ga naći!« (Job 23,3). Čak ni čuda stvaranja ne daju odgovarajuće otkrivenje Boga. Kao što je i Job priznao: »Sve to samo djelić je djela njegovih, od kojih tek slabu jeku mi čujemo« (Job 26,14). Prepušteni sami sebi, ljudi će vjerojatno doći do krive spoznaje Boga; spoznaje koja samo vodi u strah i ropstvo. Naposljetku ih to odbija od Boga umjesto da ih privlači k njemu.

Ali postoji dobra vijest. Veličanstvena, suštinska činjenica kršćanstva je u tome da se Bog potpuno i konačno sam otkrio ljudima. To ga je otkrivenje učinilo razumljivim, pristupačnim i poželjnim najobičnijima i najstrašljivijima među nama. Objavio se u svome Sinu, Gospodinu Isusu, koji se ponizio i uzeo na sebe

naše tijelo i krv, te očistio naše grijehе. Pošto je završio svoju misiju, sada sjedi s desne strane Veličanstva u visinama.

Sami učenici su se borili s tom teškoćom nepoznavanja Boga. Jednog je dana jedan od njih rekao Isusu: »Gospodine, pokaži nam Oca, i dosta nam je.« U odgovor, Isus je izgovorio divne riječi: »Tko je vidio mene, vidio je i Oca.« (Ivan 14,9). Kasnije, u Novome zavjetu Pavao kaže Kološanima manje-više isto: da je Božji ljubljени Sin »savršena slika Boga nevidljivoga« (Kološanima 1,15). A Korinćanima govori: »Bog... je zasvijetlio u našim srcima da osvijetli spoznaju slave Božje na licu Kristovu« (2 Korinćanima 4,6).

Svjetlost je nevidljiva ukoliko ne sija na neki objekt. Možda mislimo da vidimo zraku sunca kako sija u sobi, ali to nije tako. Ono što zapravo vidimo su čestice u zraku na kojima sija svjetlo i koje stoga otkrivaju da je ono prisutno. Iako je Bog svjetlo (1 Ivanova 1,5), on je nevidljiv i nepoznat, ukoliko ne sija na neki objekt koji će ga otkriti. Objekt na koji je on zasjao bilo je Kristovo lice. Dok gledamo u to lice, u našim srcima sija svjetlo spoznaje Božje **slave**, svjetlo koje ne možemo vidjeti nigdje drugdje.

U drugim recima, Novi zavjet nam daje tri prekrasne ilustracije koje pokazuju kako je Gospodin Isus otkrivenje Oca. Na jednom je mjestu nazvan »Riječ« (Ivan 1,1), jer je riječ izraz misli. Na drugome je opisan kao »otisak njegove biti« (Hebrejima 1,3). Otisak gumenog pečata daje točan izraz tog pečata. U tome istom retku nazvan je još i »odsjev njegova sjaja«, jer svjetlost zraka sunca izražava sunce i to je sve što mi možemo vidjeti od njega. Da, baš kao što je riječ sin misli, i otisak gumenog pečata izraz gumenog pečata, i kao što su zrake sin sunca, tako je Isus Sin Božji; jednak je njemu, ali nikad nije neovisan od njega i savršeno ga izražava nama u smislu koji možemo jednostavno

prihvatiti. I sve je to bio, ne samo u utjelovljenju, nego prije početka vremena i nastavit će to biti i kad vrijeme prestane.

Ti si vječna Riječ,
 Očev jedini Sin.
 Bog očitovan ljudima
 Nebeski ljubljani Kralj.
 U tebi je savršeno izražena
 Sva slava Očeva sjaja;
 Potpuno božanstvo imaš,
 Vječni si istiniti Bog.
 Vjerna si slika Beskonačnog,
 Čija je suština skrivena;
 Sjaj si nestvorenog svjetla,
 Božje si srce otkriveno.

Nigdje drugdje ne možemo potpuno vidjeti Boga, osim u licu Isusa Krista.

U svojoj biografiji Martina Luthera, D'Aubigné opisuje njegovo nastojanje da upozna Boga. Kaže da je Luther »želio prodrijeti u Božja tajna vijeća, proniknuti u njegove tajne, vidjeti nevidljivo i shvatiti neshvatljivo«. Stupitz ga je ispravio. Rekao mu je da ne pretpostavlja da je shvatio skrivenog Boga, nego da se ograniči na ono što nam je očitovano u Isusu Kristu. U njemu ćete, rekao je Bog, »naći što sam ja i što zahtijevam. Nigdje drugdje, ni na nebu ni na zemlji, nećete to naći.«

* * * * *

Što je točno to što vidimo kada gledamo u lice Isusa Krista? Redak koji razmatramo (2 Korinćanima 4,6) kaže da je on zasvijetlio u našim srcima ne samo da osvijetli spoznaju Božju nego »da osvijetli

spoznaju **slave** Božje (na licu Kristovu).« U njemu ne vidimo samo Boga nego i njegovu slavu. To nam daje novo razumijevanje onoga što Boga čini slavnim; i to razumijevanje dolazi i kao iznenađenje i kao šok. To je zato što je lice koje otkriva Božju slavu unakaženo; ispljuvano je i izobličeno ljudskom pakošću. Izaijina proročka riječ o njemu objavljuje: »tako mu je lice bilo neljudski iznakaženo te obličjem više nije naličio na čovjeka« (Izaija 52,14). Drugim riječima: »Njegov je izgled bio toliko izobličen da više nije imalo ljudski lik.« Tako je strašno bio unakažen. Ali, možda ćeš se buniti, to nije vizija slave, nego poruge i sramote!

Međutim, to je slava kako je Bog računa, jer se njegov pojam slave ne poklapa s našim. Uvijek pravimo grešku misleći da je Bog kao mi (»Zar misliš da sam ja tebi sličan?« Psalam 50,21) te da se stoga i njegova slava sastoji od mnogih sličnih stvari kao i ljudska, samo u većoj mjeri. Za čovjekovu se slavu uglavnom smatra da leži u njegovoj sposobnosti da uzvisi sebe i druge podčini svojoj volji. To je slava, to je moć, kaže svijet. »Ljudi će te hvaliti jer sebi činiš dobro« (Psalam 49,18 NRP). Koliko često smo žudjeli za onom vrstom slave kad sjedimo za stolom kao visoki administrativni dužnosnici i pritiskom na gumb zapovijedamo ljudima da rade sve što poželimo! Slava je u ljudskom umu uvijek ono što uzvisuje njega.

U Isusu, međutim, vidimo da je Božji pojam slave upravo suprotan – ne u moći da uzvisi sebe i ponizi čovjeka, već u spremnosti da ponizi sebe radi čovjeka. Ne u moćnom očitovanju sile koja bi raskomadala one koji mu se protive, nego u skrivanju te moći i iskazivanju milosti nezaslужnima kad mu se obrate u pokajanju. Kad je Mojsije rekao: »Molim Te, pokaži mi slavu svoju«, Bog je odgovorio: »Učinit ću da prođe sve dobro moje ispred tebe« (Izlazak 33,18-19 DK). Nije rekao »Učinit ću da prođe moja sila, veličanstvo, svetost ispred tebe«, nego »Učinit

ću da sve **dobro** moje prema slabima, grešnim i nezaslužnima prođe ispred tebe.«

Pokazujući svoju dobrotu (milost, kako se naziva u Novome zavjetu), Bog je pokazivao svoju slavu. Njegova je milost njegova slava (Efežanima 1,6). To je to što tjera anđele da skrivaju lica i klanjaju se u divljenju i obožavanju. I to je ta slava koja se u potpunosti vidi u Isusovu licu i nigdje drugdje. »U njemu je savršeno izražena sva slava Očeva sjaja.«

To je bio pojam slave što je obuzimao Spasiteljev um. Jednom prigodom je rekao: »Došao je čas kada će se proslaviti Sin Čovječji« (Ivan 12,23). Nekoliko redaka dalje govori o tome kao o času kada će biti uzdignut i kad će privući sve ljude k sebi (Ivan 12,32). Opet i opet je govorio: »Moj čas još nije došao.« No sada kaže: »Došao je.« Ako bismo čitali sve ovo prvi puta, zacijelo bismo u ovome trenutku rekli: »Nikad čas slave i opravdanja nije bio zasluženiji nego u njegovu slučaju, jer nitko nije išao putem klevete i protivljenja strpljivije nego on!« Kako smo onda iznenađeni kad otkrijemo da on ne govori o uzdizanju na prijestolje nego na drvo, kao javni spektakl sramote! I sve to za buntovnoga čovjeka, kako bi ga spasio od bijede njegova grijeha! »Ovo je«, kaže zapravo Isus, »čas moje slave, jer je to čas moje milosti prema grešnicima.« U njemu, dakle, vidimo da je Božja najviša slava u osiguranju naše najdublje sreće. Kakav je on Bog!

Koliko je ovo viđenje njega drukčije od zamisli što nam ga daje naša savjest puna krivnje! Grižnja savjesti nas uvijek tjera da se krijemo od njega, kao da je on Bog s velikim štapom u ruci! Stoga nas ne treba čuditi da on dalje kaže: »A ja, kad budem podignut sa zemlje [otkrivajući slavu Božju u milosti], sve ću ljude privući k sebi.« To je otkrivenje Boga koje ga ne čini samo čovjeku razumljivim, nego i neizmjereno poželjnim.

Dakle, ne trebamo gledati dalje od lica Isusa Krista kako bismo vidjeli Boga i upoznali ga onakvim kakav doista jest.

U njemu vidim božanstva sjaj,
Krist za mene!

Kako je dobro od Boga što je na ovaj način pojednostavio našu potragu! Ne moramo biti filozofi, teolozi, pa čak ni učenjaci. Ne moramo – ne, ne trebamo – čeprkati dalje. Sve što trebamo znati o Ocu otkriveno je u Gospodinu Isusu na tako jednostavan način, da čak i dijete može razumjeti. Toliko je jednostavno, da ako ne postanemo kao djeca, nećemo razumjeti, jer je često naš intelekt to što nam stoji na putu.

Jedini je vapaj, koji svi trebamo izgovoriti, onaj kojim su Grci zamolili Filipa: »Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isusa!« Jer čim ga vidimo, shvatit ćemo da su sve potrebe našega srca zadovoljene.

* * * * *

Sada se moramo zapitati, što zapravo znači »vidjeti Isusa«. Možda će nam pomoći ako prvo pogledamo što to ne znači.

Vidjeti Isusa ne znači da trebamo težiti ka nečemu mističnom, ili da žudimo za viđenjima. Netko je, kad su ga upitali je li vidio Isusa, odgovorio: »O da, uvijek nastojim stvoriti sliku o njemu u svome umu.« Neki ljudi imaju viđenja, ali njih ne treba tražiti, ni veličati ih. Pavao je bio veoma suzdržan o onome što je vidio (2 Korinćanima 12,1-5). Činjenica da imamo viđenja ne znači nužno da poznamo Gospodina Isusa dublje od bilo koga drugog; katkad to zapravo može postati prepreka.

Nadalje, ne smijemo zamišljati da je samo objektivno razmišljanje o Kristu i njegovoj ljubavi, ili akademski užitek u istini, ono što je potrebno. Iako nikad nećemo daleko stići bez strpljivog i svakodnevnog čekanja na Boga nad Pismom, proučavanje Biblije može biti neobično jalovo i ne znači nužno da učenik uživa u preobražavajućem viđenju samoga Gospodina Isusa.

Vidjeti Isusa znači shvatiti ga **kao zadovoljenje naših sadašnjih potreba**, te vjerom ga se držati kao takvog. Gospodin Isus je uvijek viđen kroz oči potrebe. U Pismu nam nije predstavljen za akademsko razmišljanje i užitek, nego za našu očajničku potrebu grešnika i slabića. Stoga je priznanje potrebe i priznanje grijeha uvijek prvi korak ka viđenju Isusa. Tad, kad je potreba priznata, Sveti Duh ushićeno pokazuje našem srcu Gospodina Isusa kao zadovoljenje upravo te potrebe. On je u osnovi otkriven kroz Pismo, ali se često otkriva i na druge načine: kroz svjedočanstva drugih, kroz riječi pjesme, ili čak kroz još izravniji pristup Svetoga Duha duši bez bilo kojeg od ovih sredstava. Zatim, dok duša po vjeri prisvaja za sebe to što Duh otkriva o Isusu, sav teret težnji, svi naponi, svijest o krivnji, strahovi i žalost bježe od nas i usta su nam puna smijeha, a jezik klicanja (Psalam 126,2).

Vidjeti Isusa kao sve što trebamo

Jedna od najdramatičnijih objava što ih je Isus dao o svojoj jednakosti s Ocem stoji u izjavi: »Prije nego je Abraham bio, Ja Jesam« (Ivan 8,58). Ova izjava odmah privlači našu pozornost zbog izvanredne slobode koju sebi daje s obzirom na našu gramatiku. Da je Gospodin Isus samo htio izraziti svoje pred-postojanje, zacijelo bi rekao: »Prije nego je Abraham bio, ja sam bio.« Ali on umjesto toga kaže: »Prije nego je Abraham bio, JA JESAM.«

Nema nikakve sumnje da nas vraća na taj dan kad je Mojsije, klanjajući se pred Bogom kod gorućeg grma, pitao kakvim imenom treba predstaviti Boga koji ga šalje sinovima Izraelovim. Usljedio je odgovor: »JA SAM KOJI JESAM«, reče Bog Mojsiju. Onda nastavi: »Ovako kaži Izraelcima: 'JA JESAM' posla me k vama«... 'Jahve, Bog vaših otaca, Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljevi, poslao me k vama.' To mi je ime do vijeka, tako će me zvati od koljena do koljena.« (Izlazak 3,14-15). Nakon toga je Božje osobno ime postalo Jahve, što dolazi iz istog hebrejskog korijena kao JA JESAM i nosi isto značenje.

Dakle kada je Isus ovo navijestio Židovima, usudio se ustvrditi da je on veliki JA JESAM iz Staroga zavjeta, kojega su svi oni

znali kao Boga Saveza svojih otaca. Nastavio je upozoravajući ih da njihova vječna sudbina ovisi o tomu hoće li ga prihvatiti kao takvog. Rekao im je: »Da, ako ne budete vjerovali da Ja Jesam, umrijet ćete u svojim grijesima« (Ivan 8,24).¹

To veliko ime, Jahve, to jest, JA JESAM, što ga je Isus s pravom upotrijebio za sebe, ima dva značenja. Prvo, znači da je on onaj koji je uvijek prisutan, onaj koji stoji izvan vremena. Za njega nema prošlosti ili budućnosti; sve je sadašnjost. Jasno je da je to prvo značenje ove čudne mješavine vremena: »prije nego je Abraham bio, JA JESAM«. I to je zacijelo ono što je vječnost: ne samo produženo vrijeme, nego sveukupno drugo područje gdje je sve jedna slavna sadašnjost. Upravo iz toga razloga francuska Biblija uvijek prevodi ime Jahve kao *L'Éternel*, Vječni.

Kako se Vječni odnosi prema nama u smislu vremena, može se ilustrirati odnosom čitatelja prema događajima u knjizi. Priča u knjizi sadrži niz događaja. Kako se okreću stranice, određeni događaji spadaju u prošlost, drugi dolaze u sadašnjost, dok treći ostaju u budućnosti. Međutim, čitatelj boravi u posve drugoj oblasti. Ma koju stranicu okrenuo u knjizi, njemu se to što je opisano događa u sadašnjosti, zapravo događa se u točno tome trenutku, dok čita. Kakvu samo to sliku daje o našem Gospodinu Isusu, Vječnom, JA JESAM! Njemu su naši životi, sa svojom prošlosti i budućnosti, svi sadašnjost; naša jučer, kao i sutra, njemu su svi sada.

Za nas je, međutim, još važnija činjenica da je ime Jahve korišteno isključivo u vezi sa Izraelcima s kojima je sklopio Savez.

1 Riječ »on« je u autoriziranoj (*King James – KJV*) verziji napisana italicom, što znači da se ne nalazi u grčkome izvorniku i da može biti izostavljena (»that I am [*he*]«, što znači: »da ja jesam [*on*]« – op. prev.). To čini uočljivim ime »Ja jesam«.

Dok je poganskim narodima bio samo Bog, svom je izabranom narodu uvijek bio Jahve.² Činjenica da je nakana bila da to ime ima poseban značaj za njih jasno se vidi kad Bog govori Mojsiju: »Ja sam Jahve. Abrahamu, Izaku i Jakovu objavljivao sam se kao El Šadaj [Bog Svemogućí]. Ali njima se nisam očitovao pod svojim imenom – JAHVE.« (Izlazak 6,2-3). Očito je, dakle, da im je to ime trebalo prenijeti novo i dragocjeno otkrivenje. Što je to?

To je otkrivenje o Božjoj milosti. »Ja jesam« je nepotpuna rečenica. Nema objekta, namjere. Ja jesam – što? Kako je divno kad otkrijemo, dok nastavljamo čitati Bibliju, da on govori: »JA JESAM sve ono što je mom narodu potrebno.« Rečenica je ostavljena nedovršena kako bi čovjek mogao dodati svoje brojne i raznovrsne potrebe, onako kako nastaju, da bi je dovršio!

Osim ljudske potrebe, ovo veliko Božje ime se neprestano okreće u zatvorenom krugu: »Ja sam koji jesam« – što znači da je Boga nemoguće shvatiti. No u trenutku kad se ljudska potreba i bijeda pojave, on postaje sve što je tome pojedincu potrebno. Naš glagol najzad pronalazi objekt i rečenica je potpuna. No, što je još važnije, Bog je otkriven i poznat!

Nedostaje li nam mira? »Ja sam vaš mir«, kaže on. Nedostaje li nam snage? »Ja sam vaša snaga.« Nedostaje li nam duhovnog života? »Ja sam vaš život.« Nedostaje li nam mudrosti? »Ja sam vaša mudrost«, i tako dalje.

2 Šteta je što autorizirana verzija (*Authorised Version*, to jest *King James Version*, ili Biblija kraja Jakova, engleski prijevod Biblije iz 1611. godine – op. prev.) u velikoj mjeri zasjenjuje uporabu imena »Jahve«, gotovo uvijek koristeći u prijevodu riječ »Gospodin« – što je nedvojbeno preneseno iz židovske tradicije, da je ime Jahve previše sveto da bi bilo napisano. KJV ipak pomaže čitatelju pišući riječ Gospodin velikim slovima, svaki put kad u izvorniku stoji Jahve. Isto vrijedi i svaki put kad je riječ Bog napisana velikim slovima. Pazi na to.

U biti, ime »Jahve« je doista kao bjanko ček. Tvoja vjera može upisati sve što ti je potrebno da on postane za tebe, onako kako potrebe dolaze. Štoviše, nismo mi ti koji prosimo za tu povlasticu, nego on navaljuje na nas da je uzmemo. Potiče nas da tražimo. »Do sada niste ništa u moje ime molili. Molite i primit ćete da vaša radost bude potpuna!« (Ivan 16,24). Kao što voda uvijek traži najveće dubine da ih ispunji, tako Jahve uvijek traži čovjekove potrebe da ih podmiri. Tamo gdje je potreba, tamo je i Bog. Tamo gdje postoji tuga, jad, nesreća, patnja, zbunjenost, ludost, tlačenje, prisutan je i JA JESAM, koji čezne da pretvori čovjekovu tugu u blaženstvo, kad god mu čovjek to dopusti.

Nije to, dakle, gladni koji traži kruha, nego Kruh koji traži gladnoga; nije tužni koji traži radost, nego Radost koja traži tužnoga; nije to praznina koja traži puninu, nego Punina koja traži prazninu. I ne samo da on ispunjava naše potrebe već sâm postaje njihovo ispunjenje. On zauvijek ostaje »to što je mom narodu potrebno«.

Usred sve te dobrote moramo se zapitati s kakvim pravom očekujemo takvu velikodušnost od Boga. Čak i prije pada i pojave grijeha, čovjek nije polagao pravo na takvo što. Koliko tek manje onda prava polaže čovjek koji se pobunio i pao i čije su najupornije potrebe i nevolje izravne posljedice njegova grijeha?

To je, prijatelji, značenje milosti; to je priroda i karakter našeg Boga. Milost je po svojoj naravi uvijek privučena potrebom. Nije to Božja naknadna misao, nego njegov način da se otkrije ljudima. Izvan naše potrebe, on je neshvatljivi »Ja sam koji jesam«. Ali kada ga pustimo da postane ispunjenje te potrebe, vidimo ga onakvim kakav doista jest. Zato puko akademsko razumijevanje Božjih stvari nikad nije način na koji ga možemo vidjeti i upoznati. Tek kad mu dođemo s našim potrebama, »znamo da je on Jahve«.

Na nekim mjestima u Starome zavjetu taj bjanko ček – ime Jahve – već je ispunjen za nas, kako bi nas potakao da ga i sami ispunimo onako kako nam je potrebno. S vremena na vrijeme nailazimo na riječ Jahve spojenu s još jednom riječju, čime se oblikuje njegovo puno ime za danu situaciju. Na jednome je mjestu Izraelcima bio potreban stijeg da podigne njihov klonuli duh i povede ih u pobjedu protiv sila koje su im se suprotstavile dok su putovali kroz pustinju. Otkrili su da im je njihov Jahve Bog bio upravo to i zato su, nakon pobjede nad Amalećanima, podigli žrtvenik i nazvali ga Jahve-Nisi, što znači »Jahve mi je stijeg« (Izlazak 17,15). Bio je to njegov rat, a ne samo njihov.

Na drugome mjestu čitamo kako se Gideon bojao za svoj život jer je vidio Jahvina anđela licem u lice. Onda mu je Jahve rekao: »Mir s tobom! Ne boj se, nećeš umrijeti!« Shodno tome, otkriveno je da je Jahve mir, čak i grešnicima kao što je Gideon. U spomen na to otkriće, on je podigao Jahvi žrtvenik i nazvao ga »Jahve-Šalom«, što znači »Ja sam vaš mir« (Suci 6,24).

Opet, na drugome mjestu Jeremija kaže za Mesiju koji će doći: »U njegove će dane Judeja biti spašena i Izrael će živjeti spokojno. I evo imena kojim će ga nazivati: 'Jahve, Pravda naša'.« (Jeremija 23,6; heb. Jahve-Tsidkenu). Izrael će biti spašen i živjet će spokojno jer će ih Jahve zastupati; odgovarajući na svaku optužbu protiv njih, postajući njihovo jamstvo i pravednost.

Niz se nastavlja s ukupno sedam takvih prekrasnih složenica imena Jahve,³ na sedam mjesta u Starome zavjetu, gdje je taj ček

3 Preostala četiri su: Postanak 22,14 (Jahve-Jireh, Ja sam Gospodin koji provida); Izlazak 15,26 (Jahve-Rafa, Ja sam onaj koji daje zdravlje); Psalam 23,1 (Jahve-Ra-ah, Ja sam tvoj pastir); Ezekiel 48,35 (Jahve-Šamah, Ja sam ovdje). U nekim slučajevima, KJV ne navodi hebrejsko ime, nego samo njegov engleski prijevod.

»Ja jesam« popunjen za nas da nas ohrabri. Kako bi krasno bilo proučavanje složenica tog imena! To je, međutim, van opsega ove male knjige, jer naš je cilj usredotočiti se na vrhovnu složenicu imena Jahve, to jest na ime ISUS, koje je, kako se čini, skraćunica imena Jahve-Sus,⁴ što znači: »Ja sam vaše Spasenje«.

Ako Jahve znači »Ja jesam sve što vam treba«, on će prije ili kasnije morati odgovoriti na naše osnovne potrebe kao grešnika. Mi smo, u svome grijehu, pravedno osuđeni njegovim svetim zakonom, i čamimo u bijedi i gladi »daleke zemlje« po vlastitom izboru. Sve potrebe koje druge složenice imena Jahve otkrivaju da on podmiruje, ne odnose se naročito na potrebe njegova naroda kao grešnika. No u Isusu, Jahve se obvezuje da će biti ono što im je potrebno u njihovu grešnom stanju, bez izgovora i bez prava.

Bog se mogao pobrinuti za druge potrebe svoga naroda bez slanja Isusa. Činio je to u Starome zavjetu i mogao je tako nastaviti i u naše vrijeme. Ali kad je riječ o njihovoj potrebi **kao grešnika** – podmirenje je morao biti Isus. Nije bilo drugog načina. Nitko drugi nije bio dovoljno dobar da plati cijenu grijeha. I Bog nam ga nije uskratio. Toliko nas je ljubio da nam je poslao Isusa, odsjaj njegove slave i odraz njegova bića, kako bi on, prolijevanjem svoje krvi, dao punu otkupninu od grijeha za nas. I kao uskrsnuti Spasitelj, on nastavlja biti sve što njegov narod treba. Budući da mi nastavljamo griješiti, i dalje ćemo biti u potrebi, sve do nebeskih vrata.

Sada možemo reći: istina je, tamo gdje je **potreba** tamo je i Bog, ali i tamo gdje je grijeh, tamo je i Isus. A to je nešto još

4 Zapravo je ime »Isus« grčki oblik imena »Jehošua – Jošua«. Prva slova ovoga imena »Je« su skraćunica imena »Jahve« i povezana su s hebrejskim imenom koje znači »spasenje«, kako bi se stvorilo puno ime »Jahve je spasenje«. Jošua je daljnja skraćunica imena Jehošua. Stoga su Jehošua, Jošua i Isus jedno te isto ime, od kojih su prva dva hebrejski oblici tog imena, a posljednji je grčki. Ovo objašnjava zašto je Jošua u Hebrejima 4,8 u KJV nazvan Isus.

čudesnije. Nema ništa loše u tome da imamo potrebe, i možemo razumjeti da su one Boga ganule i privukle. No ljudski ga grijeh zacijelo nije privukao, osim na osudu. Ipak ne – samo zato jer je Bog ono što jest, jer je Isus ono što jest i jer je milost ono što jest, veličanstvena je istina: tamo gdje je grijeh, tamo je uvijek i Isus – traži nas da oprostimo grijeh i popravi svu štetu koju je taj grijeh prčinio. On nije šokiran ljudskim padom. Prije se može reći da je tu na svom terenu, privučen njime, znajući što treba učiniti u vezi s tim, jer je u njemu samom i u njegovoj krvi odgovor na sve.

Stoga, kad god mislimo na Isusa, moramo imati na umu da je njegov dolazak bio nužan samo zbog invazivnog djelovanja našeg grijeha. On je od početka do kraja odgovor na grijeh. Ali Bog je, dajući mu da bude to, dao da bude odgovor na sve naše druge potrebe; duhovne, moralne i materijalne, jer, »kako nam neće dati sve ostalo s njime?« (Rimljanima 8,32). Isus tako u sebi preuzima sva značenja starozavjetnih složenica od imena Jahve, ispunjavajući ih, i čak ih prevazilazeći u konačnoj složenici što je nosi njegovo ime ISUS – Ja jesam vaše spasenje.

Sve ovo podrazumijeva da moramo sebe vidjeti kao grešnike, bez obzira na to koliko dugo smo spašeni. I to ne treba učiniti samo teoretski, nego kroz traganje i specifično osvjedočenje Svetoga Duha. Na stranicama koje slijede iznova ćemo se vraćati na to, jer ukoliko ne vidimo sebe kao grešnike, nećemo vidjeti ljepotu u Isusu, zbog čega bismo ga poželjeli (Izaija 53,2). On nema značenja, osim kao odgovor na grijeh. »Početak je spasenja vidjeti sebe kao grešnika«, rekao je sveti Augustin. A mi bismo mogli dodati da trebamo i dalje vidjeti sebe kao grešnike dok se nastavlja naše spasenje. Jedan je Afrikanac, koji je bio osvjedočen o grijehu nakon što je godinama ispovijedao kršćanstvo, posvjedočio: »Nisam vidio Isusa, sve dok ga nisam vidio kroz svoje grijeh.«

Naša je tema: »Htjeli bismo vidjeti Isusa«. Vidjeti ga ne znači samo postići objektivno saznanje o njemu; to je nešto osobno i iskustveno. To znači vidjeti ga vjerom da je on upravo ono što je meni potrebno kao grešniku, nesposobnom i bijednom slabiću, te dopustiti mu da mi bude upravo to u ovom času. I nije sebično željeti ga vidjeti na ovaj način. On je objavljen i poznat jer je ono što mi je potrebno u mom grešnom stanju.

Isus Krist je za mene,
Sve što trebam, sve što trebam;
On je sam sva moja molitva,
On je sve što trebam;
Mudrost, pravednost i moć,
Svetost točno ovog časa,
Moje otkupljenje, puno i sigurno;
On je sve što trebam.

Vidjeti Isusa kao istinu

Upravo smo vidjeli da je Isus Krist učinjen za nas svime što trebamo. Što je, onda, naša prva i osnovna potreba? To je poznanje istine – o nama samima i o Bogu. Sve dok to ne učinimo živjet ćemo u svijetu iluzije i riječ milosti neće moći doprijeti do nas. Baš kao u spasenju izgubljenih, naše probuđenje kao kršćana ne može početi sve dok istina o nama samima i o Bogu ne prodre i ne uništi iluziju u kojoj smo živjeli. Ne možemo vidjeti Božju milost u licu Isusa Krista sve dok ne vidimo istinu o sebi i ne damo pun odgovor na sve njezine izazove.

Ta riječ »istina« je važna, osobito u pismima apostola Ivana, odakle potječe mnogo odjeljaka u ovom poglavlju. To je jedna od njegovih ključnih riječi i pojavljuje se ne manje od četrdeset i dva puta u njegovu Evanđelju i tri Poslanice. Ivan suprotstavlja istinu laži, koja je od đavla. On kaže da đavao »nije stajao čvrsto u istini, jer u njemu nema istine. Kad god govori laž, govori svoje vlastito, jer je lažac i otac laži« (Ivan 8,44). To nam daje značenje te riječi, onako kako je Ivan koristi. Ne radi se o istini u smislu osnove kršćanskog nauka, nego o istini u smislu poštenja i stvarnosti; otkrivenju stvari onakvim kakve doista jesu.

Jedno od najvećih đavlovih oružja oduvijek je bila propaganda laži. To je način na koji uvjetuje ljude na neposlušnost. Ispleo je mrežu laži oko čovjeka u Edenskom vrtu i od tada ne prestaje. Lagao mu je o njegovu opasnom položaju grešnika. »Ne, nećete umrijeti« (Postanak 3,4), rekao je, »dobro ste. Ni za što ne trebate brinuti: možete jesti sa stabla bez rizika da ćete biti kažnjeni.« Lagao mu je i o Bogu, kad je ovome pripisao određene nedostojne motive kad im je zabranio jesti s tog stabla. »Zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli... i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo« (Postanak 3,5), rekao je. »On ne želi da budete bog kao što je on; drži vas podčinjenima.« Laskao je čovjeku i klevetao Boga. Tragedija je u tome što je čovjek povjerovao u laž i postupio u skladu s njom sa svim tragičnim posljedicama koje je pad donio.

Đavao i danas plete svoju mrežu laži o nama. I dalje nam govori da smo dobri ljudi i predani kršćani, te da nema ničeg u našem životu što bi nas trebalo brinuti. Još uvijek nam govori da Bog i nije tako svet i beskompromisan, kao i da nas ne voli i da nije fer prema nama. I opet je tragedija u tome što mu mi i dalje vjerujemo. Rezultat toga je da smo izgubili iz vida stvari kakve doista jesu i sada živimo u svijetu apsolutne iluzije o sebi.

Međutim, ne smijemo za sve ovo u cijelosti kriviti đavla. Mi smo svojevolumino stupili u savez s njim u svom srcu. U prvom poglavlju Prve Ivanove poslanice vidimo tri koraka u izgradnji tog svijeta iluzije oko nas. Prvi korak nalazimo u šestom retku, gdje piše da »lažemo i ne postupamo prema istini«. Drugim riječima, stvaramo dojam o sebi koji nije istinit. Živimo laž, čak i ako je zapravo ne govorimo. Neki od nas to vjerojatno čine godinama; glumimo, nosimo masku. A nije ni čudo, jer »svatko tko čini zlo mrzi svjetlo i ne dolazi k svjetlu, da se ne otkriju njegova djela« (Ivan 3,20). Mnogo je toga o nama što želimo sakriti.

Sljedeći korak nalazimo u retku osam, gdje stoji da »sami sebe varamo, i u nama nema istine«. To znači da smo tako dugo glumili laž da smo i sami u nju počeli vjerovati. Počeli smo obmanjujući druge i završili obmanom samih sebe. Doista sada vjerujemo da smo ta vrsta ljudi kakvima sebe prikazujemo. Sasvim smo sigurni da »nikad nikome nismo učinili nešto loše«, da nismo zavidni ili oholi kao drugi ljudi, te da smo doista posvećeni Gospodinu.

Farizej koji je bio zahvalan Bogu što nije kao drugi ljudi, iskreno je vjerovao da govori istinu. Bio je, međutim, jednako gramziv, nepravedan i sklon preljubu kao i bilo tko drugi, no njegovo ga je srce prevarilo. Živio je u istom svijetu iluzije kao i mi.

Treći korak u ovome procesu nalazimo u retku deset: »njega pravimo lašcem«. Sve nas to vodi do mjesta gdje, kada Bog dođe pokazati nam naš grijeh i nas same kakvi smo zapravo, mi automatski kažemo: »Ne, Gospodine, nije tako«. Smatramo da je Bog pogriješio; optužuje krivu osobu. Naravno, svi mi priznajemo da smo u teoriji svi grešnici, ali kada se Bog približi, bilo kroz poruku ili vjeran poticaj prijatelja, kako bi nam na točno određenim mjestima pokazao da su naša srca podmuklija od svega i jedva popravljiva (Jeremija 17,9), odbijamo priznati da je u pravu. Međutim, reći da nismo sagriješili, kad Bog kaže da jesmo, znači da ga pravimo lašcem. To je najveća dubina ovoga sljepila i dok smo tamo Bog može malo što učiniti za nas. Postali smo stranci, ne samo Bogu nego i samima sebi.

Jasno je, dakle, da je naša prva i osnovna potreba upoznati same sebe, poznati istinu onako kako je Bog vidi.

* * * * *

Upravo u ovom trenutku Isus Krist postaje za nas točno to što nam je potrebno, jer on kaže: »Ja sam... istina« (Ivan 14,6). U iskustvu duše, ovo je prvo od njegovih veličanstvenih »Ja jesam«. Naš je prvi korak u spremnosti da vidimo cijelu istinu o samima sebi i o Bogu, onako kako je otkrivena u Isusu Kristu.

Važno je razumjeti da Isus ne govori ovdje da nas on samo uči istini, kao da je to nešto što postoji izvan njega. On sam je istina i vidjeti njega znači vidjeti istinu. A gdje vidimo Isusa kao istinu? Na križu na Golgoti. Na tome križu, u njemu, vidimo cijelu istinu o grijehu, o čovjeku i o Bogu.

I baš taj prizor koji otkriva najobilniju i najslađu Božju milost prema čovjeku, također otkriva najpotpuniju istinu o tome tko je čovjek. Ako milost teče s Golgote, otuda teče i istina, jer su i milost i istina došle po Isusu Kristu (Ivan 1,17).

Pokušajmo sada to ilustrirati. Kad vidi zabrinutost liječnika i ekstremne mjere koje su mu propisane, pacijent po prvi put saznaje koliko je ozbiljna bolest od koje pati. Kad pročita strogu kaznu dosuđenu nekom drugom, tek tad neotkriveni prijestupnik koji je činio iste stvari, ali je o njima razmišljao olako, otkriva koliko ozbiljnim zakon smatra njegove prekršaje. Kad vidi patnju i žalost što ih trpi njegova majka zbog njegova načina života, tad buntovni sin počinje prosuđivati o pravom karakteru svojih puteva.

Na isti način Isus kaže s križa: »Pogledaj ovdje svoje stanje, sramom što ga moram pretrpjeti za tebe.« Ako je u trenutku kada je Sveti zauzeo naše mjesto i ponio naše grijeh, on bio osuđen od Oca i napušten u času svoga stradanja, kakvo onda mora biti naše pravo stanje da bi učinilo nužnom tako žestoku osudu!

Biblija kaže da je Krist poslan »u obličju grešnog tijela« (Rimljanima 8,3), što znači da je na križu bio u liku nas samih. Ali ako je u trenutku kad je postao to obličje morao zavapiti: »Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio?« (Matej 27,46), kakvima onda Bog vidi nas? Jasno je da Bog nije napustio svoga Sina kao Sina, nego kao nas, čiji je lik on nosio. Ono što je učinjeno obličju, uvijek se smatra učinjenim onome što ono predstavlja. Ta napuštena osoba koja je stradala pod Božjim gnjevom jesmo mi sami, u našem najboljem i najgorem stanju. Tamo je, da svi vide, stajala ogoljena istina o mnogima od nas, kršćanima i nekršćanima. Ako ne mogu pročitati Božju procjenu čovjeka nigdje drugdje, mogu ovdje, i to je dovoljno da razbije sve naše uzaludne iluzije o sebi.

Međutim, kroz Isusa Krista nije došla samo istina o nama, nego i istina o Bogu i njegovoj ljubavi prema nama. Kad smo prepušteni sami sebi, naša nam kriva savjest samo govori da je Bog protiv nas, da je on Bog s golemim prutom. Vidimo ga samo kao nekoga tko nam postavlja moralne standarde, kojih je većinu nemoguće dostići, te stoga on ne čini ništa, osim što nas osuđuje kad padnemo. Pri takvoj vrsti poimanja ne nalazimo ništa što bi nas privuklo Bogu. Ali križ Gospodina Isusa razotkriva laž u svemu tome i otkriva nam Boga kakav doista jest. Ne vidimo ga više kako nas optužuje za grijeh, kao što bismo mislili, nego kako ih stavlja na teret svom Sinu radi nas. »Jer Bog je u Kristu svijet sa sobom pomirio *ne ubrajajući im opačina njihovih*« (2 Korinćanima 5,19; Duda-Fučak). Ono što smo mislili da je golemi prut zapravo je bila njegova ispružena ruka ljubavi koja nas priziva da mu se vratimo. U licu Isusa Krista, unakaženom zbog nas, vidimo da Bog nije protiv grešnika, nego za njega; da mu nije neprijatelj, nego prijatelj; da u Kristu nije postavio nove nedostižne standarde, nego da je došao ponuditi oproštenje, mir i novi život

onima koji nisu ispunili niti jedan postavljen standard. »Jer, Zakon bijaše dan po Mojsiju, a po Isusu Kristu dođe milost i istina.« To je ono što je jedan pisac nazvao »iznenađujuća velikodušnost križa«. Ne samo da to iznenađuje našu savjest ispunjenu krivnjom, nego nas smekšava, privlači i prisiljava da mu se vratimo u iskrenosti i pokajanju, znajući da nas tamo čeka jedino milost.

* * * * *

Ne postoje ilustracije duhovne istine kao što su starozavjetne; njegovi obredi i povijest obiluju njima. Doista, veći je dio obreda bio ustanovljen samo kao ilustracija predstojeće novozavjetne istine.

Jedna takva starozavjetna ilustracija koju Novi zavjet koristi kako bi nam pokazao Gospodina Isusa, nalazi se u Poslanici Hebrejima 13,11-13. »Budući da se tjelesa životinja, kojih 'krv za okajanje grijeha unosi veliki svećenik u Svetinju nad svetinjama', spaljuju izvan tabora, zato je i Isus trpio izvan vrata da posveti narod svojom krvlju. Iziđimo, dakle, k njemu izvan tabora noseći njegovu sramotu.«

Što bi slika »izvan tabora« značila hebrejskim kršćanima kojima je apostol Pavao pisao? Vratili bi se u mislima na dane kad je njihov narod bio u pustinji. Predočili bi sebi velik, uređen tabor, sa svetim Prebivalištem u sredini. Oko tabora se nalazila ničija zemlja, poznata svima kao mjesto »izvan tabora«, koje bi oni u svom umu povezali sa stanovitom skupinom ljudi.

Izvan tabora su morali živjeti stranci, oni koji su »bili otuđeni od izraelskoga građanstva, bez dijela u Savezima obećanja« (Efežanima 2,12). Takvim ljudima obično nije bilo dopušteno živjeti u taboru.

Također su izvan tabora bili gubavci. Kako je njihova strašna bolest bila vrlo zarazna, oni su bili prognani iz tabora, zanemareni i isključeni iz svih užitaka otvorenih drugima.

Bilo je to ujedno i zastrašujuće mjesto pogubljenja za prijestupnike i zločince. Prema Mojsijevu Zakonu, na smrtnu kaznu kamenovanjem bili su osuđeni preljubnici, prekršitelji šabata, idolopoklonici i ubojice. To se događalo izvan tabora.

Međutim, apostol nam u ovom odlomku daje vjerojatno najjeziviji detalj s toga mjesta. Tu su, naime, na hrpi smeća, bila spaljivana tjelesa životinja, čija je krv za okajanje grijeha bila škropljena u Svetišću. Ta su tjelesa, na koja su simbolično bili položeni grijesi prinositelja žrtve, bila spaljivana kao otpad proklet grijehom, apsolutno odvratan i Bogu i čovjeku. Dan za danom, izvan tabora se podizao dim i cijelo je mjesto bilo prožeto njegovim smradom.

Sve u svemu, to područje izvan tabora nije bilo nimalo ugodno. Bilo je to mjesto za strance, gubavce, zločince i grijehom prokleti otpad – mjesto koje je valjalo izbjegavati. A ipak, Pismo nam govori da je Gospodin Isus otišao na duhovni ekvivalent toga mjesta, noseći svoj križ, kako bi posvetio narod svojom krvlju. Stvarno mjesto na kojemu je bio razapet ima ime isto toliko mračno i turobno, koliko i asocijacija povezana s drevnim mjestom izvan tabora: Golgota, što znači lubanja (Matej 27,33). Ali Evanđelje nam kaže da je mjesto na koje je otišao bilo naše, i kako sami često kažemo, »On je zauzeo moje mjesto!« Ali kada razmotrimo to mjesto koje je morao zauzeti za nas, šokirani smo. Tek tad vidimo, jer vjerojatno na drugi način ne možemo, što je naše pravo mjesto i kakav je naš pravi karakter pred Bogom.

Prije svega, otišao je za nas na mjesto gdje je bio stranac, čak i svome Ocu; na mjesto Božjeg napuštanja. Viseći na križu, vadio

je: »Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio?« Grijeih je u svojim počecima čin grešnika koji ostavlja Boga, ali je u konačnoj kazni grijeha, Bog taj koji ostavlja grešnika, a to je pakao. To je mjesto na koje je Isus otišao na križu, mjesto na kojemu ga je Bog ostavio. I učinio je to jer je ono bilo naše. Prokletstvo što ga je podnio pripadalo je nama. Božje napuštanje koje je pretrpio, pripadalo je nama. Logika je svega toga neizbježna. Ako ga je u trenutku kada je zauzeo naše mjesto Bog ostavio, kakvo onda mora da je to naše mjesto pred Bogom? Kakva samo istina sija s Golgote o našem strašnom stanju pred njim!

Zatim je otišao dalje i zauzeo mjesto ostavljeno za nas kao moralne gubavce, kao da je on sam takav. Doista, do toga se zaključka dolazi u Pismu: »Mi smo ga smatrali udarenim, pogođenim od Boga i mučenim« (Izaija 53,4; Šarić). Hebrejski znanstvenici kažu da riječ »udaren« ima značenje udarca pošasti gube. Kroz cijelu Bibliju, guba je ilustracija grijeha. To je suptilna bolest, počinje jedva primjetno, s blagim simptomima, ali završava kao pustošeće čudovište koje pretvara bolesnika u odvratno ruglo, prije nego što ga konačno ubije.

Tako se i grijeh, kad se tek začne u našem životu, može činiti malim, ali je na svome vrhuncu krajnje gnusan i Bogu i čovjeku, te odvodi grešnika u vječnu odvojenost od Boga. Kakav samo prezir sadrži izraz »moralni gubavac« kada ga koristimo za drugog čovjeka! A bilo je to mjesto koje je Gospodin Isus bio voljan uzeti za nas, mjesto moralnog gubavca, odvratno u Božjim očima. Možda ćeš se zapitati zašto je zauzeo tako nizak položaj. Zato što je vidio da smo upravo takvi i morao ga je zauzeti kako bi nas spasio.

Stoga je Isus koji visi na križu, izvan tabora, kao moralni gubavac, objava moga stanja. Ako ni na koji način nisam znao da sam to, sad to mogu znati gledajući u mjesto koje je Isus

morao zauzeti za mene. Koliko nečistoće, nemorala i perverzije stoji kao mrlja u tako mnogo života danas, a ipak je tako pažljivo sakriveno! Ali tamo na križu sve je javno objavljeno svim ljudima, istim tim mjestom što ga je Isus uzeo za nas!

Iako možda mislimo da se te stvari nisu u nama ostvarile kao u drugima, Golgota objavljuje da se nalaze u našoj suštini – ni manje ni više i u samom ljudskom zametku.

Zatim je otišao na duhovni ekvivalent toga mjesta gdje su zločinci bili kamenovani. »Kad ovaj ne bi bio zločinac«, rekli su Židovi Pilatu, »ne bismo ga tebi predali« (Ivan 18,30). Isus nije umro dostojanstveno, u krevetu; umro je na križu, a takva je smrt bila kazna koja je nosila sa sobom naročitu sramotu, jer je bila rezervirana samo za zločince. Doista, sa svake je njegove strane bio zločinac i svi su mislili da i on mora biti jedan od njih. Jesu »ga smatrali udarenim, pogođenim od Boga i mučenim«, zbog nečega što mora da je učinio i »zaklanjali su svoje lice od njega«. A zadivljujuće je to što im on nikad nije proturječio. Nije rekao, kao što bismo mi rekli: »Molim vas, ali molim vas, ja nisam ovdje zbog nečega što sam ja učinio – ovdje sam zbog grijeha drugih ljudi.«

Umjesto toga, on je šutio. Bio je voljan pustiti ih da misle da je doista zločinac. Bio je voljan biti »ubrojen među zlikovce« (Izaija 53,12) i umrijeti kao takav, samo zato jer je to bilo naše mjesto a on je bio spreman zauzeti ga za nas. Biblija nam kaže da smo u svojoj suštini svi mi zločinci u Božjim očima. »Tko god mrzi svoga brata«, kaže ona, »ubojica je« (1 Ivanova 3,15). Sve što nije prava ljubav prema mom bratu mržnja je, a mržnja je ubojstvo. Opet čitamo: »A ja vam kažem da je svaki koji s požudom pogleda ženu, već – u svom srcu – s njom učinio preljub« (Matej 5,28). Bog kaže da je u njegovim očima požudna misao isto što

i stvaran čin. Ali čak i da Biblija ne govori ni jednu od ovih stvari o nama, mi bismo ipak znali da su one istina i naša bi krivnja bila očigledna svijetu, jer je na križu ta činjenica otvoreno objavljena Isusovom smrću za nas.

Međutim, od najvećeg je značaja to što je Isus bio odveden izvan tabora na isti način na koji su odnošena tijela žrtvenih životinja, kako bi bila spaljena kao grijehom prokleti otpad. Nema riječi kojima bi se mogle opisati moralne dubine do kojih se Isus ponizio radi nas na križu. Neće biti previše ako kažemo da je umirao tamo kao grijehom prokleti otpad, samo zato jer smo mi u Božjim očima grijehom prokleti otpad. Tamo se dim i smrad našega grijeha dizao s njegova blagoslovljena tijela. Ti i ja možemo jedno drugom odavati dojam da smo ozbiljni, pobožni kršćani, ali pred križem moramo priznati da uopće nismo takvi. Na Golgoti nas s križa gleda ogoljena istina, potičući nas da odbacimo poziranje i priznamo je.

To nam, dakle, Golgota pokazuje o nama. Nisu to samo slike onoga što smo bili, nego što još uvijek jesmo, bez njega. Bez obzira na to koliko dugo smo kršćani i koliko zreli mislimo da smo postali, Golgota i danas ima nešto novo što nam može pokazati o grijehu. Jer je on poput hobotnice. Njegovi su pipci posvuda. Ima tisuće života i tisuće lica, a vječitim mijenjanjem oblika izmiče hvatanju. Želimo li ga vidjeti u svim njegovim suptilnim likovima i obličjima, te osvjedočiti se o Isusovoj moći da nas od njega spasi, moramo svakodnevno moliti:

Drži me skrušenog, drži me da gledam
u križ na kojemu si umro, Gospodine.

Jer samo tamo upoznajemo našu potrebu kao grešnika, a time i potrebu za Isusom.

* * * * *

Što treba biti naš odgovor na ovo otkrivenje istine o nama samima i o Bogu? Ta vrsta odgovora što ga Bog traži od nas veoma se razlikuje od onoga što bismo prirodno pomislili, kao što ćemo vidjeti u Evanđelju po Ivanu 3,20. Taj redak počinje govoreći: »Jer svaki koji čini zlo mrzi svjetlo i ne dolazi k svjetlu, da ne dođu na vidjelo njegova djela.« To znači da kad skrivamo grijeh, izbjegavamo svjetlo, to jest sve što bi nas moglo razotkriti. Zatim se misao nastavlja u sljedećem retku, koji kaže: »A tko čini istinu, dolazi k svjetlu da se vide njegova djela, jer su učinjena u Bogu« (Šarić). Mogli bismo pomisliti da bi, ako stoji: »svaki koji čini zlo mrzi svjetlo«, nastavak bio: »a tko čini dobro, dolazi k svjetlu.« Zacijelo je suprotno od činjenja zla, činjenje dobra! Ali ovdje se ne radi o takvoj suprotnosti. Ono što Bog kaže jest da onaj tko čini istinu dolazi k svjetlu.

Alternativa što je Bog predstavlja za naše činjenje zla, nije činjenje dobra nego istine; to jest, poštenja, u pogledu našeg zla. Prije svega, on ne želi naša nastojanja da učinimo dobro tamo gdje smo učinili zlo: da pokušamo biti ljubazni tamo gdje smo bili neljubazni, da se ponašamo prijateljski tamo gdje smo pokazali kriticizam. Sve to bismo mogli učiniti i bez pokajanja za ono što se dogodilo, i bez očišćenja i mira u srcu. Ono što Bog traži je istina, to jest jasno istinito pokajanje i priznanje grijeha koji je počinjen. To će nas odvesti do Isusova križa uz traženje pomilovanja i, tamo gdje je potrebno, do druge osobe kojoj smo nanijeli nepravdu, uz traženje i njezina oprost. Na tome mjestu ponizne istinitosti o nama samima naći ćemo mir s Bogom i ljudima, jer ćemo tamo ponovno naći Isusa i čvrsto prigrliti kao nikad prije njegovo završeno djelo za naše grijeha na križu. Jednostavno poštenje, što znači »činjenje istine« u vezi s našim grijesima, dovest će nas u ispravan odnos s Bogom

i ljudima kroz Kristovu krv, kamo nas svo »činjenje dobra« na svijetu neće dovesti.

Primimo Isusa danas kao istinu. Počni s prvim što ti pokaže. To je vjerojatno nešto što ti je upravo sada na umu, dok još čitaš ovo. Nagrada za tvoju poslušnost Božjem svjetlu bit će još više svjetla na nekom drugom grijehu. On nam ne pokazuje kakvi smo odjedanput, jer to ne bismo podnijeli. Čini to postupno, dok nas svaki djelić istine koju smo poslušali vodi u daljnja otkrivenja nas samih.

Činjenica da je križ, koji objavljuje bolnu istinu, ujedno i lijek za grijeh, dat će nam novu spremnost odgovoriti na njegovu dijagnozu. Ako znam da postoji nepogrešiv lijek za stanovitu bolest, mogu podnijeti da mi se kaže da od nje bolujem. Sve dok znam da postoji ljekoviti izvor za grijeh i nečistoću, mogu se suočiti sa svjetlom o sebi i svome grijehu. A prekrasna stvar je da ćemo, kad ljubimo Gospodina Isusa kao istinu, otkriti da je on jednako drag u tom odnosu, kao i u bilo kojemu drugom koji smo razmatrali. To nas samo naša mračna, prijevarna srca tjeraju da ga se bojimo kao istine. On želi da ga se ne bojimo što se toga tiče i da ga s radošću pozdravimo. Dao nam je svoga Svetoga Duha, koji je triput nazvan »Duh Istine«, da nas »uputi u svu istinu«. Možemo sigurno staviti svoje ruke u njegove i reći: »Gospodine, pokaži mi sve što vidiš i sve što želiš da ja vidim. Prihvatit ću to. Neću se braniti ni raspravljati. Ako ti to kažeš, onda znam da je to istina.«

Vidjeti Isusa kao vrata

Nakon što smo vidjeli Gospodina Isusa kao izvanrednu istinu o nama i našem grijehu, sad smo spremni za sljedeći pogled na njega koji Sveti Duh čezne dati osvjedochenom srcu, a to je da vidimo Isusa kao vrata. Gledište što smo ga do sada već stekli o sebi mora da je našim srcima dalo osjećaj potpune isključenosti od svetoga Boga. Ako smo svo vrijeme bili takvi, i ako su to grijesi za koje smo tako dugo bili slijepi, nije ni čudo da se Bog činio tako dalekim, da su naša srca bila hladna, a kršćanska služba teška i neplodna. Ne trebamo dalje tražiti gdje je uzrok mrtvila što vlada u našim zajednicama i crkvama. Ne samo da duša s pravom vidi sebe isključenu zbog grijeha nego, znajući svoju slabost, pita se ima li puta k Bogu kojim osoba sa srcem poput njezina može ići.

Ovdje nam se Gospodin Isus predstavlja kao upravo to što nam je potrebno i suočava nas s još jednim velikim »Ja jesam«. On kaže: »Ja sam vrata. Tko uđe kroza me, spasit će se« (Ivan 10,9). Ako prevareni treba vidjeti istinu i isključeni vrata, ne moraju tražiti dalje jer je Isus oboje: istina prevarenima i vrata isključenima. On je vrata za probuđenje i svaki drugi blagoslov za kršćanina,

kao što je vrata za spasenje izgubljenima. Povrh toga, lako je dostupan najslabijima i najsklonijima padu, kao i najsvetijima.

Činjenica da je Isus rekao da je on vrata nagovještava da postoji zid, prepreka koja nas odvaja od Boga. Doista, tko među nama nije to otkrio? Ta je prepreka izdržala naše najozbiljnije moralne napore i osujetila svu našu odlučnost. Odemo moliti, no ona je tamo. Tražimo njegovu pomoć, ona je još uvijek tamo. Sâmo naše bogoštovanje uvijek je na odstojanju. Samo oni koji nikad nisu ozbiljno tražili Boga mogu zamisliti da nema takve prepreke.

Biblija nam pokazuje kakva je ta prepreka. Kaže nam da je grijeh, i ne samo on, to što odvaja čovjeka od Boga (Izaija 59,2). Grijeh, znači stav samoljublja i neovisnosti o Bogu koji nam je svima zajednički, kao i mnogi prijestupi koji su proizašli iz njega. Zato što »previše slijedismo naume i želje svoga srca« »sagriješismo protiv njegovih svetih zakona«. A grijeh uvijek sagradi zid između nas i Boga.

Taj zid nije uvijek bio tamo. Podignut je tek s prvim prijestupom. Tek nakon toga čovjek se želio sakriti od Boga. Tek tad je Božja pravda zahtijevala da postavi kerubine s plamenim mačem da zatvore prolaz preko staze koja vodi k stablu života (Postanak 3,24). Od tada su svi Adamovi potomci rođeni s druge strane tog plamenog mača, u »dalekoj zemlji« odvojenosti od Boga, u koju je prvi izgubljeni sin, otac svih njih, prvi otišao. I tamo ljudi ostaju, sve dok im se oči ne otvore da vide jedna jedina vrata koja vode natrag, vrata koja im je Bog pribavio.

Jednog dana sam, nakon evangelizacijskog sastanka, razgovarao s jednom ženom u sobi za savjetovanje. Rekla mi je da je na poziv na obraćenje došla naprijed jer je to učinio i njezin šesnaestogodišnji sin. Pitao sam je: »Ali što je s tobom?« »Oh, ja

sam oduvijek bila kršćanka«, odgovorila je. Čim je to rekla znao sam da nikad nije bila kršćanka, uopće. Nitko nije »oduvijek kršćanin« ali je uvijek grešnik, uvijek odvojen od Boga grijehom, sve dok ga ne spasi božanska milost. Obična ljudska religioznost ne čini ništa kako bi nas obnovila.

Nemojmo misliti da se ova odvajajuća sila grijeha odnosi samo na one koji nikad nisu osobno znali Krista. Oni među nama koji su prethodno prošli kroz ta vrata, natrag k Bogu, vrlo dobro poznaju zid koji grijeh još uvijek može podići između duše i njega. Iako smo vraćeni iz »daleke zemlje« izvornoga grijeha, on i dalje može doći, možda u suptilnijem obliku i kao rezultat toga što smo se našli u nekoj drugoj »dalekoj zemlji«, manjoj ali ništa manje stvarnoj: »dalekoj zemlji« zavisti, gnjeva, samosažaljenja, ili kompromisa sa svijetom. A u toj zemlji uvijek nastane ljuta glad (Luka 15,14), kao što se dogodilo izgubljenom sinu, i mi postajemo svjesni svoje potrebe. Jer to nije »glad kruha ni žed vode, već slušanja riječi Jahvine« (Amos 8,11).

Tko među nama ne zna za hladnoću srca prema Gospodinu, prividno mrtvilo svetih tekstova i nagomilane poraze u drugim oblastima života koji nas muče zbog prepreke koju je grijeh u jednom posebnom području donio između nas i Boga? Ne sugeriram ovdje da novorođeno Božje dijete gubi svoje mjesto u njegovoj obitelji zbog nastalog grijeha, ali gubi zajedništvo s nebeskim Ocem, a onda se u njegovu srcu neizbježno ukorjenjuje glad, sve dok se ne pokaje.

Međutim, u tim uvjetima gladi, kršćanin je veoma često slijep za pravi grijeh ili grijehe koji su ga odvojili od Boga. Stoga se pokušava pozabaviti samo s glađu, prije nego s njezinim uzrokom. Može odlučiti da više moli ili vjernije služi Bogu. Ili se može »pribiti kod jednog žitelja u onoj zemlji« (Luka 15,15

Duda-Fučak), kao što je učinio izgubljeni sin, i stvoriti svjetovni savez u nadi da će vratiti malo zadovoljstva svome, sada tužnom srcu. Svi će se takvi napori uvijek pokazati uzaludnim, a Bog to iskustvo koristi kako bi mu na kraju pokazao da je grijeh to čime se mora pozabaviti, ma što on bio.

Nažalost, čak i nakon što čovjek prepozna i prizna grijehe koji su ga odvojili od Boga, često se preokupira problemom kako da ponovo ne sagriješi, umjesto da se vrati njemu i miru. Iskreno, prekasno je za takva razmišljanja. Grijeh je došao i napravio štetu. Čak i ako »pobijedimo« i nikad više to ne učinimo, ta nas činjenica nikad neće vratiti počinku i radosti. Jednostavna je istina da riječi kao što su »Isus ispunjava naše potrebe« i »on donosi pobjedu« ne vrijede kad smo u dalekoj zemlji. Sve to, i mnogo više nas čeka, tek nakon povratka u Očev dom.

Upravo se ovdje spotičemo, jer ne znamo kako se vratiti; kako se probiti kroz mnoge prepreke što ih je grijeh podigao. Kad bismo to znali doista bismo bili izrazito sretne duše. Grijeh nas, iako bi mogao doći, ne bi porazio očajem i mrtvilom duha, jer bismo znali siguran put natrag u ponovnu slobodu i radost i mogli bismo to iskoristiti toliko često koliko nam je potrebno. Nema dvojbe onda da je naša potreba vidjeti vrata.

Ovo je mjesto na kojemu nas Gospodin Isus ponovno susreće. Srcu koje traži od njega da mu pokaže vrata, on zapravo govori: »Kad bi mene poznao, poznao bi i vrata. Tko je vidio mene, vidio je i vrata. Ja sam vrata, ako tko uđe kroz mene bit će spašen.« Isus nam ne pokazuje samo gdje su vrata, nego je on sam vrata. To je Božji veliki dar ljubavi izgubljenju svijetu kojemu pokazuje put k sebi: vrata kroz čiji prolaz nema neuspjeha i koja vode natrag u mir i zadovoljstvo, kad bismo se samo okrenuli

i vidjeli ga kako stoji tako blizu nas, dostupan u svakom trenu. On je takva vrata da nam ne trebaju ni pripremni ni naknadni koraci kako bismo ušli u to što nam je potrebno. Kroz jednostavan dolazak njemu, prelazimo iz jednog duhovnog stanja u drugo, jer je on sâm i potreban blagoslov i vrata do njega. Takvu sliku njega kao vrata imamo u dobro poznatoj pjesmi koja počinje riječima:

Iz svoga ropstva, žalosti i noći
 Isuse, ja dolazim! Isuse, ja dolazim!
 U tvoju slobodu, radost i svjetlost,
 Isuse, ja k tebi dolazim!

Ova nam slika daje osnovnu riječ Kristova Evanđelja. Ono nas ne poziva da pokušamo biti **kao** Krist, nego da dođemo **kroz** njega. Predstavljena su nam vrata, a ne primjer. U svim Pavlovim poslanicama neprestano se prepliće jedan te isti izraz, »u Kristu Isusu, Gospodinu našem« (Rimljanima 6,23 i slični reci), ili njemu slični ekvivalenti (u značenju po, kroz). On nikad ne spominje blagoslov ili doživljaj dobra što ga Bog ima za nas, a da ne požuri dodati »u Kristu Isusu, Gospodinu našem«. I to čini s pravom, jer od kakve je koristi vrt pun sočnih plodova ili prekrasna kuća ako nema otvorenih vrata kroz koja ćemo tamo stići? To pitanje razočarani kršćani neprestano postavljaju. »Dobro je govoriti o tom divnom životu zajedništva s Bogom«, kažu oni, »ali kako čovjek kao što sam ja tamo stigne? Tako često sam pokušavao.« Isus nam s radošću kaže: »Ja sam taj po kojemu ćeš tamo stići. Ja sam vrata.« Nema blagoslova koji je Bog pripremio za nas, bilo to spasenje, pobjeda, mir u srcu ili probuđenje, u koji se može ući na neki drugi način osim kroz njegova Sina.

* * * * *

Ako doista želimo vidjeti Gospodina Isusa kao naša vrata i iskusiti to blaženstvo, postoje četiri osnovne stvari koje u tom svojstvu moramo shvatiti o njemu.

Prvo, moramo ga vidjeti kao **otvorena** vrata; širom otvorena! A kako ga je lako vidjeti kao nešto drugo! Postoje razdoblja kad ga neki među nama, kako se čini, vide kao nekoga malo većeg od onoga tko postavlja standarde, definira put dužnosti i samo nas osuđuje kad to ne postignemo. To ga čini tek još jednim Mojsijem, koji u nama samo izaziva očajanje. I, ako ga uopće vidimo kao vrata, ona su zatvorena. No, to nije Isus s neba. »Jer, Zakon bijaše dan po Mojsiju« i sve nas je osudio, »a po Isusu Kristu dođe milost i istina« (Ivan 1,17). Ako je milost Božja dobrota prema onima koji je ne zaslužuju, to znači da je on otvorena vrata kroz koja grešnici mogu doći. Ona su se otvorila onoga časa kad je, viseći na križu, Isus pobjedonosno povikao: »Svršeno je!» te nakloni glavu i – predade duh« (Ivan 19,30). Kao da pojašnjava što je to ostvareno na Golgoti, zavjesa na hramu, koja je stoljećima stajala kao pregrada između Svetinje nad svetinjama i ostatka hrama, istog tog trena se pocijepala na dvoje od vrha do dna. Na taj je način prepreka grijeha što je stajala između čovjeka i Boga proglašena otklonjenom, a vrata za grešnog čovjeka otvorenim. Sada nam je rečeno da »otvoreno možemo ući u Svetinju nad svetinjama – taj novi i životonosni put« (Hebrejima 10,19-20), jer nam krv Isusa Krista kaže da je sva osuda zbog našega grijeha izvršena na križu. Kad to doista vidimo, čak i oni koji najviše sebe osuđuju mogu imati tu hrabrost da dođu.

Ovo znači da sada nema barijere ili prepreke između čovjeka i Boga. Točno to što se činilo kao prepreke – čovjekova hladnoća, nevjerovanje i slični grijesi – odredilo je da Isus postane vrata, pod uvjetom da ih priznamo, jer su to vrata za ljude koje karakteriziraju spomenuti grijesi. Mi ne možemo potisnuti ili

nadvladati te stvari, ali ih možemo osuditi kao grijeh i donijeti ih Isusu. I dok to činimo, ono što je izgledalo kao zid koji nas sve odvaja od Boga, postaje u Kristu otvorena vrata kroz koja prolazimo u mir i zajedništvo s Bogom.

Drugo, moramo ta vrata vidjeti otvorena na razini **ulice**, otvorena za nas pale i nesposobne **kao takve**, a ne samo kad postanemo malo uspješniji. Židovi su u Novome zavjetu mogli lako povjerovati da postoji spasenje za pogane ako se obrežu i postanu Židovi. Ono što nisu mogli i nisu htjeli vjerovati je da postoji spasenje za pogane **kao takve**, a da uopće ne postanu Židovi. Ta je polemika pratila Pavla na svakom koraku tijekom njegova života i službe. Inzistirao je sve do kraja da pogani mogu biti spašeni kao pogani i grešnici kao grešnici, bez ičega što bi ih preporučilo Bogu, osim krvi Isusa Krista (Galaćanima 2,14-16, itd.). Drugim riječima, inzistirao je na viđenju Krista kao vrata na razini ulice.

Mi kršćani ne mislimo ići protiv Evanđelja predanog Pavlu, što se tiče »onih koji su vani«, barem ne u teoriji. Ali kada razmišljamo o svojim dubokim potrebama i neuspjesima i kad se molimo da nas Bog upotrijebi i tražimo od njega probuđenje, postavljamo ta vrata za sebe nešto više od razine ulice. Ovdje instinktivno osjećamo da neuspješan ne može biti blagoslovljen kao neuspješan, nego samo kao bolji kršćanin, te stoga sebe nastojimo učiniti takvima. No uspjeli smo samo staviti vrata neposredno van našeg dosega; prkosi nam upravo taj pokušaj da postanemo samo malo bolji. A vrata svo vrijeme stoje otvorena na razini ulice, na razini našega srama i pada i sve što je potrebno samo je spremnost da priznamo da je to naše pravo stanje i da u vjeri dođemo Isusu.

Ponekad govorimo o cijeni probuđenja, i trebamo biti vrlo oprezni glede toga što mislimo kad to govorimo. Možemo cijenu

staviti tako visoko da postavimo probuđenje neposredno izvan dosega običnih smrtnika. Možda je to način na koji pokušavamo opravdati Boga jer još, očito, nije dao to probuđenje koje njegov narod treba. Ali to je prijestup prema njemu i okrutno je prema njegovoj crkvi. Nema dvojbe da postoji cijena koju treba platiti za probuđenje, no to nije nužno cijena cjelonoćnih molitvi i bolnih žrtava, nego jednostavnog pokoravanja ponosa u pokajanju od grijeha. Vrata su otvorena na razini ulice za probuđenje što vodi u spasenje i svaki drugi blagoslov.

Dolazeći k njemu u pokajanju, dolazimo u probuđenje, jer je on sam to, i vrata koja vode u to. Ako se tvrdi da to nije rasprostranjeno, spektakularno probuđenje o kojemu je pisano i koje je potrebno danas, možemo samo reći da je takav pokret uvijek počinjao na ovaj način: s Bogom koji se bavi jednom osobom, koja zatim da svoje svjedočanstvo. Neka ne bude da je razlog što nas Bog nije blagoslovio probuđenjem kao što smo željeli, to što ga nismo tražili po vjeri nego po djelima Zakona (Rimljanima 9,32), jer tad smo promašili vrata na razini ulice. I neka ne bude da smo očekivali vidjeti probuđenje u drugima, umjesto da budemo spremni osobno biti probuđeni i prvi koji će priznati potrebu za tim. Nije li značajno da kad postoji očigledno iskustvo probuđenja u ljudskom životu, oni koji su probuđeni ne pričaju o tome, nego o Isusu?

Veličanstvena je istina da nam je Krist odmah dostupan, takvima kakvi smo i tu gdje smo. Bog ga je učinio dostupnim nama grešnicima, onako kako je to samo njemu bilo moguće. Poslušaj apostola Pavla što kaže o tom pitanju. »A pravednost koja dolazi od vjere ovako govori: 'Ne reci u svom srcu: Tko će uzići na nebo?' – to jest da dovede Krista; ni: 'Tko će sići u bezdan?' – to jest da izvede Krista od mrtvih! Pa što kanim

reći? – ‘Blizu je tebi riječ: u tvojim ustima i u tvom srcu’, to je riječ vjere koju mi propovijedamo» (Rimljanima 10,6-8).

Ne radi se tu o naporu da postignemo visinu ili se umjetno pokušamo poniziti do dubina. Njegova ga je krv učinila dostupnim grešniku **kao takvom**, i nedostatnom svecu **kao takvom**, ako samo prizna da je to što jest. Dakle, riječ koja nam je potrebna kako bismo mu se obratili nalazi se u našim ustima i u našem srcu; jednostavna riječ priznanja i vjere.

Ovo vodi do sljedećeg viđenja koje moramo imati o ovim čudesnim vratima, otvorenim na križu. To su **niska vrata**, što znači da moramo duboko pognuti glavu u pokajanju, želimo li proći kroz njih. Pismo uvijek i iznova spominje bolest (ako to možemo tako nazvati) »tvrdog vrata«. To je figurativan način izražavanja koji govori o čovjekovoj samovolji i tvrdoglavosti, što se posebno vidi u njegovoj nespremnosti da prizna kad je u krivu. Katkad možemo osjetiti kako nam vrat gotovo doslovce postaje tvrd kad nas netko optuži, a mi se na to uvrijedimo! Kad su nam vratovi takvi, a volja nesalomiva, uporna da ne priznamo grijeh, nikako ne možemo ući kroz ta vrata. Samo udaramo glavom o nadvratnik! On je pognuo glavu na križu za nas (Ivan 19,30), te i mi trebamo pognuti glavu nisko u prosudbi o sebi i pokajanju od grijeha, želimo li upoznati moć njegove krvi da nas očisti i donese nam počinak.

Vrlo često način na koji se pokajemo pred Bogom, a katkad i način na koji se ispričamo drugoj osobi za nanesenu nepravdu, pokazuje da nismo iskreno prosudili sebe. Odaje nas činjenica da smatramo da je to bila samo nesretna omaška, i da tom prigodom nismo postupili u skladu sa svojim pravim karakterom. Kakva obmana! Istina je da uopće nismo postupili karakterno,

nego u skladu s našim pravim oblikom, onakvim kako nam ga je objavio Krist dok je visio na križu za nas! Katkad bi bilo dobro, kad ispravljamo grešku, dodati: »Sada vidiš kakav sam ja zapravo«. Glava mora biti pognuta nisko u prašinu kako bismo priznali da nismo ništa bolji od onoga što je Isus postao za nas. Tad ga zaista nalazimo kao vrata.

Zatim moramo razumjeti da su to **uska vrata**. »Kako su uska vrata i tijesan put koji vodi u život« (Matej 7,14). U početku se put ka križu čini širokim i svi možemo ići zajedno. Ali kako se približavamo tom mjestu pokajanja, put se sužava. Nema mjesta za sve nas, zbijene rame uz rame. Ne možemo se više izgubiti u gomili. Drugi zaostaju. Napokon, kad dođemo do onoga koji je sam vrata, nema mjesta čak ni za dvoje, za tebe i onoga drugog. Želiš li ući, morat ćeš stati tamo posve sam. Ti sâm se moraš pokajati, ne čekajući na nikoga drugog. Ali mi ne želimo biti jedini koji se kaju. Đavao nam govori da je osoba kraj nas ta koja je apsolutno u krivu i čini nas nespremnim da se pokajemo, ukoliko se ona ne pokaje prva. Ali čovjek nikad ne prolazi kroz Vrata na taj način! Ti moraš biti taj koji se kaje i moraš to učiniti prvi, kao da si jedini grešnik na svijetu. Druga osoba može biti u krivu, no tvoje reakcije na njezin prijestup (reakcije kao što su, možda, ozlojeđenost, kriticizam, nepraštanje) također su prijestup i u Božjim očima još više podložne kazni. Jer se »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe« nalazi na drugome mjestu, odmah poslije »Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim« (Matej 22,37), a one reakcije u tvome srcu nisu ljubav.

Isus nikad neće zatajiti kao Spasitelj, ako mu dođemo kao grešnici. Ali ako ga na nekom stupnju ne nađemo kao pravog Spasitelja koji nas u potpunosti izvodi iz tame i poraza u svjetlo i slobodu, to je zato što u nekom trenutku nismo spremni biti skrušeni i vidjeti sebe kao grešnike.

* * * * *

Sad smo došli do završene slike koju nam Gospodin daje u Ivanu 10 – ovoga puta se ne radi toliko o vratima, koliko o putu koji često previdimo. Kaže nam: »Tko u ovčinjak ne ulazi na vrata, već se uspinje na drugome mjestu, on je lopov i razbojnik« (Ivan 10,1). Prvo tumačenje ovih riječi tiče se lažnog učitelja koji traži ulaz u tor kao pastir, ali samo sebi na bogaćenje a ovcama na uništenje. Međutim, dok promatramo ovog čovjeka koji pokušava ući, uspinjući se bolno i polako uza zid, možemo ga vidjeti s drugog stanovišta kao ilustraciju nečega što i sami često činimo. On zabija prste ruku i nogu u pukotine u zidu, napreže se i bori da se popne. Svako malo padne na dno i mora početi iznova. Nakon ponovljenih neuspjeha postaje očajan i misli da nikad neće stići na vrh i samim tim ući u tor. A svo to vrijeme tu su vrata, otvorena za *njega* na razini ulice. Ili ih nije vidio ili ih ne želi upotrijebiti. Vjerojatno ovo potonje, jer nije mogao ući kroz ta vrata kao samozvani pastir, nego samo kao pokajana ovca.

Kakva je ovo slika žalosne greške koju tako često pravimo u našoj tjeskobi da uđemo u iskustvo spasenja ili posvećenja, probuđenja, ili nekog drugog blagoslova kojega trebamo! Ne ulazimo kroz Vrata, nego se nastojimo popeti nekim drugim putem – samo-popravljanjem, okretanjem novoga lista, odlukom da ćemo više vremena provoditi u čitanju riječi i molitvi, pokušajima da više svjedočimo i tako dalje. Vidimo standard pobjedonosnog života iznad nas, i sasvim smo sigurni da ćemo, ako bismo ga mogli dostići na ovaj ili onaj način, biti u zajedništvu s Bogom i ispunjeni njegovim Duhom. Ali upravo je ta potreba za postizanjem ono što nas svo vrijeme poražava. Svo vrijeme se s mukom penjemo, a Gospodin Isus stoji tu odmah dostupan kao naša vrata, otvorena na razini ulice, i tako brzo možemo kroz njih ući, samo trebamo biti voljni pognuti glavu kod njegova križa.

Svi ti razni i suptilni načini na koje se nastojimo popeti nisu ništa drugo nego varijante djela za koja je Bog proglasio da nas ne mogu uvesti u počinak (Efežanima 2,8-9).

Netko bi mogao pitati, je li pogrešno raditi ovo što je spomenuto? Naravno da nije; sve to ima važnu ulogu u kršćanskom životu. Ali bezvrijedno je, ako je ono što Bog traži od nas u određenom trenutku pokajanje zbog nečega. Nepriznat grijeh poništava svo naše vjersko djelovanje, kao što je napisano: »Što će mi mnoštvo žrtava vaših?... Ruke su vam u krvi ogrezle« (Izaija 1,11.15). Ali ljudsko bi srce radije Bogu ponudilo svoja djela, ma kako ga to skupo stajalo, nego što bi se ponizilo da prizna grijeh. To je razlog zbog kojega je čovjek sklon ići putem djela; ne želi pognuti glavu i proći kroz Vrata. Također je to razlog zbog kojega je Bog odbacio spasenje ili posvećenje po djelima; put djela često nije ništa drugo do zamjena za pokajanje. »Žrtve ti se ne mile, kad bih dao paljenicu, ti je ne bi primio. Žrtva Bogu duh je raskajan, srce raskajano, ponizno, Bože, nećeš prezreti.« (Psalam 51,16-17⁽¹⁷⁻¹⁸⁾). Takav duh uvijek nađe put kroz Vrata.

Još jedan razlog zbog kojega Bog odbacuje djela kao sredstvo za ulazak u blagoslov je to što tad Krist nema nikakvog učinka za nas (Galaćanima 5,4). Pavao je rekao: »Ako opravdanje (ili bilo koji drugi blagoslov) dolazi po zakonu, onda je Krist uzalud umro« (Galaćanima 2,21). Što sam napetiji i što se više naprežem i težim u svojoj kršćanskoj službi i što se više mučim da se svojim naporima popnem preko zida hladnoće svoga srca, više se udaljavam od milosti i od Boga i od njegovih Vrata otvorenih za mene. Zapravo, »nastojim ustanoviti vlastitu pravednost« i ne podčinjavam se očišćenju od grijeha u dragocjenoj Kristovoj krvi.

Štoviše, takve težnje nikad ne stvaraju mir u našim srcima, nego samo očaj, jer nikad zapravo ne osjećamo da smo dosegli

vrh zida. Ali nas taj očaj i teret napuštaju i na njihovo mjesto dolazi olakšanje, radost i zahvala Bogu, kad najzad vidimo Isusa i njegovo završeno djelo na križu. Silazimo sa svojih nepokajničkih težnji ka tim dragim, probodenim stopalima i u trenu ulazimo po vjeri u mir i počinak srca, koji su nam tako dugo izmicali. Doista vidjeti Isusa znači izgubiti teret i ući u zadovoljstvo.

Sinaj ili Golgota?

Iz onoga što smo pročitali u prethodnom poglavlju moglo bi se činiti da je ulazak kroz vrata, koja su Gospodin Isus, nešto jednostavno i lako, ali nije. Kad smo osvjedočeni o svome grijehu i odvojenosti od Boga, i riješimo naći mir i slobodu, sotona će doći kako bi ometao naš napredak vješto smišljenim poteškoćama. Zato je važno da zastanemo i pomognemo osvjedočenoj duši da nadvlada bitke koje se vode u njezinu srcu, dok nastoji prići Vratima.

Svaki put kad svijest o grijehu dopre do naše savjesti, čini se da se dvije osobe bore za vlasništvo nad tim uvjerenjem: đavao i Sveti Duh. S jedne strane, đavao ga želi za sebe, kako bi nas zajedno s tim uvjerenjem odveo na Sinaj, gdje će nas osuditi i porobiti. Međutim, Sveti Duh nas želi zajedno s našim grijehom odvesti na Golgotu i provesti kroz Vrata u mir i slobodu.

Ova dva odredišta, gora Sinaj i Golgota, predstavljaju dva saveza; jedan zakona s gore Sinaja, »koji rađa za ropstvo« (Galaćanima 4,24), a drugi s Golgote, savez milosti koji nam je donio i svojom krvlju zapečatio Gospodin Isus. Đavao nas želi odvesti na jedno mjesto, a Sveti Duh na drugo. Na površini se

naš izbor može činiti jednostavnim i očiglednim, ali u praksi nije. Đavao često simulira glas Svetoga Duha, uzrokujući da nepoučen kršćanin misli da je Bog taj koji ga vodi na mjesto osude i ropstva, te da on stoga mora poslušati.

Gora Sinaj je, dakako, povijesno mjesto gdje je Bog dao Deset zapovijedi (Izlazak 20). Deset je puta on govorio iz oblaka i ognja i svaki put je objavio veliku moralnu zapovijed koja obvezuje čovjeka na to što treba, a što ne smije činiti. Tamo je dan osnovni savez zakona kojim je reguliran čovjekov odnos s Bogom. Jednostavno rečeno, zvučalo je to ovako. »Ovo radi i živjet ćeš«, i »Ovo prekrši i umrijet ćeš«. To je još uvijek zavjet što ga ljudsko srce najlakše razumije i na koji njegova savjest najspremnije odgovora. U današnjem običnom životu predstavlja za nas čitav sustav moralnih i vjerskih normi koje je svaki čovjek razradio za sebe, kao rezultat moralnog svjetla koje je iz različitih izvora svijetlilo u njegovu životu.

E sad, kad osjećaj neke vrste neuspjeha pritisne savjest, đavao nas odmah nastoji odvesti k Zakonu, kojega smo nazvali Sinaj, kako bi nas optužio s obzirom na norme koje smo tamo usvojili, ali koje nismo uspjeli održati. Što su naši moralni i duhovni standardi viši, ima više toga za što nas on može optužiti. S pravom je nazvan »tužitelj naše braće« (Otkrivenje 12,10). I ne tuži nas samo Bogu, nego i kršćanina samog sebi. Čini to ukazujući na razne stvari, prave ili zamišljene, u kojima ovaj nije ispoštovao zakon na koji se obvezao i tako stvara u njemu osjećaj osude. To je ono što psihijatri dijagnosticiraju kod svojih neurotičnih pacijenata kao »osjećaj krivnje«. Nažalost, to je nešto što i mnogi kršćani zdravog duha također prečesto nose sa sobom. Izvor svega toga je đavao, a to što njegovim optužbama daje snagu očito je Zakon. Ovo rasvjetljava Pavlove riječi: »snaga je grijeha u Zakonu« (1 Korinćanima 15,56).

Ove optužbe obično imaju dva učinka kod kršćanina i upravo su to oni učinci koje đavao nastoji proizvesti. Prvo, izazivaju u njemu reakciju samo-opravljanja. U Rimljanima 2,15 čitamo da kod ljudi postoje »nutarnji sudovi koji ih međusobno optužuju ili brane«. Opravdavanje i potvrđivanje vlastite nedužnosti, sasvim je prirodna reakcija na optužbe; a to je upravo ono što đavao želi da radimo. Svojim nas je optužbama izazvao da pokušamo stati pred Boga na temelju vlastite pravednosti i nedužnosti; a on zna, kao što bismo i mi trebali znati, da na tome temelju za nas nema ničega. Sve što Bog ima za grešnike dostupno je pod uvjetom da priznaju da njihov grijeh predstavlja ono što uistinu jesu. Tako naše misli neprestano kruže, i jednom polovicom sebe se optužujemo a drugom se opravdavamo, i svo to vrijeme se samo sve više udaljujemo od Božje milosti i mira.

Točno taj učinak su imale optužbe Jobovih prijatelja na Joba. Sugerirajući da su njegove kušnje došle kao posljedica neke pogreške s njegove strane, izazvali su ga da energično tvrdi da je nedužan, i na temelju toga je ustanovio da se Bog bori protiv njega. Iako je bio pravedan čovjek, ipak je morao biti slomljen kako bi prihvatio mjesto grešnika, prije nego što je ponovno mogao imati mir s Bogom.

Drugi učinak đavlovih optužbi je da nas izazove da dođemo na teren samostalnih napora i »pregnuća«. Kaže nam što nismo, kako bi nas namamio na borbu da to nadoknadimo u vlastitoj snazi. Optužuje nas da ne molimo dovoljno, ne svjedočimo dovoljno drugima, ne dajemo dovoljno Bogu, ili da nismo dovoljno ponizni, među svim ostalim optužbama. To radi kako bi nas natjerao da sve to pokušamo ostvariti vlastitom snagom. Cijeli đavlov cilj u ovim optužbama je da nas uvuče u borbu pregnuća i vlastitog napora, a time i u pravo ropstvo. U tome nas stanju dovodi do pokušaja da se u blagoslov »uspinjemo na drugome mjestu«

(težak je to i bolan uspon, jer je zid visok!) umjesto da uđemo kroz Vrata, koja su otvorena na razini ulice. I sve to može učiniti prerusavajući se kao da nam Bog to govori. Ali on je »lažac i otac laži« (Ivan 8,44). Iako izgledaju kao istina i zasnivaju se na Božjem zakonu, njegove optužbe nisu ništa drugo do poluistine i stoga su još opasnije.

Na isti način đavao nastoji dosegnuti taj neuspjeh što pritišće našu savjest, ali isto to čini i Sveti Duh. Ali kako on drukčije radi! On uzima taj grijeh – i nas s njim – i odvodi nas na Golgotu k Isusu, našim Vratima. Tamo nam pokazuje da je taj grijeh, kao i mnogo toga drugog, bio očekivan i izmiren i da je to učinio Gospodin Isus Krist svojom smrću na križu. Bilo da je to što nam đavao govori istina ili laž, Gospodin Isus je sve to podmirio za nas. Ni najgore što đavao može reći o nama ne može se usporediti s tamnim dubinama grijeha, što su svom silinom na križu prešli preko njega. Tamo i osoba koja najviše osuđuje samu sebe nalazi samo oprostjenje, očišćenje i utjehu. Onda, činjenica da smo grešnici, za što nas đavao voli optužiti, samo je polovica istine. Druga polovica istine je da je Isus umro za nas i dovršio svoje djelo na križu kako bi nas spasio. To je nešto što nam đavao nikad ne kaže. Samo nam blagi Sveti Duh to govori. Doista, njegovo je veliko oduševljenje da »utješi sve žalosne« (Izaija 61,2; Šarić) i da to učini dajući nam novi pogled na Isusa i njegovu krv, kao i na njegovo posredovanje pred Bogom za nas, čak i sada.

Ovo otkrivenje, kad ga vjernik doista vidi, ima dva učinka na njega, i ti su učinci upravo suprotni onima što ih sotona proizvodi svojim optužbama. Prvo, on slobodno priznaje svoj grijeh i osuđuje sebe. Ako su sotonine optužbe utjecale na njega da se opravdava i brani svoju nedužnost, Božja je milost, otkrivena na Golgoti, utjecala na njega da prizna svoj grijeh. Čak se i ne mora previše truditi kako bi otkrio koje su optužbe istinite a koje lažne;

odgovor u Kristovoj krvi je isti u svakom slučaju. Nadalje, ako bi se mogao smatrati nedužnim u jednoj stvari, postoji mnoštvo drugih u kojima je beznadno kriv. U svakom slučaju, uzaludno bi mu bilo pokušavati dokazati svoju nedužnost, makar i u jednoj točki, pred križem, na kojemu je potpuni pravednik umro za potpunog nepravednika, kao što je on. Tako se u njemu stvara stav skrušenog i raskajanog srca, koji u Božjim očima ima veliku vrijednost. U trenutku kad prihvati taj stav, on dolazi na tlo otkupljenja gdje ga Bog ne obasipa ničim drugim nego milošću.

Drugo, pogled na Golgotu i njezino značenje potiče ga, ne samo da slobodno prizna svoj grijeh, već i da se odmori od samostalnih napora da se popravi. Možda ni jedan redak ne izražava dublje učinak dolaska pred križ od onoga u Izaiji 30,15, gdje se kaže: »Ako se vratite i ostanete mirni, spasit ćete se. U miru i uzdanju je vaša snaga« (Šarić). Trideseto poglavlje Knjige proroka Izaije opisuje svu ozbiljnost situacije u kojoj se našao Izrael, kad su ih neprijatelji napali sa sjevera. Suočeni s tim, pribjegli su savezu s drugim narodima, osobito s Egiptom, kojemu su poslali izaslanike, tražeći pomoć. Izaija stupa na scenu, s riječima: »Teško sinovima odmetničkim! – riječ je Jahvina. Oni provode osnove koje nisu moje.« On objavljuje da je »prazna i ništavna pomoć Egipta«, jer je glavni uzrok njihove nevolje to što su odstupili od Gospodina. Iz tog je razloga on doveo na njih babilonsku vojsku, kako bi ih ponizio i ukorio. Stoga ih poziva da se vrate Gospodinu u pokajanju.

Na ovo su ljudi lako mogli odgovoriti: »Dobro je vratiti se Gospodinu, ali od kakvog je to značaja u situaciji kao što je naša, kad smo opkoljeni neprijateljima?« A Izaija bi bez sumnje rekao: »Od svakog je značaja, jer kad se pozabavite svojim pogrešnim odnosom s Bogom, bavite se i osnovnim uzrokom svojih trenutnih problema.« »Ali«, oni bi mogli odgovoriti, »što da radimo u vezi babilonske vojske?« »Vratite li se Gospodinu«, odgovorio bi Izaija,

»možete biti mirni u vezi toga, jer Bog nikad neće propustiti da učini što je potrebno za one koji se, nakon što su se pokajali, smire u tihom pouzdanju u njegovu prevlađujuću i obnavljajuću milost.« Ovo je, dakle, podrijetlo i značenje ovog obećanja: »Ako se vratite i ostanete mirni, spasit ćete se.«

Isto vrijedi i za nas. Nakon što se vratimo, to jest nakon što se pokajemo, možemo imati mir, jer vidimo da je Isus izvršio svoje djelo na križu za nas. Prije svega, možemo biti mirni u vezi svoje pravednosti, koja je zadobila vrlo štetan udarac, i u našim i u očima drugih, zbog grijeha za koji se moramo pokajati. Vidimo da je dragocjena Isusova krv preduhitrila i otplatila upravo taj grijeh koji priznajemo i osigurala nam savršenu pravednost pred Bogom, i možemo se smiriti, znajući da smo sveti pred ljudima. Doista, tek kad smo zadovoljni time što nemamo druge pravednosti ni pred Bogom ni pred ljudima, nalazimo mir. Ali kad to najzad primimo, kako divan počinak imamo od uzaludnih nastojanja da se sami opravdamo! Možemo reći: »Ako drugi misle da sam slabić, u pravu su – ali ja sam slabić koji je našao mir po krvi njegovu Križa«, i spremni smo dati im upravo to svjedočanstvo. Najzad smo naučili pobijediti sotonu Janjetovom krvi i riječi svoga svjedočanstva (Otkrivenje 12,11) i naša su srca slobodna. Stojimo pred Bogom i krećemo se među ljudima sa svjedočanstvom:

Ovo je sva moja pravednost:
ništa osim Isusove krvi.

Povrh toga, kad smo se vratili, možemo biti mirni u vezi posljedica našega grijeha i situacije u koju nas je to možda dovelo. Sve do trenutka našega pokajanja, situacija u koju smo se doveli naša je odgovornost. Kako prostremo krevet tako ćemo i leći, ili, vjerojatnije, mahnito učiniti najviše što možemo kako bismo izašli iz njega. Ali onog trenutka kad se pokajemo i stavimo krivnju tamo

gdje pripada, na same sebe, svemoguća Isusova krv se pojavljuje u naše ime pred Bogom i on je onda zadovoljan, Krista radi, učiniti zamršenu situaciju svojom odgovornošću. Kad je to učinjeno, možemo počinuti. On prvo pokajniku daje mir kroz Isusovu krv a potom se bavi danom situacijom. Kao što je netko rekao: »Bog oprašta brljivcu i zbrku dovodi u red« (igra riječi na engleskome: *God forgives the messer, and unmesses the mess*; op. prev.), to jest, on od zbrke pravi svjež materijal za novu svrhu ljubavi.

Ovo je viđenje milosti što je bilo dano Jeremiji kad je promatrao lončara dok je radio (Jeremija 18,1-6). Kad je lončar vidio da sud od ilovače u njegovim rukama nije onakav kakav je htio, mogao ga je samo odbaciti. Umjesto toga, »on bi opet od nje pravio drugi – već kako se lončaru svidjelo da napravi«. Bog, također, želi učiniti isto sa svim našim pokvarenim posudama kad se uistinu pokajemo, bilo da je taj pokvareni sud cijeli naš život, ili samo jedan dan u tome životu; bio to složen skup okolnosti ili samo odnos s nekom osobom koji smo pokvarili. I dok počivamo kao pokajani pred križem i poduzimamo sve korake koje nam je pokazao potrebnim, gledamo ga kako za nas stvara novu svrhu. Iz našega kaosa on izvodi red, a mi ostajemo zadivljeni i zahvalni. Nova svrha što ju je stvorio može biti pomiješana s popravljanjem, ali milost nam jamči da će to biti nešto na beskrajno dobro i mi nalazimo mir i počinak.

Dakle, vrijednost Kristove krvi ne proteže se samo na naš grijeh nego i na okolnosti povezane s tim grijehom. Ovo je prizor snage Kristove krvi koja donosi beskrajno olakšanje i mir izmučenoj, pokajničkoj duši, i daje joj odmora od tjeskoba, svjedočeci o milosti njezina čudesnog Boga.

* * * * *

Isto obećanje počinka vrijedi i za naše bavljenje kvalitetama za koje znamo da nam nedostaju u životu. Osvjedočeni smo da nam nedostaje ljubavi prema nekome ili vjere u izvjesnoj stvari, ili da je naš molitveni život slab. Kao što smo već vidjeli, đavao nas želi optužiti za sve to, kako bi nas izazvao da uložimo sve moguće napore ne bi li to nadoknadili vlastitom snagom. Ali Sveti Duh nas s našim osvjedočenjem odvodi na Golgotu, gdje nas potiče na pokajanje, nakon čega možemo počinuti.

Često se, ipak, čini da čitamo ovaj redak kao da glasi: »Ako se vratite i poduzmete nešto, spasit ćete se«. Znajući da nekoga ne volimo dovoljno, nastojimo imati više ljubavi. Svjesni da nam nedostaje vjere u nečemu, trudimo se imati više pouzdanja. Osvjedočeni da se ne molimo koliko treba, donosimo odluku o tome koliko vremena ćemo provoditi u molitvi svaki dan ubuduće. Problem sa svim ovim je taj što mi sve radimo, umjesto da to bude Kristovo djelo. Znamo, ili bismo barem trebali znati, »da nikakvo dobro ne stanuje u meni, to jest u mom tijelu« (Rimljanima 7,18), stoga možemo biti gotovo sigurni da će od toga proizaći malo što.

Međutim, briga Svetoga Duha nije najprije nas potaći da pokušamo biti bolji, nego duboko se pokajati od grijeha. On ne želi da pokušamo više voljeti tu osobu, nego da se pokajemo od zavisti ili kritičkog odnosa prema njoj, i tako dalje. Nakon što smo se pokajali, Sveti Duh nas poziva da nađemo mir i počinak kod križa, gdje je grijeh očišćen.

Dok ostajemo smireni na tom niskom mjestu kao grešnici, Isus ulijeva u naše srce svoju ljubav prema toj osobi, ljubav koja će nas katkad poslati k njoj da ispravimo što je bilo pogrešno, i daje nam s njom strpljenje koje prije nismo imali. Na tome niskom mjestu, na kojemu priznajemo svoju brigu, on nam daje

svoju vjeru, »vjeru u Sina Božjega« (Galaćanima 2,20). Tu će nas, također, povesti u pobožnost kakvu on želi u svakoj prigodi. Zato, umjesto da se pokušavamo »uspinjati na drugome mjestu« u pobjedu, ulazimo u nju kroz Vrata, dok se saginjemo u pokajanju kraj križa. Na taj način nalazimo stvarnost riječi: »Živim – ali ne više ja, nego Krist živi u meni«, jer ulazimo u njegovu ljubav, strpljenje i pobjedu, a ne našu. I zato iz iskustva saznajemo što znači: »Ako se vratite i ostanete mirni, spasit ćete se«.

Jedna ilustracija će nam na ovom mjestu pomoći razjasniti primjenu načela uključenih u obećanje: »Ako se vratite i ostanete mirni, spasit ćete se«. Na izvjesnom mjestu u Istočnoj Africi, koje je bilo pravo središte probuđenja, došlo je vrijeme duhovnog zahlađenja i činilo se da je nekoć radosno svjedočanstvo u zajednici onih koji su se tu sastajali umrlo. Kršćani su to znali i priznavali, ali se duhovna glad nastavljala. Onda je k njima došao jedan afrički kršćanin iz drugog dijela zemlje, čovjek pun revnosti, koji je mislio da »zna sve odgovore«. Optužio ih je za hladnoću i rekao: »Nije ni čudo, kad je susjedna općina u cijelosti poganska, a vi ne činite ništa da tamo propovijedate Evanđelje.« Pozvao ih je da se zauzmu i počnu održavati sastanke na otvorenom.

Pobožni vođa iz lokalne grupe odgovorio mu je s velikom mudrošću: »Sasvim si u pravu: hladni smo. Priznali smo to Bogu i pokajali se. Ali nećemo se upinjati da učinimo ovo ili ono kako bismo vratili blagoslov, ne čak ni ulično propovijedanje. Nakon što smo se pokajali, ostat ćemo mirni kao grešnici pod Isusovom krvi, sve dok Bogu ne bude volja da nas ponovno susretne. Naravno, Bog ih je ubrzo susreo i Sveti Duh je ponovno počeo djelovati među njima, te su svi ponaosob opet slavili zbog novog pogleda na Isusa. Njihove su čaše bile tako pune da, kad su otišli u kupnju u tu pogansku općinu, nisu mogli sebi pomoći, već su morali svjedočiti o Isusu onima koje su susretali u trgovinama i drugdje.

Ubrzo je jedan čovjek bio spašen, pa drugi, pa treći, i u tome je mjestu započelo djelo milosti. Tako su otkrili učinkovitost puta pokajanja i smirenja, jer je to donijelo Isusa k njima, u njihovu situaciju, i mogli su poći tim putem samo zato što su vidjeli učinkovitost njegova dovršenog djela na križu za njih.

* * * * *

Koliko drukčije onda Sveti Duh djeluje od đavla! Dok sotona optužuje samo kako bi donio očaj, ropstvo i naprezanje, Sveti Duh nas osvjedočava o grijehu kako bi donio utjehu, slobodu i smirenje. Doista, razlučivanjem ovih činjenica možemo naučiti praviti razliku između sotoninih optužbi i osvjedočenja Svetoga Duha. Ako je ukor prigovarajuće naravi, to jest, ako okrivljuje bez ikakvog cilja, te ako je nejasan i uopćen, umjesto precizno definiran, onda možemo znati da je to, po pravilu, sotonina optužba. Ali ako je ukor jasan i precizno definiran, te ako instinktivno znamo da samo trebamo biti voljni reći »Da« i pokajati se, kako bismo imali mir i utjehu, onda možemo biti sigurni da je to glas milostivog Svetog Duha i možemo bez ustezanja poslušati njegovo osvjedočenje i okrenuti se ka Golgoti.

Pod Zakonom i njegovim deseterostrukim bičem,
 Učeci, avaj, koliko je točno,
 Da što više pokušavam, prije umirem,
 Dok Zakon viče: Ti! Ti!! Ti!!!

Beznadno je i dalje bitka bjesnila,
 »Oh jadni čovječe«, čuo se moj plač,
 I tražio sam oslobođenje pokorom, ispaštanjem,
 Dok je moja duša plakala: Ja! Ja!! Ja!!!

A onda je došao dan kad je moja borba prestala,
I moje ruke i noge se prestale tresti,
U podnožju drveta, gdje je Krist umro za mene,
Jecao sam glasno: ON! ON!! ON!!!

Vidjeti Isusa kao put

Slika Gospodina Isusa kao vrata pripada početku kršćanskog života. To je najvažnija poruka koju nepreporođen čovjek treba čuti kad se, osvjedočen o svome grijehu, želi vratiti Bogu i naći spasenje. Mi smo, međutim, primijenili ovu sliku vrata iz prethodnog poglavlja na potrebe vjernika. Zato što je i vjernik katkad vrlo hladan i poražen, i ponekad to traje veoma dugo. Kad naposljetku dođe u ispravan odnos s Gospodinom, ulazak u izobilniji život predstavlja za njega značajnu krizu. U svakom slučaju, načela milosti koja su mu otkrila Vrata uvijek su tu za njega. Ulazak u svaki budući blagoslov uvijek je »po Isusu Kristu, Gospodinu našem«, a ući se mora pokajanjem i vjerom. Međutim, čitatelj će se spasiti zabune uzimajući jednu stvar za drugu ako, dok čita ovo poglavlje, na sliku vrata gleda kao na nešto što se odnosi na početak kršćanskog života ili na neku potonju krizu. Ono što sada slijedi, odnosi se na sam kršćanski život nakon ulaska kroz Vrata i bavi se pitanjem kako nastaviti sa iskustvom milosti u koje smo ušli.

Sad se postavlja pitanje, što se nalazi iza vrata? Pismo nam je moglo predstaviti ona koja vode u kuću ili vrt. Da je tako

učinjeno, zaključili bismo da nas Gospodin Isus uvodi u statično iskustvo spasenja, mira i svetosti, te da ćemo, kad jednom uđemo, manje-više ostati tamo, uživajući sve te blagodati, bez ikakve stalne suradnje s naše strane.

Pismo nam, međutim, daje sliku vrata koja ne vode u kuću ili vrt, nego na put. Gospodin Isus kaže: »Kako su uska vrata i tijesan put koji vodi u život« (Matej 7,14). Vrata nas očigledno vode dalje, na put – doista na autocestu koja se proteže ravno pred nama. Put je nešto po čemu hodaš; nema ničega statičnog u vezi njega. Sve je trajno, sve je u sadašnjem vremenu; nakon jednog trenutka, dolazi drugi. Hod je jednostavno prvi korak koji se prestano ponavlja.

Ovo je odabrana slika kršćanskog života u Novome zavjetu: hod. Poslanice obiluju ovom riječi kako bi nam pokazale da Krista trebamo neprekidno doživljavati. Naglasak nije na prošlosti, nego je sve vrijeme na sadašnjosti; ne na onome što je Krist učinio za mene prije više godina, nego što mi je on sada, u ovom trenutku i, nakon ovoga trenutka, u sljedećem. U ovom trenutku trebamo biti u miru s Bogom po Isusu; i nakon ovog trenutka u onom sljedećem trebamo biti u živom zajedništvu s njim, i tako u narednom trenutku i onom nakon njega. Ovdje nam prošle krize ne pomažu. Iskustvo vrata bilo je bitno, ali je sada prošlo. Možda možemo posvjedočiti kako smo bili spašeni ili blagoslovljeni na osobit način, određenog dana, ali Bog ne želi da se prestano vraćamo na to u svom umu, već da živimo s njim svakog trenutka u sadašnjosti, gdje će nam on biti sve što nam je potrebno.

Možda ćemo pitati kako je ovakav hod u stalnom zajedništvu s Bogom moguć? Kako ga ljudi poput nas, u okolnostima kakve su naše, mogu uživati? Uz zle sklonosti u nama i grijeh oko

nas, zacijelo smo suočeni s nečim što izgleda kao neprohodna močvara. Nema sumnje da nam se zahtjev da se probijamo kroz to na putu u nebo čini kao rujanje.

Kad bi to bilo sve, bilo bi nemoguće, i Bog zna da pobjeda ne bi dolazila u obzir. Takav hod zahtijeva postojanje puta, autoceste, po kojoj će se hodati. Svaki put kad se neka nerazvijena zemlja otvori, prvo što rade je gradnja autoceste. I najbolji automobili su bezvrijedni bez njih. Isto vrijedi i za naš novi život. Potreban nam je put kroz i preko svega što će učiniti hod stalnog zajedništva s Bogom mogućim; put koji je tako dobro asfaltiran i prav da budalasti, kolebljivi ljudi kao što smo mi mogu njime ići u miru i sigurnosti.

To je upravo ono što nam je Bog omogućio. On koji nam je osigurao vrata nije propustio osigurati nam i put koji nam je tako potreban nakon što uđemo kroz njih.

Kada posjetim Sjedinjene Države, često se vozim velikim autocestama, osobito onom od New Yorka to Chicaga. Nekih 1.300 km proteže se brza autocesta s razdvojenim kolničkim trakama, bez ijednog presjeka ili semafora. To je čudo inženjeringa. Gdje se nalaze močvare, izgrađena je visoko iznad njih; tamo gdje su planine, probijeni su tuneli; gdje su šume, njezina putanja opet ide ravno kroz njih; tamo gdje su moćne rijeke, ona ih premošćuje.

Jednom prilikom dok sam vozio ovom autocestom, dopustio sam sebi da malo razgledam teren kroz koji smo prolazili, te da usporedim naše brzo, lako putovanje, s dugim, bolnim putovanjima prvih pionira u njihovim pokrivenim kolima, dok su krčili sebi put ka novom životu na Srednjem zapadu. Putovanje za koje je meni trebalo nekoliko sati, njima je trajalo tjednima i mjesecima, dok su

se borili s teškim, neistraženim terenom, klimatskim opasnostima i neprijateljski raspoloženim Indijancima. Kako sam bio sretan što je za mene pripremljena autocesta! Razlika je bila upravo u tome.

Na isti je način Bog u Evanđelju pripremio autocestu za ljude, ne bolje nego što smo i sami, kojom možemo ići jednostavno i lako kroz sve opasnosti koje bi inače napredak činile nemogućim. Ta je autocesta pretkazana u starozavjetnome proročanstvu, kao i doista sve drugo o našem otkupljenju. Izaija je imao to viđenje te je napisao: »Bit će ondje čista cesta, a zvat će se Sveti put: nitko nečist njime neće proći, bezumnici njime neće lutati.« (Izaija 35,8).

Koji je to put, onda, što je Bog providio? To je sam Gospodin Isus. On kaže: »Ja sam put... Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni« (Ivan 14,6). Onaj koji je rekao: »Ja sam vrata«, sada kaže: »Ja sam put koji se nalazi iza tih vrata«. I vrata i put su jedna te ista blažena Osoba. U njemu ne postoji samo iskustvo vrata, taj trenutak duhovne krize kojim počinjemo, nego i neprekidno aktualno iskustvo oslobođenja, radosti i sile.

Na ovaj način su prvi kršćani shvaćali kršćanski život. U Djelima apostolskim uvijek upućuju na ono što su našli u Gospodinu Isusu kao na put. Ne manje od šest puta se u Djelima na kršćanstvo upućuje kao na »ovaj Put« (Djela 9,2; 19,9.23; 22,4; 24,14.22).¹ Doista, u toj knjizi ono ne nosi drugo ime. Njima Isus nije bio samo Vrata, nego i Put po kojemu i s kojim su neprekidno i radosno hodali.

Bez Isusa Krista, grešnik je suočen sa zidom koji ga isključuje, dok se svetac mora boriti s neprohodnim močvarama. I zid

¹ *Revised Version* (Revidirano izdanje, odnosno britansko prerađeno izdanje *King James* Biblije – op. prev.) iznosi »ovaj put« čak i jasnije u ovim recima od autoriziranog izdanja.

i močvare simboliziraju jedno te isto: grijeh. Ako je grijeh to što blokira grešnikov ulazak, grijeh je i to što ometa svečev napredak. S grijehom oko sebe u svijetu, i s grijehom koji mu nastoji prići u njegovu srcu, kako se može nadati da će hodati u zajedništvu s Bogom? Ako grešnik treba Vrata, svetac treba Put – sagrađenu autocestu, pripremljen put, kojim može ići u smirenju, radosti i sili, kroz (ili bolje preko) močvare grijeha. Kao što smo rekli, Isus Krist je put smirenja, radosti i sile, baš kao što je vrata za ulazak.

Važno je, međutim, vidjeti da ga to što ga čini vratima, čini i putem. Nisu Gospodina Isusa vratima učinili njegov život i učenje, nego njegov križ, njegova krv i dovršeno djelo za grijeh. Ta ista krv i dovršeno djelo čine ga i putem za nas. Kršćanski život počinje otkupljenjem i održava se otkupljenjem duž cijelog puta. To znači da je to put na kojemu se grijeh očekuje, uzima u obzir i završava, čak i prije nego što počne postojati u nama.

Ni najgore što možemo otkriti sami o sebi njega ne iznenađuje. Odgovor na grijeh je uvijek tu; doista, sam Put je odgovor. Tu osvjedočeni svetac ne mora očajavati, niti će mu biti zamjereno, jer je njegov grijeh očišćen, a zajedništvo s Bogom učinjeno stvarnim onog trena kad je taj grijeh priznao. Doista, ne mora sebe smatrati čovjekom koji je skliznuo s puta svojim mnogim grijesima neznanja, ako ih odmah prizna onako kako mu ih Bog pokaže.

Stoga možemo ovaj put nazvati **Put krvi**. Doista, u Hebrejima 10 za taj novi, živi put u Svetinju nad svetinjama Božje nazočnosti jasno se kaže da je Isusova krv (Hebrejima 10,19-22). Zato su, čak i oni koji sami sebe najviše osuđuju, pozvani da njime hrabro pristupe bliže, jer je posvećen upravo takvima. Izaija prorokuje istu utjehu ovog Puta, kao što smo vidjeli, kad kaže: »Bit će ondje čista cesta, a zvat će se Sveti put: nitko nečist njime neće proći... već će hodit' samo otkupljeni« (Izaija 35,8-9). Istina, njegov naziv

– Sveti put – može u početku zvučati zastrašujuće, a izraz »nitko nečist njime neće proći«, kao da nas isključuje.

Ali tko onda ide njime? Ne kaže, »oni koji nikad nisu bili nečisti«, pa čak ni »oni koji su rijetko bili nečisti«, nego »otkupljeni«, to jest oni koji su u više ili manje navrata bili uprljani grijehom, ali su otkupljeni Kristovom krvi i neprekidno bivaju očišćeni – toliko često, koliko je potrebno. Ovo daje ljudima, ništa boljim od nas, šansu za svakodnevni, sat po sat, hod u zajedništvu s Bogom, dok uzima od naših duša sva pregnuća i napore. Jer, »ako u svjetlosti hodimo, kao što je on u svjetlosti... krv Isusa, Sina njegova, čisti nas od svakoga grijeha« (1 Ivanova 1,7 Duda-Fučak).

Ovaj put nije samo Put krvi, nego je i **Put pokajanja**. Ako je ono što čini Isusa vratima njegova krv, ona ga čini i putem, gdje su koraci pokajanja i vjere kojima smo ušli kroz vrata sada stalno ponavljani koraci kojima hodamo njime. Nisu to dvije poruke, jedna za nespasene a druga za spasene, nego je to isti blaženi Gospodin prikazan i jednima i drugima, a odgovor koji se zahtijeva od svih je pokajanje. Uvijek mora biti tako kad govorimo o Isusovoj krvi. Ako ona, s jedne strane, objavljuje da je grijeh za nas okončan, također zahtijeva, s druge, da ga priznamo, jer njegova krv čisti samo onaj grijeh koji je priznat kao takav.

Kad je Gospodin Isus rekao: »Ja sam put«, dodao je i »istina i život.« Ove dvije riječi ne uvode dvije potpuno nove misli, već se odnose na »put« i određuju ga. Kao da je rekao: »Ja sam put – a to je put istine i života«. To znači da svjetlo istine uvijek sija na ovoj autocesti, neprestano nam pokazujući istinu o nama samima i našem grijehu. Misli i reakcije našeg srca, riječi s naših usana i djela naših ruku, svjetlo Istine osvjetljava kao grijeh svaki put kad su to, a od nas se zahtijeva da neprekidno budemo suglasni s Bogom pod tim osvjedočenjem i da se pokajemo. To je to što

Ivan naziva »hodom u svjetlosti, kao što je on u svjetlosti«. Ako smo voljni reći Bogu »Da« pod njegovim svjetlom, onda »imamo zajedništvo jedni s drugima i krv Isusa, Sina njegova, čisti nas od svakoga grijeha«. Međutim, odbijemo li reći »Da« i pokajati se, hod s Isusom se zaustavlja. Skliznemo s autoceste i zatičemo se u tami u kojoj smo mnogo manje u stanju vidjeti grijeh sljedeći put. Uskoro ćemo se, nastavimo li odbijati, ponovno boriti u močvarama. Hvala Bogu, uvijek se možemo vratiti na put onog trenutka kad smo spremni. Jednostavni koraci pokajanja i vjere u krv Gospodina Isusa, po kojoj smo na početku ušli kroz vrata, samo moraju biti ponovljeni i vraćamo se s njim u svjetlo. »Ako priznajemo svoje grijehе, vjераn je on i pravedan: oprostit će nam grijehе i očistiti nas od svake nepravednosti« (1 Ivanova 1,9).

To je ono što Izaija podrazumijeva pod izrazom Sveti put. To je ono što mi možemo nazvati evanđeoskom svetošću, čiji glavni element nije da nikad ne sagriješimo, već da mrzimo grijeh, osudimo ga i priznamo Isusu čim sagriješimo. Osim toga, prema 1 Korinćanima 1,30, Isus je postao naše posvećenje (to jest, svetost). Postao nam je ono što mi sami za sebe ne možemo biti. Zatičemo se obuzeti silom koja nije naša i svetošću koja također nije naša – sve pripada njemu, Kristu koji živi u nama. Stoga pobjeda uvijek dolazi s pokajanjem, koje je povezano s jednostavnim pouzdanjem u njega da će nam biti ono što je obećao. Slavna je činjenica da ne moramo biti poraženi ni trena duže nego što nam treba da prepoznamo grijeh kao takav i donesemo ga Gospodinu Isusu u ispovijedi. Tad on, ne samo da nas čisti i oslobađa, nego postaje naša pobjeda u tom trenutku, dok se pouzdajemo u njega. Što je ovo drugo, nego neprekidno probuđenje? Put istine je i Put života.

I najvažnije, taj put znači **jednostavno hodati s Isusom**. Središnji izraz Izaijina proročanstva je »On će biti s njima« (Izaija 35,8 na marginama). On je oboje: put i onaj koji kraj nas

hoda njime, noseći na svojim plećima odgovornost za sve naše poslove. Možemo ići u kupnju s Isusom, ili na posao, možemo s njim obavljati najniže kućne poslove, kao i preuzimati najveće odgovornosti u svojoj profesiji. Ako smo očišćeni od grijeha, dok idemo tim putem često ćemo mu se obratiti tijekom dana i tražiti njegovo vodstvo ili pomoć, ili jednostavno mu dati slavu zbog njegove ljubavi i dostatnosti. Ni u jednom dijelu života ne smijemo biti neovisni o njemu. Njegova prisutnost treba sve što činimo prožimati mirom. Ako je taj mir iz bilo kojeg razloga narušen ili razbijen, znamo da je došao grijeh i moramo se pokajati, jer je mir što dolazi u naša srca od neožalošćenog Svetog Duha vladar nad svime što radimo i mislimo (Kološanima 3,15).

Često sam se znao nasmijati šarmantnom ali uvjerljivom svjedočanstvu jednog mog prijatelja, koje mi je ispričao prije nekog vremena. On je evanđelist i uglavnom ne može u crkvi sjediti sa svojom ženom, jer često propovijeda. Jednom je prigodom imao slobodnu nedjelju i veselio se što će tamo otići s njom i sjediti kraj nje. Ona je bila na katu i pripremala se za polazak, a njemu se učinilo da se previše zadržala. Postao je nestrpljiv i doviknuo joj:

»Što toliko radiš tamo gore? Ne mogu se više vući po kući čekajući te!«

Ona mu je odviknula:

»U redu, u redu, dolazim! Nemoj biti tako nestrpljiv!«

Dok su hodali ka crkvi, bili su neobično tihi. Nisu imali ništa za reći jedno drugom! Tad mu je Gospodin progovorio i rekao mu da je skliznuo s autoceste. Pokajao se odmah tu na mjestu, okrenuo se k svojoj ženi i rekao:

»Draga, žao mi je što sam vikao na tebe. Molim te, oprosti mi. Nisam to trebao učiniti.«

Stisnula mu je ruku. Ali još uvijek je među njima vladala tišina. A onda je najzad progovorila:

»I meni je žao što sam se uvrijedila jer si vikao. I ja trebam oprostjenje.«

Ono što se dogodilo tog dana bilo je da su oboje skliznuli s autoceste, on s jedne, a ona s druge strane, ostavljajući Isusa samog. Ali on je prvo pozvao natrag k sebi muža a potom i ženu, koji su se sreli kraj njegovih nogu, te su svo troje zajedno otišli u crkvu autocestom. A kako im je tek blagoslovljeno bogoslužje darovao te nedjelje!

* * * * *

Vrata, dakle, govore o početku ili o kasnijoj krizi, dok Put govori o tekućim događajima. I jedno i drugo nam je potpuno osigurano u Gospodinu Isusu.

Dakle, ako postoji nešto važnije od ulaska kroz vrata, to je nastavak hoda na putu. Nakon što smo prošli kroz njih, bit ćemo zauzeti hodom sve do kraja naših dana. No čudno je to što taj hod predstavlja našu najveću poteškoću. U usporedbi s lakoćom kojom smo ušli kroz vrata, on se čini izuzetno teškim. Održavanje tog čilog, živog zajedništva s Bogom što smo ga imali na početku, često je veoma teško. Postane teško održati njegov mir u našem srcu. Čini se da je teško naći milost za svakodnevni hod; molitva, Biblija i bogoštovlje nam postanu nerealni. Otkrijemo da nam je teško biti učinkovitim svjedocima za Krista i očitovati ushićenje i svetost kao što bismo trebali.

Zašto je to tako?

U osnovi je ta poteškoća nastala zbog činjenice da ne vidimo Isusa kao put, koji onda nastojimo stvoriti od drugih stvari, koje jednostavno ne djeluju. Neki smatraju da je molitva najvažnija u njihovom kršćanskom životu i za njih ona postane put. Drugi će na to mjesto staviti proučavanje Biblije, ili zajedništvo, ili osobno svjedočenje, crkvu i sakramente, ili kršćansko druženje. Smatramo da ćemo, budemo li tako činili, doista živjeti ispunjenim kršćanskim životom i tako te stvari pretvorimo u naš put.

Za neke omiljeni nauk postane put. Većini nas koji posjećujemo različite crkve u službi propovijedanja često stave u ruku, ili pošalju poštom, omotnicu u kojoj je priložen tekst napisan rukom pošiljatelja. Veoma često je to zabrinutost zbog nečega što se posebno ističe, zbog nekog pitanja, ili nauka što je po mišljenju autora ta jedna stvar koja nedostaje u radu ili stavovima crkve a koja bi donijela probuđenje i blagoslov. Neki kršćani provedu život uporno nastojeći progurati svoju posebnu točku ili crtu. Za njih je to postao put i na tom su stupnju potisnuli Gospodina Isusa.

Međutim, nijedna od ovih stvari nije put i samo čine kršćanski život teškim i neplodnim kad ih pokušamo učiniti njime, makar i na malom stupnju.

Prvo, one nemaju odgovor na grijeh, a grijeh je to što je svo vrijeme problem kršćana. Sotona zna kako izazvati naša srca na pogrešnu reakciju. Molitva, svjedočenje, zajedništvo, odlazak u crkvu, i tako dalje, ne čisti grijeh, niti daje mir krivoj savjesti. Ono što ne predviđa i nema odgovor na grijeh koji dolazi, nikad ne može biti put za kršćanina.

Drugo, vrijednost ovih stvari ovisi o tome kako ih obavimo. Ali obavljanje je samo teškoća za nas. Nalazimo da to ne možemo, barem ne onako kako nam naša savjest govori da bi trebalo. I zato što ih ne uspijevamo obaviti, one nas ne uspijevaju dovesti u mir koji trebamo. Ili, mislimo li da smo uspjeli u tome, one onda ponište sve dobro koje su nam mogle donijeti rađajući u nama strašan grijeh oholosti.

Ne samo da nas one ne mogu odvesti u mir, nego traženje duhovnog života djelima može biti izričito štetno na drugi način. Nedostignuti standardi i neispunjene dužnosti opterećuju i osuđuju savjest, i mi dahćemo i vučemo se pod teretom. Pavao je aludirao upravo na to iskustvo kad je rekao: »I pokaza se da me je zapovijed koja je dana za život (uspijem li je održati) vodila u smrt« (Rimljanima 7,10). Čovjek koji kaže: »Ja vjerujem u molitvu«, ili »Ja vjerujem u svjedočenje«, ili u bilo što drugo, uvijek će završiti proklet upravo od tih stvari u koje tvrdi da vjeruje, jer će prije ili kasnije sigurno podbaciti upravo u njima. Tada će ga nedostignuti standardi samo optužiti i on će biti u njihovom ropstvu. Svi koji su od djela Zakona, uvijek su pod prokletstvom, jer prema moralnom zakonu, proklet je svaki čovjek koji ne izvrši sve u što tvrdi da vjeruje (Galaćanima 3,10). Jedini u kojega možemo vjerovati a da ne budemo prokleti je Isus, jer nas je on došao otkupiti od prokletstva nedostignutih standarda, »postavši mjesto nas proklet« na Golgoti (Galaćanima 3,13).

Samo je Gospodin Isus put; pokušati hodati na bilo kojem drugom putu znači samo pad i očaj. To ne znači da ne trebamo vršiti spomenute stvari; dakako da one trebaju zauzimati istaknuto mjesto u životu kršćana. Ali to ne znači da su one put, kao što ih mi često stvorimo. Put je samo Gospodin Isus. Nitko drugi neće odgovarati našim posrćućim nogama.

Netko bi u ovom trenutku mogao prigovoriti da ne smatra te stvari putem samim po sebi, nego putem ka Kristu koji je pravi put. **Međutim, nema puta ka Kristu, jer je sam Krist put.** Ne trebamo put ka putu. Upravo nas taj mali put ka putu poražava i čini da pravi put za nas nema učinka, jer ne možemo tamo stići.

U prvim danima željeznice u Britaniji neki su gradovi odbili prolaz kroz njih, jer su se ljudi bojali da će iskre iz stroja zapaliti njihova imanja. Umjesto toga, kolodvor je postavljan u predgrađima, na ogromnu neugodnost potonjih generacija građana, koji su kasnije morali izgraditi ogranak do glavne pruge.

Nije tako s ovim putem koji je Krist. On prolazi ravno kroz straćare gradova-grieha, kamo čak i Božje dijete katkad dopadne. Dostupan nam je takvima kakvi jesmo i gdje jesmo: bez molitve, hladni i poraženi. Moramo samo priznati svoje pravo stanje i pokajati se od grijeha koji ga je izazvao i Božja milost nas doseže točno na mjestu na kojemu smo; očišćeni smo i obnovljeni, te tu i tad ulazimo na put. Čim smo ponovno na njemu, naše srce je ispunjeno slavljenjem i ljubavlju prema Bogu i sad smo željni molitve i Biblije, i čeznemo svjedočiti drugima o milosti koju smo pronašli. To jednostavno znači da, s obzirom na molitvu i proučavanje Pisma, sredstva milosti i svetog života nisu put ka Kristu, jer Krist, kad ga nađemo takvi kakvi jesmo i gdje jesmo, odmah postaje put ka svemu tome.

Velečasni Wesley Nelson, iz Chicaga, Illinois, u svojoj knjizi, *Captivated by Christ*² kaže:

»Ovce ne dolaze na tihe vode da nađu pastira, nego ih on sam vodi kraj tih voda. Krist je odmah dostupan,

² *Captivated by Christ*. Izdanje *Christian Literature Crusade*, U.S.A.

tu gdje smo i takvima kakvi smo. On zauzvrat postaje put ka tim raznim oblicima bogoštovlja. Vodi nas u razne oblike osobne pobožnosti i štovanja, koje najviše odgovaraju duhovnim potrebama svakog pojedinca.«

Ako ne vidimo ovo kao jedini put, bit ćemo ispunjeni osjećajem bespomoćnosti i očaja kad nam srce postane hladno i izađemo iz zajedništva s Bogom kroz grijeh s naše strane. Činit će nam se da je nemoguće vratiti se na put blagoslova; previsok je, ne možemo ga dostići. To je, u izvjesnom smislu, točno. Budući da imamo gotovo neograničenu moć počinuti grijeh, uopće nemamo moći ispetljati se iz tame koju on donosi, svaki put kad ga počinimo. I najbolje što možemo učiniti nemoćno je izbaviti nas. Ali ovaj put je osmišljen upravo za ljude u tom stanju bespomoćnosti. To je put krvi i iz tog je razloga obnova potpuna i neposredna, onog trenutka kad je čovjek spreman priznati neuspjeh. Osjećaj bespomoćnosti dolazi samo zato što mislimo da povratak zahtijeva da budemo bolji ili da dostignemo neke standarde. Na toj smo osnovi poraženi prije nego uopće počnemo, jer naši naponi nikad neće biti dovoljni za to. Ali ako vidimo da je Isusovo završeno djelo put, ne moramo biti poraženi ni ostati izvan dodira s Bogom, ni tren dulje od vremena koje nam je potrebno da nazovemo grijeh njegovim pravim imenom i okrenemo se u vjeri Gospodinu Isusu.

Je li moguće da smo godinama stavljali kola ispred konja; da smo posljedice stavljali za uzrok; da smo na mjesto gdje treba vladati milost stavljali naša uzaludna sitna djela? To je dovoljno da se objasne sve teškoće koje smo imali od trenutka kad smo prošli kroz vrata. Pokušavali smo živjeti po djelima, umjesto po Isusu. Nismo ga vidjeli kao put.

Ne varajte se, moramo biti u stalnom, pobožnom zajedništvu s Gospodinom, izražavajući se u molitvi i hraniti se od njegove

riječi. Ako to nemamo, to je zato što smo postali duhovno hladni i što više nismo u dodiru s njim. Ovo je, možda, najsigurniji znak gdje se duhovno nalazimo u bilo kojem danom trenutku. U takvom slučaju, lijek nije, kao što se obično pretpostavlja, pokušati moliti i čitati Bibliju redovitije, nego ići izravno Gospodinu Isusu i pokajati se od hladnoće i onoga što ju je izazvalo, te od njega ponovno primiti očišćenje. Tek tad su molitva i proučavanje njegove riječi ponovno prožeti slavom njegove nazočnosti i postaju užitak, a naše svjedočanstvo drugima postaje svježije i spontano. To je tako jednostavno! Na ovaj način nalazimo da je Isus naš put u pobožnost, a ne da je pobožnost put ka njemu – osim u tolikoj mjeri u kolikoj se u izmirenju s njim zapravo molimo i što Bog, baveći se nama, uvijek koristi svoju riječ.

Recimo to opet: molitva, proučavanje Biblije, svjedočenje i svet život nisu put ka Isusu, nego je Isus, nada grešnika, koji nas čvrsto drži tu gdje smo i kakvi jesmo, put ka svemu tome.

Vidjeti Isusa kao konačni cilj

Sad kad smo vidjeli put Isusove krvi i našu potrebu da idemo njime u pokajanju i istinitoj skrušenosti, moramo se zapitati, kamo on vodi? Što je njegov kraj? Ovo je važno pitanje, jer različiti ciljevi koje prirodno sebi postavljamo u kršćanskome životu često se veoma razlikuju od velikog konačnog cilja ovoga puta; cilja što ga je postavio Bog. Upravo ova činjenica objašnjava stalnu frustraciju koju tako često doživljavamo u svom kršćanskom životu i službi.

Prirodno je da mislimo da će nas put pokajanja, poniznosti i predanosti odvesti u moćnu službu za Boga, da će nas on u velikoj mjeri upotrijebiti za pridobivanje duša i puniti našu crkvu sve većim brojem ljudi koji ga traže; ukratko, da će sve to voditi u probuđenje i duhovni uspjeh. Mnogo toga što smo čitali o životu istaknutih Božjih ljudi navelo nas je da u to vjerujemo. Čitali smo da je postojalo vrijeme kad su bili slomljeni pred Bogom, vrijeme potpune predaje i ispunjenja njegovim Duhom, nakon kojega se činilo da ih je Bog mogao silno upotrijebiti. Kako nam je lako pomisliti kako ćemo, budemo li i sami išli istim putem, stići do istoga cilja.

Čak i kad se podčinimo osvjedočenju Svetoga Duha i težimo ka potpunijem pokajanju i predaji, imamo taj cilj na umu, u kojemu razvijamo mentalnu sliku onoga što ćemo postati jednog dana. Sjećam se kako mi je bilo neugodno kad me je, nakon što sam svom suradniku na polju evangelizacije posvjedočio kako se Gospodin pozabavio sa mnom, on upitao: »Znači li to da su tvoji sastanci postali plodniji, da je više duša bilo spašeno?« Bilo mi je neugodno jer nisam mogao reći da jest, a osjećao sam da je trebalo biti tako i zacijelo sam želio da bude tako. Bio je to cilj koji sam očekivao ja i svi drugi, i bio sam uznemiren jer se nije tako završilo.

Nekad smo voljni pustiti Boga da se pozabavi nama i dovede stvari u red, jer smatramo da ćemo na taj način imati mir i sreću te da ćemo postati radosni, oslobođeni ljudi, kakvi smo uvijek željeli biti. To je cilj što ga imamo na umu. Drugi pak misle da će, budu li voljni biti skrušeni i pokajati se, to potaknuti drugu osobu da se također pokaje, te će doći do toliko potrebnog smanjenja napetosti u domu. To je konačni cilj u njihovu umu dok traže odgovor od Gospodina: spokojnija situacija u kući. Možemo ovako nastaviti u nedogled. Nitko od nas ne treba gledati dalje od vlastitog srca, kako bismo saznali koji su to ciljevi za koje mislimo da vode ka potpunom odgovoru Kristu, i koji često postanu motiv takvog odgovora. Budući da nam Bog rijetko dopušta postići te pogrešne, unaprijed zamišljene ciljeve, naš život počinje karakterizirati mnogo nastojanja i frustracije.

Da su takvi ciljevi pogrešni, sasvim je jasno kad shvatimo što je Isus rekao da je pravi kraj puta. Da bismo vidjeli što njegova riječ o tome kaže, vratit ćemo se na Evanđelje po Ivanu 14, ulomak koji smo već spominjali i u kojemu on kaže: »Ja sam put«. Pratimo diskusiju u ulomku. Isus je rekao svojim učenicima nešto iznenađujuće: »Tamo kamo ja idem već znate put«. Toma je odgovorio (rečeno običnim riječima): »To je upravo to što ne

znamo. Ne znamo kamo, niti znamo put«. »O da, znate put«, rekao je zapravo Gospodin, »jer ja sam put. Ako znate mene, znate put.« Ali kamo taj put vodi? K Ocu, dakako, jer je Isus dodao: »Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni«. Ali ni Otac im nije bio nepoznat, jer je on nastavio: »Kad biste mene poznavali, poznavali biste i Oca mog«. U ovom trenutku se, prilično zbunjen, pridružio Filip i rekao: »Gospodine, pokaži nam Oca, i dosta nam je!« Upravo je u odgovoru na ovo Gospodin izgovorio one čudesne riječi: »Tko je vidio mene, vidio je i Oca«. Tako su otkrili da znaju i Put i Kamo, jer je Gospodin Isus bio i jedno i drugo. I nama je, također, on oboje: i Put i Kamo. Nalazeći njega, ljudi nisu našli samo put, nego i njegov kraj. Ne moramo ići dalje od njega da bismo našli nešto što će zadovoljiti naše potrebe. On je konačni cilj svega što nam je potrebno i jednostavan, lako dostupan put ka tom cilju.

U svjetlu ovoga možemo vidjeti što su neki od nas činili. **Koristili smo Isusa i njegovu krv kao put, ali za druge ciljeve osim njega.** Bili smo spremni učiniti sve moguće kako bismo ispravili stvari, katkad i sami plaćajući visoku cijenu za to, jer cilj ka kojemu težimo smatramo vrlo poželjnim. Vrlo ozbiljna duša će moliti: »Bože, platit ću bilo koju cijenu za probuđenje, bilo što, samo da uživam tvoju silu u svojoj službi«. Ali u sjenama oko tih ciljeva često vrebaju suptilni motivi osobnog interesa, samosvijesti i osobne slave. Ne čudi onda, što nam Bog, unatoč očajničkoj molitvi, nije dopustio dostići ih. Čak i ako u našim motivima uopće nema osobnog interesa, sve te stvari i dalje ne trebaju biti cilj ili razlog zbog kojega trebamo doći u ispravno stanje s Bogom. To treba biti sam Gospodin Isus. Razlog zbog kojega se trebamo popraviti nije da bismo imali probuđenje, ili silu, ili da bi nas Bog upotrijebio, ili da bismo dobili neki blagoslov, nego da možemo imati njega. Naš grijeh je prouzročio da skliznemo iz njegove ruke; došao je oblak između njegova dragog lica i nas, i mi po ga svaku cijenu želimo ponovno naći,

kao i zajedništvo s njim. To, i samo to, treba biti razlog kretanja na put pokajanja – ne ni zbog kojega drugog motiva osim toga da želimo njega. On treba biti cilj; ali avaj, drugi su ciljevi, sve idoli, zauzeli njegovo mjesto u našim srcima.

Priča o deset gubavaca koje je Isus iscijelio, živopisno ovo ilustrira. Od njih deset, samo se jedan, kad je otkrio da je iscijeljen, vratio da zahvali Isusu i proslavi Boga. Ostalih je devetoro nastavilo svojim putem željni da uživaju u novome životu u koji ih je iscjeljenje od gube uvelo. Njima je Gospodin Isus bio samo sredstvo do cilja, a cilj je bio život u zdravlju. Ali je onaj što je pao pred njegove noge žudio za zajedništvom s onim koji ga je iscijelio. Nije mu bio samo sredstvo, već mu je on sam bio cilj.

Takva je poniznost našeg divnog Gospodina, da je voljan u prvim danima našeg duhovnog iskustva biti sredstvom takvim ciljevima, kao što su mir, sreća i sila. Doista, s ljudima i njihovim grijesima, prosvjetljenje o osobnom interesu je sve na što Bog mora apelirati. Što je drugo apel Evanđelja: »Bježite od srdžbe koja stiže«, nego apel na osobni interes i samoodržanje? I, kao što sam rekao, on je voljan za nas vidjeti njega i njegov pomirujući križ kao put koji čini jedan takav bijeg mogućim. Ali neće nam dopustiti da ga zauvijek nastavimo činiti sredstvom raznim ciljevima, osim njega samog kao takvog. On zna da svi oni neće zadovoljiti naša srca jer smo stvoreni za njega i nemirni smo sve dok se ne smirimo u njemu. Osim toga, takvi ciljevi, ako je to sve na što se svodimo, neće uspjeti zadovoljiti njegovo srce, jer nam Biblija kaže da je cijela svrha Isusa na križu bila da nas pomiri »sa sobom« (2 Korinćanima 5,19). Ponovno, rečeno nam je da nas je Bog »unaprijed odredio po Isusu Kristu za svoje sinovstvo« (Efežanima 1,5, Šarić) i da je Isus dao samoga sebe za nas, »da očisti *sebi* izabrani narod« (Titu 2,14; Šarić)

Stoga on dopušta da budemo frustrirani i razočarani svojim naporima nakon ovog ili onog cilja, dok najzad ne dođe k nama i ne kaže nam: »Dijete moje, nikad ti nisam obećao da ćeš, podčiniš li se, pokaješ i izmiriš sa mnom, imati spokojniju situaciju, veliku moć, uspjeh u službi, pa čak ni probuđenje. Ono što ti obećavam jest, ako hodaš sa mnom i dopustiš mi da ti pokažem tvoj grijeh čim se pojavi i očistim te od njega, nećeš imati sve te stvari, nego MENE. Neka ti ja budem cilj, i to ćeš sigurno imati, i bit ćeš zadovoljan, neće ti nedostajati ničega što je Božja volja za tebe.« Sramotno je, međutim, da se, kad ovo shvatimo, osjećamo pomalo razočarano. Moramo priznati da nije on bio taj kojega smo doista željeli, već radije njegove darove, a i njih iz suptilnih, sebičnih razloga! Kao što kaže hvalospjev, »Žudio sam za njima, a ne za tobom«. Zato nam i nije dopustio da ih imamo!

Ovo mi objašnjava nešto što me je zbnjivalo u prvim danima moje kršćanske službe. Prije mnogo godina, dok sam radio kao evangelizator, učinilo mi se da su kršćani ključ u svakoj situaciji. Ako negdje postoji blokada grijeha, onda Sveti Duh ne može djelovati među neobraćenima. Mogu naći, mislio sam, razne biblijske retke koji će poduprijeti ovo stanovište. Činilo se jasnim da će, pokaju li se kršćani od svoga grijeha i isprave odnos s Bogom, Sveti Duh biti slobodan djelovati u sili među izgubljenima. Stoga sam posvetio svaki prvi tjedan u svojim kampanjama razgovoru s kršćanima pozivajući ih na pokajanje, a Bog ih je veoma često uvelike blagoslivljao i dolazilo je do pravog pokajanja pred križem. Ali kad bismo se drugoga tjedna okrenuli neobraćenima, stvari su katkad postajale veoma teške i nije uvijek bilo moćnog Božjeg djelovanja koje sam očekivao. Razlog je sada jasan. Naše pokajanje i popravljnje odnosa s njim bilo je sredstvo za postizanje cilja, koji je pak bio spasenje duša, umjesto da cilj bude sam Isus. Svo vrijeme nam je pogled bio usmjeren na dovođenje sebe u red i zato Bog nije mogao staviti

svoj pečat na to. Kajali smo se »pod zakonom« u nekoj vrsti pogađanja s Bogom. Naposljetku nas je on privukao sebi u molitvi i kad su duše najzad bile spašene, to nije bilo zato što smo se mi pokajali, nego zato što je Bog milostiv.

Trebali smo se popraviti samo zato što smo bili u krivu, i zato što smo voljeli Isusa i što ga je naš grijeh natjerao da sakrije od nas svoje divno lice, i jer smo ga po svaku cijenu željeli natrag. Činjenica je da bi takvi obnovljeni, blistavi kršćani bili moćan poticaj izgubljenima da mu se obrate, ali to ne treba biti cilj zbog kojega su se pokajali.

Čudesno je ipak da, kad smo spremni biti osvjedočeni o svome grijehu jer smo te druge stvari pretvarali u svoje ciljeve i prihvatiti Gospodina Isusa kao naš jedini cilj, Bog se raduje dati nam s njim mnoge od ovih stvari koje tad ne tražimo kao prve. »Kako nam neće dati sve ostalo s njime?« (Rimljanima 8,32). A tko može reći što nije uključeno u njegovu darežljivost i »sve ostalo?« Što to divno on ne bi učinio za one koji su spremni ići s Gospodinom Isusom radi njega samog!

Možda je najbolja ilustracija ovoga slučaj kad je Salomon tražio mudrost (1 Kraljevima 3,5-13). Kada mu je Bog rekao: »Traži što da ti dadem«, ponudio mu je, takoreći, bjanko ček. Umjesto da traži sebične ciljeve, on je tražio samo ovo: »Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi tvom narodu«. U objašnjenju na marginama stoji da je to »srce koje sluša«, to jest skrušena narav koja je voljna slušati Boga i koja je voljna prihvatiti da joj bude rečeno što treba raditi. Bog je bio toliko ushićen što je Salomon to učinio svojim ciljem, da mu je rekao: »Jer si to tražio, a nisi iskao ni duga života, ni bogatstva, ni smrti svojih neprijatelja, nego pronicavost u prosuđivanju pravice, evo ću učiniti po riječima tvojim: dajem ti srce mudro i razumno.«

Dobio je cilj koji je tražio. No, to nije bilo sve: »Ali ti dajem i što nisi tražio: bogatstvo i slavu kakve nema nitko među kraljevima«. Bog je ubacio, uz ono što je tražio, još mnogo toga drugog što je prestalo za njega biti krajnji cilj i upravo je iz tog razloga to dobio. Tako će biti i s nama kad prestanemo stvarati druge sebične stvari svojim ciljem i kad nam postane dovoljno vidjeti Isusa kao jedini cilj. S njim će nam Bog dati sve što je njegova volja za nas.

* * * * *

Upravo smo razmotrili ciljeve ka kojima težimo, a koji su **manji od Krista**. Katkad se, međutim, zateknemo u potrazi za ciljevima koji su **dalje od njega**.

Možemo priznati značaj puta pokajanja i potrebe za očišćenjem Kristovom krvi. Također možemo biti otvoreni za osvjedočenje Svetoga Duha i spremni vratiti se pred križ kad je potrebno. Ali osjećamo da blagoslov koji tražimo i koji tako silno trebamo još uvijek leži negdje dalje. Ovo u velikoj mjeri vrijedi za našu potragu za blagoslovima kao što su: pobjeda, sila, iscjeljenje, punina Duha, pa čak i sâmo probuđenje. Vjerujemo da Kristova krv i naše pokajanje zacijelo osiguravaju put ka tome blagoslovu, ali ne i sam blagoslov. Uvjereni smo da ispravljanje našeg odnosa s Bogom, kod križa, nije ništa drugo nego priprema za Božje moćno djelovanje u nama. Ali smatramo da se za to moramo još moliti, boriti i čekati. Mislimo da sada trebamo nastaviti dalje od Golgote ka nekom drugom mjestu u iskustvu, recimo, Pedesetnice, te da mjesto pokajanja kraj Isusovih nogu moramo ostaviti radi nekog pozitivnijeg položaja.

Ma koliko to razumno zvučalo, rezultat je uvijek isti – nismo našli cilj koji smo tražili. I dalje smo u potrazi i nezadovoljni, i dalje bez vatrenog svjedočanstva: »Našao sam«.

Zacijelo Bog ima nešto bolje za nas od ovoga. Doista ima, ali samo ako vidimo njegovu Sina kao cilj i kao put. Ako je Gospodin Isus rekao da dolazeći k njemu ljudi nisu našli samo put k Ocu nego samoga Oca, sigurno time govori da to vrijedi i za sve druge blagoslove koje tražimo. Veličanstvena je istina da je on sam ne samo put k blagoslovu, nego i sam potrebni blagoslov; ne samo put k sili, nego naša sila; ne samo put u pobjedu, nego naša pobjeda; ne samo put u posvećenje, nego naše posvećenje; ne samo put k iscjeljenju, nego naše iscjeljenje; ne samo put u probuđenje, nego naše probuđenje, i tako redom za sve ostalo. On je učinjen za nas svime što nam je potrebno. U njemu tjelesno prebiva sva punina božanstva, kao što kaže Pavle, i u njemu smo i mi ispunjeni (Kološanima 2,9-10). Dolazeći k njemu kao grešnici, kao što to često moramo, nalazimo da je on **upravo tu** sve što nam treba. Ne moramo ići dalje od križa u blagoslov za koji zamišljamo da leži negdje drugdje. Pedeseticu ne nalazimo na Dan pedesetnice nego na Golgoti, gdje se grešnici kaju, kao i probuđenje i sve druge blagoslove. Put i cilj su jedna Osoba i pronalaze se zajedno u jednom trenutku uzastopnog pokajanja i vjere.

Sada smo u stanju razumjeti razloge za mnoge frustracije u duhovnom životu. Tražili smo mir, svetost, pobjedu, probuđenje kao blagoslove, ali osim i uz Gospodina Isusa, i iz tog su nam razloga izmakli. Molili smo se i borili za njih i nastojali ispuniti svaku vrstu uvjeta, ali uzalud. Čak smo bili voljni poći poniznim putem Isusove krvi i pustiti ga da nas osvjedoči o grijehu i dovede u pokajanje; ali čak i tad smo na veliko krštenje ljubavi i sile gledali kao na nešto što tek trebamo primiti.

Nasuprot tome, razmislimo ponovno o moćnim Pavlovim riječima: »Jer je Krist dovršetak Zakona za opravdanje svakome tko vjeruje« (Rimljanima 10,4, Šarić). J. B. Phillips, u svom poznatom kolokvijalnom prijevodu Poslanica, navodi: »Jer je Krist

dovršetak borbe za opravdanje po Zakonu svakome tko vjeruje.«¹ Kako bogat izraz: Krist je dovršetak borbe! Ono za što su se najrevniji Židovi borili u to vrijeme bila je pravednost. Nije to, prije svega, bila osobna pravednost karaktera, nego nešto veće od toga; to je značilo biti u ispravnom odnosu s Bogom. Dok prolaziš kroz Poslanicu Rimljanima, korisno je da svaki put kad naiđeš na riječ »pravednost« čitaš »ispravnost s Bogom«, jer to daje značenje riječi onako kako ju je Pavle koristio. Upravo kako bi dostigli tu ispravnost s Bogom, Židovi su se borili održati njegov složen Zakon, ali ih je neuspjeh da to učine samo osuđivao u srcima, a uvjerenje da su u ispravnom odnosu s njim na toj osnovi, činilo se sve daljim, što više pokušavaju.

Točno u tom stanju potrebe došao je apostol sa svojom slavnom porukom: »Krist je dovršetak borbe za ispravnost s Bogom svakome tko vjeruje«. Krist je za njih odnio na križ prokletstvo Zakona koji su tako često kršili i sada im je njegova krv uračunala savršenu ispravnost s Bogom čak i dok su još uvijek bili grešnici, pod uvjetom da se pokaju i vjeruju u njega. Ono što im je nekoć bio dalek cilj s mnogim borbama, sada je postao početak i temelj novog života primljenog od Krista, odakle su mogli nastaviti dalje. Dana im je privilegija početka na kraju!

Međutim, Gospodin Isus nije samo dovršetak naših borbi za ispravnost s Bogom, nego i za sve drugo: za mir, pobjedu, svetost, iscjeljenje, probuđenje. Kako smo se borili da dobijemo te blagoslove; kako smo se bolno katkad predavali; kako smo mnogo molili; koliko smo se odricali i mučili, kakve smo bitke vodili da svoja grešna srca učinimo manje grešnima. Ali dolazeći k njemu u bespomoćnom pokajanju i priznanju grijeha, dolazimo onome koji je u trenutku našeg poniženja upravo taj blagoslov za

1 J. B. Phillips, u knjizi *Letters to Young Churches*.

koji smo se borili u tako mnogo drugih smjerova. On je naš mir; on je naša sila; on je naša pobjeda; on je naše probuđenje. Nema ničega izvan njega.

Zdenac je dubok a ja tražim
 Gutljaj vode života;
 I nitko ne može udovoljiti želji moje duše
 Za gutljajem vode života;
 Sve dok se ne približi onaj što će čuti vapaj,
 Pomoćnik ljudima u vrijeme potrebe,
 I ja ću, vjerujući, doista pronaći
 Da je **Krist ta voda života.**

Koliko često je to, međutim, drukčije sa ozbiljnim kršćanima? Nikad neću zaboraviti propovijed na konferenciji u Alsaceu prije mnogo godina, kad sam imao privilegiju raditi s jednim afričkim vođom, koji je bio duboko poučen o Gospodinu, i koji je posjedovao rijedak dar buđenja vodstva. Gospodin je duboko djelovao, mnogi su bili osvjedočeni o svome grijehu i raskajani, te su dolazili Isusu sa svime što im je pokazao, bivali divno oslobođeni i vraćali se kući sa »čaşama koje su se prelijevale«, slaveći Boga. Onda nam je prišla jedna mala grupa ljudi, koji su prisustvovali konferenciji i bili blagoslovljeni kao i mnogi drugi, i pitali nas da li bismo htjeli govoriti sutradan na njihovu molitvenom sastanku za probuđenje u obližnjem gradu. Rekli su nam da su se godinama sastajali dva do tri puta tjedno, moleći za probuđenje, i sada će, dakako, moliti za to više nego ikad. Tek uoči sastanka nam je sinulo o čemu se tu radi. Bili su tu ljudi koji su iznova vidjeli Isusa, koji su bili osvjedočeni o svome grijehu, klečali kraj njegovih nogu i bili iznova ispunjeni njime – i sad su htjeli nastaviti moliti za probuđenje!

To je značilo da su vidjeli Isusa samo kao put u probuđenje, a ne kao samo probuđenje. Bog im je blago, kroz usta tog afričkog

vođe, pokazao da rade isto što su radili i mnogi drugi ljudi u danima kada se naš Gospodin Isus prvi put pojavio na sceni u Judeji. Oni su još uvijek čekali i molili za dolazak svog Mesije, dok je on sve vrijeme stajao tamo među njima, nepoznat i nepriznat. Možda u to vrijeme nije ispunjavao njihovu mentalnu sliku o tome što će Mesija biti, ali on danas sjedi s desne strane Veličanstva u nebu, doista Mesija. Na isti način, ono što Bog čini u našim srcima u smislu osvjedočenja o grijehu i raskajanosti, možda neće ispuniti tradicionalni koncept probuđenja; ali ako je Isus ponovno došao na središnje mjesto, budi siguran – to je probuđenje; i tko zna gdje će to završiti ako nastavimo hodati s njim?

Može se postaviti pitanje, trebamo li onda moliti za probuđenje? Naša je prva odgovornost da sami budemo probuđeni, da imamo svjedočanstvo da smo došli do kraja naše borbe, te da smo našli Isusa kao sve što trebamo. Onda mi i drugi iz zajednice možemo moliti da ono što je Bog učinio u našim srcima, učini i u drugim, u krugu koji će se neprestano širiti. Ne molimo, dakle, za probuđenje kao za nešto što još nije došlo, nego u duhu onoga koji je već došao u naša srca. Probuđenje je počelo (a počelo je čak i ako je donositelj života došao u samo jedno srce) i sada je to samo pitanje širenja. Žeđ za novim životom ustanovljenu u samo nekoliko srca, sad treba proširiti na druga i u tu će svrhu Bog upotrijebiti naše svjedočanstvo i spremnost na samodavanje, onoliko koliko i naše molitve.

Takve će molitve, međutim, ponuditi oni koji znaju da su našli i put i cilj; nestat će sva nastojanja i napetost koji u velikoj mjeri karakteriziraju naše molitve za probuđenje, a na njihovo će mjesto doći smireno pouzdanje i odvažnost.

Znači li to sve da je onaj tko je našao i put i cilj u Gospodinu Isusu dostigao sve visine duhovnosti što ih Bog ima za njega?

Nipošto! On je još uvijek grešnik; još treba Kristovu krv; još se kaje. Doista, brže će se pokajati nego ikad prije, jer je dio njegova otkrića to da je put pokajanja put dokazivanja da je Gospodin Isus njegovo sve. Što je onda takav čovjek našao? Napokon je našao gdje se nalazi pravo zlato, te je iskopao svoje okno u toj dragocjenoj žili: Gospodinu Isusu.

Sada ga ne potresaju niti uznemiravaju izvješća o »dobroj sreći« negdje drugdje; u tom nauku, ili onom iskustvu, ili nečemu drugom. I čudno je to što se, nakon svih svojih pokušaja da nađe odgovore u tako mnogo drugih smjerova, vratio na isto ono okno na kojemu je bio kad ga je Bog u početku spasio, ono što ga je dobio probijenog u otkupljenju Gospodina Isusa. Sve što sad treba učiniti jest da svakodnevno ide dublje na tom jednom mjestu: u dublje osvjedočenje, dublje pokajanje, dublje umiranje sebi, dublje očišćenje, dublju vjeru, i naći će život i puninu svoga života Gospodina koliko god mu je potrebno.

Vidimo dakle Isusa kao konačni cilj, dovršetak, i lako dostupan put ka tom kraju. I jedno i drugo su posvećeni njegovom krvlju za potrebite ljude, ne bolje nego što smo i sami.

Isus, moj pastir, moj muž, moj prijatelj.
Moj prorok, svećenik i kralj,
Moj Gospodin, moj život, moj put, moj kraj –
Prihvati slavljenje što ti donosim.

Vidjeti Isusa – za druge

Tek nakon što uistinu vidimo Gospodina Isusa kao konačni cilj, možemo reći da smo došli na početak stvarnog kršćanskog života što ga Bog ima za nas. Kao što smo vidjeli, ono što je prethodno bilo daleko – pravednost, mir s Bogom, svetost, probuđenje – što valja dostići tek nakon mnogo borbe, sad za nas postaje početak. Otkrili smo da je sâm Krist sve to za nas i vidjeli smo da je njegova dragocjena krv lako dostupan put ka tome cilju. Sada nam je dana privilegija početka na kraju!

Što je uključeno u taj novi početak? Teško da to moramo pitati. Svatko tko napravi ovo novo otkriće instinktivno zna da je ta vijest i za druge. Kad posvjedočimo o tom novom shvaćanju, ne dajemo samo slavu Bogu, već omogućujemo drugima da sudjeluju u istome životu što ga mi uživamo. Doista, upravo je svjedočenje ovog novog života u Kristu drugima ono što uzrokuje širenje probuđenja.

Oni koji su navikli funkcionirati pod Zakonom umjesto pod milošću, možda počnu osjećati kao da su najzad na poznatom terenu i očekivat će primanje poticaja o onome što moraju učiniti

u smislu svjedočenja, pridobivanja duša, dosezanja drugih, itd. Ali ne, čak ni ovdje milost ne napušta teren. Nikad ne dolazi vrijeme kad milost završava a »ja« mora početi ponovno, i to vrijedi za ono što zovemo svojom službom, isto koliko i za sve druge dijelove našeg kršćanskog života.

Ni na jednom mjestu ne trebamo poznavati put milosti više nego u saopćavanju ovog života drugima. Naša služba drugima ne dolazi iz napora s naše strane da živimo za njih nego da vidimo Isusa kako to čini, a onda se jednostavno stavljamo njemu na raspolaganje kako bismo mogli biti kanal njegove milosti i sile drugima. To je bio put kojim je on išao u svom odnosu s Ocem i to je put kojim mi moramo ići u našem odnosu s njim. Isus je rekao: »Zaista, zaista, kažem vam, Sin ne može ništa sam od sebe učiniti, nego samo ono što vidi da čini Otac. Što ovaj čini, to jednako čini i Sin« (Ivan 5,19). I mi također ne možemo učiniti ništa osim onoga što vidimo da čini Gospodin Isus. Sve dok to ne vidimo, bespomoćni smo i naša služba nije ništa drugo do samoinicijativno nastojanje. Ali ako prvo nastojimo vidjeti što on čini u određenoj situaciji, onda možemo djelovati s njim, baš kao što je Sin djelovao s Ocem. I u toj suradnji između čovjeka i Boga nastaju istinska Božja djela. Mi ne trebamo ništa pokretati, nego se jednostavno predati njemu, kako bismo bili kanal onoga što on pokreće i provodi, te se pouzdati u njega da će to učiniti kroz nas.

Recimo istinu jednostavno i odvažno – Gospodin Isus živi za druge. Baš kao što trs ne rađa groždem za svoje osvježenje već za osvježenje drugih, tako je i ovaj božanski trs izabran biti i djelovati samo i uvijek za druge. Sve što je učinio bilo je za druge. Kad je došao s neba, bilo je to za druge. Kad je položio svoj život, bilo je to za druge. Čak i kad je uskrišen od mrtvih, bilo je to za opravdanje drugih, koliko i za opravdanje sebe i svojih tvrdnji o tome tko je on (Rimljanima 4,23-25). Nadalje, mjesto

koje upravo sada zauzima u nebu također je za druge, jer čitamo kako je ušao »u samo nebo, da posreduje za nas pred licem Božjim« (Hebrejima 9,24). Pjevamo o »bogatstvu njegove slave«, ali koliko god ona pripadala njemu, on je samo čuva za nas. Otac je uskrisio Sina i postavio ga da sve vrijeme služi drugima, drugima, drugima; a ti i ja smo ti krivi, nezaslužni drugi.

Ne samo da je to ono što on jest, već to određuje njegovu svrhu, naime, da te druge vrati Bogu i sebi, kroz otkupljenje svoga križa i moćno djelovanje njegova Svetoga Duha među njima. To nije samo njegova želja, nego utvrđena božanska svrha koju podupiru sva nebesa i stoga je njezino ispunjenje zajamčeno. A danas, u cijelom svijetu, otkupljene cijenom njegove krvi, Isus, trs, rađa svojim plodom za iscjeljenje naroda i kad umirući grešnici kušaju taj plod, oni žive.

Međutim, Gospodin Isus u ovome nije sam. On privlači otkupljene ljude u suradnju sa sobom u izvršenju svojih slavnihi ciljeva i oni postaju njegove mladice na kojima on donosi svoj plod. Baš kao što mladice ne mogu učiniti ništa same od sebe bez njega, ni Trs ne može roditi rod bez mladica. Međutim, mladice ne proizvode i ne iniciraju plod; to je sve njegovo djelo. One rađaju onim što je on proizveo dok ponovno živi svoj život u njima.

Točno to je slika koju nam Gospodin Isus daje u Ivanu 15 o našem odnosu s njim, kad kaže: »Ja sam trs, vi ste mladice«. Vjernik je povezana mladica u Kristu koji dolazi i nastanjuje se u njemu.

Baš kao što je mladica spojena sa trsom,
Ja sam spojen s Kristom; znam da je on moj!

To znači da je vjernik dio onoga koji živi i djeluje samo za spasenje i blagoslov ljudi i koji je odabrao rađati svojim rodom

za njih na takvoj mladici. Svjesni svojih slabosti, utješno je znati da je on trs! To što smo dio njega ispunjava nas odvažnošću i autoritetom dok se krećemo među potrebitim, gladnim ljudima – mi smo njegova mladica, dio njega, čiji su izvori neograničeni za blagoslov ljudi oko nas!

* * * * *

Pogledajmo pobliže ovu usporedbu o trsu i mladici, koja vjerojatno jasnije od bilo kojeg drugog dijela Pisma ilustrira naše sjedinjenje s Gospodinom Isusom.

On počinje govoreći: »Ja sam pravi trs«. Konstrukcija rečenice u grčkome posebno naglašava riječ »pravi«. Sasvim je očito da Gospodin uspoređuje sebe s drugim trsom koji nije pravi i koji se pokazao neuspješnim. Stari zavjet obiluje navodima o tome trsu. Psalmist kaže: »Ti prenese čokot iz Egipta, pogane istjera, a njega zasadi. Ti mu tlo pripravi, i on pusti korijenje i napuni zemlju« (Psalam 80,8-9⁽⁹⁻¹⁰⁾). Taj je trs bio Izrael, a Božja je nakana da ih izvede iz Egipta i posadi u njihovoj zemlji bila da bi mogli roditi rod za narode, kako bi u njima svi narodi bili blagoslovljeni. Ali taj je trs u svojoj visokoj svrsi podbacio, jer su smatrali da su povlastice i blagoslovi koje su dobili namijenjeni samo njima, te su se okrenuli od svoga Boga ka idolima.

Zato čujemo Boga kako govori: »Izrael je prazna loza vinova, ostavlja rod za se« (Hošea 10,1, Daničić). Bilo je puno lišća, ali nije bilo ploda za Boga ni za ljude. I ponovno, na drugome mjestu, žali nad Izraelom: »A ja te zasadih kao lozu izabranu, k'o sadnicu plemenitu. Kako li mi se samo prometnu u jalov izrod, u lozu divlju!« (Jeremija 2,21).

Ipak je najdramatičniji odlomak oneuspjehu ovog starozavjetnog trsa prekrasna pjesma o vinogradu, u Izaiji 5:

»Moj je dragi imao vinograd na brežuljku rodnome. Okopa ga, iskrči kamenje, posadi ga lozom plemenitom. Posred njega kulu on podiže i u nj tijesak metnu. Nadaše se da će uroditi grožđem, a on izrodi vinjagu. Sad, žitelji jeruzalemski i ljudi Judejci, presudite između mene i vinograda mojega. Što još mogoh učiniti za svoj vinograd a da nisam učinio? Nadah se da će uroditi grožđem, zašto vinjagu izrodi?«

Kakva je ovo usporedba, ne samo o Izraelu, već i o nama samima! Što bi još moglo biti učinjeno za nas a da Bog to već nije učinio? Mnogi među nama bi se mogli osvrnuti na dobar i pobožan odgoj, tijekom kojega smo bili pošteđeni mnogo čega što je upropastilo druge živote. A onda je došao dan kad smo, čuvši poruku milosti, primili Isusa Krista kao svoga Spasitelja. Nakon tih dana uslijedile su veličanstvene privilegije i blagoslovi kojih su mnogi drugi bili lišeni. Možda su nas poučavali učitelji koji su dobro poznavali Pismo; uživali smo zajedništvo s drugim svetima; područje službe nam je ležalo spremno pred rukama, a Bog je u naše krilo izlio bezbrojne blagoslove.

Nije nam nedostajalo ni osobne pažnje Vinogradara, jer je često dolazio opsjeći nas i donijeti iscjeljenje. O svakom od nas, samo na različitim stupnjevima, Bog je mogao odvažno pitati: »Što još mogoh učiniti za svoj vinograd a da nisam učinio?« A ipak, kad je potražio grožđe – plodove Duha koji bi proslavili njega i blagoslovili druge – mi smo izrodili samo divlju, gorku vinjagu; ružna djela tijela. Pogledaj ponovno ta djela koja su prečesto sve što Bog dobiva od nas. »Poznata su djela tijela. To su:

bludnost,
 nečistoća,
 raspuštenost,
 idolopoklonstvo,
 vraćanje,
 neprijateljstva,
 svađa,
 ljubomornost,
 srdžba,
 sebičnost,
 razdori,
 strančarenja,
 zavisti,
 pijanke,
 razuzdane gozbe i ovima slična« (Galaćanima 5,9-21).

Ovdje je sve što je kiselo i bolno; od seksualne nečistoće, do zavisti i duha strančarenja, ali nema ničega za Boga ili čovjeka. To su plodovi koje poslužujemo onima kod kuće, na poslu, pa čak i u svojoj crkvi. I sve je to rodilo na trsu koji je Bog obasuo mnogim privilegijama i njegovao s mnogo brige. Začudo, ovakvo je stanje stvari čak i nakon što smo prisegli da će biti drukčije i borili se da to provedemo u djelo.

Zašto je to tako? Zašto je stanje bilo takvo s Izraelom, Božjim starozavjetnim trsom? Razlog je jednostavan: zato što je Izrael bio trs, i sve dok je to bio nije mogao proizvesti ništa drugo nego takav plod, jer je on karakterističan za palu ljudsku prirodu čije je središte uvijek »ja«. Da je ljudska priroda mogla biti promijenjena da rađa slatkim grožđem, to bi se dogodilo u slučaju Izraela, jer ni jedan drugi trs nije primio toliko od Boga kao što su oni. Ali je u njihovu neuspjehu pokazana potpuna nesposobnost čovjeka da ikad bude trs koji će roditi plodove za Boga.

To je, dakle, razlog i za naš neuspjeh. Pokušavali smo biti trs; nastojali naći svetost i ljubav prema drugima u samima sebi, kao da one potječu od nas, a Pismo nas nikad ne potiče na očekivanje da ćemo to naći u sebi. Otkrili smo ono što je Pavle otkrio davno prije nas, kad je rekao: »Ja, naime znam da nikakvo dobro ne stanuje u meni, to jest u mom tijelu« (Rimljanima 7,18). Drugi, koji je otkrio to isto, jednom je molio: »Bože, oprost mi sve krivo što činim ovakav kakav sam.«

Ovo je dakle bio trs s kojim je Gospodin Isus uspoređivao sebe. Ovako je, stojeći usred propasti trsa koji je bio silna žalost Bogu, zavapio: »Ja sam pravi trs«. Kao da je govorio: »Završeni su dani kad je čovjek bio trs. Božja će osuda nad njim kao takvim biti dovršena u mom tijelu, na drvetu. Od sada sam ja trs. Samo u meni će se moći naći Božji plod i nigdje više«. Ispravno shvaćeno, ovo je najbolja vijest koju smo mogli dobiti. Bog više ne očekuje od nas da budemo trs. Ne moramo čak ni pokušati. Odgovornost za rađanje roda više nije na nama. Bog ima svoj pravi Trs, uskrsnuloga Gospodina Isusa, koji je i više nego sposoban roditi sav rod što ga Bog zahtijeva za druge i ispuniti svaku svrhu njegove milosti za ljude.

A mi – što je naša svrha? Jednostavno da budemo mladice u njemu, trsu. Mi ne proizvodimo plod, već donosimo ono što je on proizveo, dok mu dopuštamo živjeti u nama. Ovo baca novo svjetlo na Pavlove riječi: »S Kristom sam pribijen na križ. A ja živim,« (Galaćanima 2,21-20; Šarić). Tu je Pavle koji je razapet s Kristom i Pavle koji živi. Tko je tu tko? Pavao koji je razapet s Kristom jest Pavao trs, čovjek koji je uzalud pokušavao činiti najbolje što može. A Pavao koji i pored toga živi jest Pavao mladica, čovjek koji je slomljen u pogledu svoga samopouzdanja i sada ovisi samo o svome Gospodinu. U Pavlu, mladici, Gospodin Isus je ponovno živio svoj život, jer on odmah nastavlja: »ali ne

više ja, nego živi u meni Krist«, baš kao što trs svojim sokom živi u mladici. Isus je postao za njega trs, izvor svih plodova koji su se vidjeli u njegovu životu i službi.

* * * * *

Sada dolazimo do praktične primjene svega toga u našem svakodnevnom životu.

Moguće je da bilo tko do nas, u bilo koje vrijeme, često nesvjesno, preuzme položaj trsa. Počnemo dan kao da je **naš**, pravimo **svoje** planove i u potpunosti namjeravamo dati **svoje** najbolje za Gospodina. Odgovornost i upravljanje su zapravo na našim plećima i suptilno smo postali trs. Ali samo zato što je to naš dan i što smo mi trs, stvari uskoro krenu naopako. Ljudi i okolnosti nam poremete raspored i ometu ono što smo htjeli učiniti. Tad se u našim srcima stvara reakcija tvrdoće, razdraženosti i ozlojeđenosti, a na našim su usnama često oštri odgovori. Sama odgovornost pokušaja da budemo trs čini nas napetima, a napetost nas uvijek predodređuje za dalji grijeh. Ako smo zaduženi za neki određen dio kršćanske službe, naše su reakcije i napetost često još gore i možemo krenuti u vršenje te službe ne nazivajući grijeh grijehom. Ne čudi onda što se vraćamo zbunjeni i poraženi.

Ipak, put pokajanja nam je uvijek otvoren. Naš pravi Trs, Isus, bio je, kao i mnogi obični trsovi, vezan za stup, stup Golgote. On nas poziva da mu se vratimo u pokajanju i priznamo izvor tih stvari kao naš pokušaj da sami budemo trs, primajući iz njegovih ruku oproštenje i očišćenje. Odmah nam on ponovno postaje trs a mi postajemo mladica koja počiva u njemu. I na samom mjestu neuspjeha imamo plodove Duha, proizvode njegova života i naravi. Kakav je to skup dragocjenih grozdova, i svi su za blagoslov

drugih i svi su tipični za njega! Kakva suprotnost djelima tijela, koja su tako tipična nama! »Naprotiv, plod su Duha:

ljubav,
radost,
mir,
strpljivost,
blagost,
dobrota,
vjernost,
krotkost,
uzdržljivost« (Galaćanima 5,22-23).

Budući da Pismo govori o plodu (jednina) Duha, a ne o plodovima, čini se da su svi oni sastavni dio prvog spomenutog, sveobuhvatnog ploda ljubavi; njegove ljubavi prema drugom čovjeku.

Put pobjede je, međutim, uvijek kroz pokajanje. Isus nam ne može biti trs, osim ako se ne pokajemo od djela tijela, kako nam ih Bog pokazuje. Puki pokušaj da se potpunije pouzdamo u njega i smirimo u njemu, bez priznanja grijeha nikad ne donosi pobjedu, njegovu pobjedu. On mi je trs dok se kajem od pokušaja da sam budem trs. Samo kad se pokajem od svog nedostatka ljubavi, imam njegovu ljubav; samo kad priznam svoju zabrinutost i nedostatak mira, imam njegov mir; samo kad priznam svoje nestrpljenje, imam njegovu strpljivost; samo kad priznam svoju ozlojeđenost, imam njegovu krotkost, i tako dalje.

Povrh toga, kad smo voljni da on bude trs a mi mladice, njegovo namjeravano spasenje i blagoslovi za život drugih počinju se izvršavati. Stvari se jednostavno događaju, veličanstvene stvari. Budući da je on to što jest, teško da bi moglo biti drukčije. S obzirom da je on veličanstveni Gospodin, veličanstvene stvari

su normalne za njega. Ne treba ga uvjeravati da spasi i obnovi druge. To je njegovo djelo. On ne počinje djelovati tek kad mi počnemo moliti i vjerovati. On djeluje tako sve vrijeme, samo što mi nismo bili povezani s njim. Ali kad počnemo moliti i (čak i važnije od molitve) kad počnemo vjerovati, uključujemo se u namjere u kojima on već djeluje, te postajemo mladice na kojima rađa njegov rod. Stupanj do kojega ćemo ovo iskusiti ravan je stupnju koji očekujemo od njega.

* * * * *

Konačno, dolazimo do pitanja: Što je naša uloga kao mladica, ako njegov rod treba rađati na nama i njegove se namjere ispunjavati kroz nas?

Prvo, moramo po vjeri neprestano vidjeti Isusa kao trs, onoga tko je ljubav za druge i koji izvršava svoje namjere milosti prema njima, u moći svoga neograničenog bogatstva. On nikad nije na gubitku, nikad nije obeshrabren, nikad poražen, i on je naš trs! Naša slabost i praznina njemu nisu prepreka; doista, to mu daje više prostora da pokaže sebe. Kakav je to prizor njega kojim možemo ispuniti svoj pogled! Odvažnost, pouzdanje i uvjerenje izviru u našim srcima kao prirodan rezultat. Dok postajemo pobjedonosni u duhu, bitka je dobivena prije nego što je počela, a njegovi plodovi samo se moraju pojaviti.

Drugo, mora postojati spremnost da se slomimo i postanemo mu dostupni kao mladice. Mladica nema neovisan, vlastiti život. Postoji samo kako bi rodila rod za trs. Tako mora biti i s nama u našem odnosu s Gospodinom Isusom. Kakva se samo bitka tako često vodi u našim srcima s našom sebičnošću i osobnim interesima! Tako često mu nismo dostupni jer smo pali natrag u naše staro sebično »ja«.

No to se »ja« mora predati, ako mu želimo biti na raspolaganju kao mladice. Inije to samo jedna velika predaja u jednom svečanom trenutku posvećenja, već se nastavlja kako se stvari pojavljuju i kako se on bavi nama. To će uključivati neprestano umiranje sebi i svojim pravima i željama; samo na taj način Gospodin Isus može rađati svoj rod na mladici.

Riječ svjedočanstva će ilustrirati ovu misao. Putovao sam vlakom kako bih održao neke sastanke. Morao sam dvaput presjedati kako bih stigao na odredište.

U prvom dijelu putovanja bio sam udubljen u novine i, mada sam bio svjestan tanušnog glasa koji mi je govorio da bih trebao imati srce za druge u kupeu, nisam bio voljan odložiti ih. Nisam bio dostupan trsu. U drugom dijelu putovanja bio sam zaokupljen pripremom poruke za sastanak na kojemu sam trebao propovijedati. I ponovno mi je onaj tihi glas rekao da trebam imati srce za druge ljude oko sebe. Ali bio sam napet i tjeskoban zbog sastanka koji me je čekao i smatrao sam da trebam nastaviti. Ponovno nisam bio dostupan.

Ali dok se primicao treći dio putovanja, Gospodin Isus me je slomio i ja sam mu najzad rekao da sam spreman biti njegova mladica. Kupe u koji sam sad ušao bio je prazan, i zapitao sam se je li mi doista prije Bog govorio. Uskoro je unutra ušao čovjek i ostao je kao moj jedini suputnik do kraja putovanja. Razgovor je lako skrenuo na duhovne teme i njegovu potrebu za Isusom.

Pokazalo se da mu je srce doista bilo spremno. Pet minuta prije odredišta primio je Krista za svog osobnog Spasitelja, tu u vlaku, a njegova pisma od tada svjedoče činjenici da je toga dana Bog djelovao u njegovu srcu. Upravo mi je to iskustvo dalo novi pogled na moga Gospodina koji mi je bio potreban

u to vrijeme – u mom se srcu pojavilo novo povjerenje u njega i u danima koji su uslijedili vidio sam kako Gospodin Isus donosi probuđenje i spasenje crkvi na način koji sam prije rijetko viđao.

Ovaj je blagoslovljeni trs suosjećajan i ganut ljudskim potrebama, a mi smo sebični i ravnodušni. On postoji samo za druge, a mi smo usredotočeni na sebe. On je veličanstveno dovoljan ostvariti sve svoje nakane ljubavi prema ljudima, a mi smo nevjerni i nedostupni. Neka bi se Bog pozabavio nama i slomio nas, kako bismo bili voljni biti mu dostupni kao njegove mladice!

* * * * *

Sada smo u poziciji razmotriti značenje riječi koju je Gospodin Isus upotrijebio kako bi opisao naš dio u ovom životu. Rekao je: »Ostanite u meni i ja ću ostati u vama!« (Ivan 15,4). Dobro je što smo ostavili ovu riječ za sam kraj, jer se često ističe kao prevelika u mislima ozbiljnih duša koje traže Boga. Često se kaže: »Tajna je u trajanju«. Ali to nije tako, jer bi to značilo da se tajna nalazi u nečemu što mi činimo, a to može samo odvesti u još jedan oblik nastojanja, stremljenja da se ostane. Tajna zacijelo leži u Trsu a blagoslov dolazi kad tražimo njega kao takvog – i kad ga vidimo, prije nego što znamo, mi ostajemo!

Riječ »ostati«, znači »prebivati«, »stanovati«, »trajati« (gr. μένω – izg. meno, znači ostati na mjestu i izdržati, trajno postojati u nečemu, biti neodvojivo sjedinjen; op. prev.). Bog nas je postavio u svoga Sina, sjedinio nas je s njim, kao što je mladica sjedinjena s trsom. Ostanimo tamo, nastanimo se tamo, nastavimo tamo, prebivajmo tamo, u njemu. Učinimo li tako, on sa svoje strane obećava da će boraviti, ostati i prebivati u nama. »Ostanite u meni« je uvjet koji nam valja ispuniti. »I ja ću ostati u vama« je obećanje koje će on ispuniti. Kao da je rekao: »Ako se

nastanite u meni, i ja ću se nastaniti u vama«. I kad on ponovno živi svoj život u nama, njegov plod i pobjeda moraju se očitovati, jer on ne može ne uspjeti.

U čemu se, dakle, sastoji prebivanje u Kristu? Ovo se mora tumačiti u svjetlu svega što smo do sada rekli o Isusu, trsu. Sastoji se, prije svega, u spremnosti da se brzo pokajemo svaki put kad dođe grijeh, jer smo preuzeli položaj trsa. To nas stalno stavlja na pravo mjesto mladica. Drugo, to znači da neprekidno vidimo Isusa kao trs, koji živi i djeluje za druge, u sili svoga neograničenog bogatstva. Zatim je tu stalna vjera koja računa na jedinstvo s tim dragocjenim trsom. Takva vjera ne traži da bude sjedinjena s njim, nego zauzima stav da je već sjedinjena i slavi ga jer je svoj život učinio našim. Uz to, postoji i skrušenost vjernika koja neprestano ustupa Isusu svoja prava i interese, kako bi mu stalno bio dostupan kao njegova mladica za blagoslov drugih. Naposljetku, tu je izlivanje ljubavi prema drugima, ne samo riječima, nego i djelom. I dok je počinjemo izljevati, on izliva svoju ljubav u nas. Ali ako mi ne sipamo, ni on ne može usipati. Tek kad okrenemo slavinu i počnemo isipati vodu iz spremnika, u njega počinje dotjecati svježja voda. Ovo potonje je zapravo jedina definicija u Ivanu 15 koju sam Isus daje o prebivanju i stoga mora uključivati svaki drugi dio. On je rekao: »Ostat ćete u mojoj ljubavi ako budete vršili moje zapovijedi... Ovo je zapovijed moja: ljubite jedan drugoga kao što sam ja ljubio vas«.

Međutim, ne pravimo od ovoga formulu, ni kao prvo, ni kao drugo, ni kao treće. Jednostavno vidimo Isusa kao trs a sebe kao dio njega i budimo spremni biti njegove mladice drugima. Samo onda će on, ovaj veličanstveni, živi, milostivi trs ponovno živjeti svoj život u nama, rađajući svojim rodnom za ljude i čineći čuda za njih.

Dakle, vidjeti Isusa je odgovor ovdje, kao i u svakom drugom aspektu kršćanskog života.

»Gospodine, htjeli bismo vidjeti Isusa.«